

Styrelse/Nämnd: Kommunstyrelsen

Dag, tid: 2026-04-28, kl. 09:30

Plats: Kommunfullmäktigesalen

Övrigt: Övning Värnamo kommuns krisledningsnämnd kl. 11.00 -12.00. Separat information om övningen har skickats ut via e-post

Ärenden:	Dnr:	Sida:
Ärenden		
1	Mötets öppnande	
2	Upprop	
3	Fastställande av föredragningslista	
4	Val av justerare	
Informationsärenden		
5	Kommundirektören informerar	
6	Kommunalråden informerar	
7	Meddelanden till kommunstyrelsen 28 april 2026	KS.2026.351 3 - 23
Anmälan delegation		
8	Anmälda delegationsbeslut till kommunstyrelsen den 28 april 2026	KS.2026.363 24 - 25
Beredningsärenden		
9	Barn- och utbildningsnämndens ansökan om medel från resultatfonden	KS.2026.168 26 - 56
10	Motion - Politiken ska fatta beslut om skolans framtid - inte tjänstemännen	KS.2025.954 57 - 62
11	Redovisning av uppdrag gällande inrättande av motprestationskrav för försörjningsstöd	KS.2026.266 63 - 65
12	Uppdrag till teknik- och fritidsnämnden att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen	KS.2025.415 66 - 88
13	Vaggeryds kommuns remiss av förslag till handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034	KS.2026.352 89 - 199

2026-04-28

2
2(2)

14	Valnämndens begäran om medel	KS.2026.354	200
15	Ansökan från Forshedabygdens näringsliv om handels- och attraktivitetsbidrag 2026	KS.2026.364	201 - 203
16	Ansökan från Bors näringslivsföreningen om handels- och attraktivitetsbidrag 2026	KS.2026.365	204 - 205
17	Ansökan från Näringslivsföreningen i Lanna och Bredaryd om handels- och attraktivitetsbidrag 2026	KS.2026.366	206 - 207
18	Ansökan från Näringslivsföreningen Tvenne Torn Horda och Rydaholm om handels- och attraktivitetsbidrag 2026	KS.2026.344	208 - 209
19	Fördelning av statlig ersättning	KS.2026.318	210 - 212

Tobias Pettersson
OrdförandeElin Alteborg
Sekreterare

Meddelanden till kommunstyrelsen 28 april 2026

Ärendebeskrivning

Kommunledningsförvaltningen har sammanställt nedan lista med inkommen information till kommunstyrelsen:

- Kommunstyrelsen i Hylte kommuns beslut 2026-04-07 gällande förstudie av gemensam IT-drift med GGVV-kommunerna.
- Protokoll bolagsstämma Värnamo City 2026-04-01
- Protokoll konstituerande möte Värnamo City 2026-04-01
- Protokoll från styrelsemöte Värnamo City 2026-04-01
- Protokoll strategimöte Värnamo City 2026-04-01

Kommunstyrelsen

Plats och tid	Hörsalen kl. 08:30
Beslutande ledamöter	Ronny Löfquist (S) (ordförande), Stina Isaksson (SD) (2:e vice ordförande), Birgitta Årzen (S) (vice ordförande), Fredrik Engberg (L), Håkan Bengtsson (C), Bo-Gunnar Åkesson (M), Mikael Ingvarsson (SD), Tommy Edenhalm (KV), Anna Roos (C), Svetlana Svensson (V) ersätter Petter Eriksson (V), Anders Bertilsson (KD)
Ej tjänstgörande ersättare	Krister Mattsson (S) Kerstin Alexén (SD) Bengt-Åke Torhall (L) Mats Gustafsson (SD) Monica Arnum (SD)
Övriga närvarande	Kristina Carlo (ekonomichef) Linda Backsten (kommunsekreterare)
Utses att justera	Stina Isaksson (SD) Anna Roos (C)
Justeringens plats och tid	
Protokollet omfattar	§77

Underskrifter	Sekreterare	
	Linda Backsten	
	Ordförande	.....
	Ronny Löfquist (S)	
	Justerande	.....
	Stina Isaksson (SD)	Anna Roos (C)

ANSLAG/BEVIS   Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum 2026-04-07

Datum för anslags uppsättande   **Datum för anslags nedtagande**
Förvaringsplats för protokollet Kommunhuset
Underskrift .....

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§77

Förstudie IT-samverkan

(2025 KS0063)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Hylte kommun lämnar förstudien angående gemensam IT-drift med GGVV-kommunerna.

Beskrivning av ärendet

Hösten 2023 genomförde kommunstyrelsepresidierna i Gislaved, Gnosjö, Värnamo och Vaggeryd, tillsammans med kommuncheferna och ledande tjänstepersoner inom IT och digitalisering, en omvärldsutblick med fokus på samverkanslösningar inom området i Sverige och Danmark. Under ledning av kommuncheferna inleddes senare samma höst ett gemensamt tjänstepersonsarbete mellan kommunerna i syfte att undersöka hur samverkan inom IT och digitalisering kan utvecklas och fördjupas. I maj 2024 anslöt även Hylte kommun till arbetet.

En gemensam målsättning formulerades om att utreda en samverkansform för IT-drift. För detta ändamål anlätades en konsult gemensamt av kommunerna för att genomföra en fördjupad utredning av möjliga samverkansalternativ. Arbetet inleddes i juni 2024 och har bedrivits i nära samarbete med kommuncheferna och berörda tjänstepersoner.

I januari 2025 beslutade kommunstyrelsen att godkänna den presenterade utredningsrapporten. Kommunstyrelsen fattade samtidigt ett inriktningsbeslut om att etablera samverkan inom IT-drift i enlighet med det alternativ som i utredningen benämns **IT-drift som tjänst**.

Kommunstyrelsen gav i uppdrag att, tillsammans med kommunerna Gislaved, Gnosjö, Värnamo och Vaggeryd, genomföra en förstudie som underlag inför ett kommande genomförandebeslut.

Den 4 mars presenterades en delrapport inom ramen för den pågående förstudien för kommunstyrelsepresidierna och kommuncheferna. Vid detta tillfälle bedömde Hylte kommuns representanter att utredningens underlag inte var tillräckligt omfattande för att kunna utgöra grund för ett genomförandebeslut om gemensam IT-drift. Hylte kommun har framfört önskemål om att beslutsunderlaget ska kompletteras med bland annat uppgifter om etableringskostnader samt en jämförelse av kostnader i nuvarande struktur i relation till en gemensam struktur.

Kommunstyrelsen

Samtliga önskemål framgår av bilaga *GGVVH Hylte beslutsunderlag*.

Övriga samverkande kommuner har meddelat att de inte är beredda att utöka förstudien enligt Hyltes begäran inför genomförandebeslutet som är tänkt att tas i maj/juni 2026.

Ekonomisk konsekvens av beslutet

Mot bakgrund av att kostnaderna för en gemensam IT-drift ännu inte är klarlagda kan de ekonomiska konsekvenserna av ett genomförandebeslut inte anges utan kompletterande utredningsunderlag.

Yrkande

Ronny Löfquist (S) yrkar att kommunstyrelsen beslutar att Hylte kommun lämnar förstudien angående gemensam IT-drift med GGVV-kommunerna.

Stina Isaksson (SD), Håkan Bengtsson (C) och Tommy Edholm (KV) yrkar bifall till Ronny Löfquists yrkande.

Bo-Gunnar Åkesson yrkar avslag på Ronny Löfquists yrkande.

Beslutsgång

Ordförande frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt Ronny Löfquists yrkande.

Ordförande finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Ronny Löfquists yrkande.

Reservation

Bo-Gunnar Åkesson (M) reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Paragrafen är justerad

HYLTE

Förslag till beslutsunderlag GGVVH

Innehållsförteckning

Denna bild beskriver rubriker av innehållsförteckning samt förslag på innehåll i respektive avsnitt ...

Sammanfattning inför beslut

övergripande sammanfattning av nyckeldata inför beslut, se slide 3 bifogat

Syfte och mål med projektet

Mer i detalj om syfte, mål med projektet, effekter av genomförande ..

Risikanalyis

Risker med konsekvensbeskrivningar och motverkande åtgärder, exvis GDPR, sekretess, kultur ...

Ekonomisk analys

Beskrivning kostnader bef. struktur, framtida struktur, investeringsplan, projektfinansiering, etc...

Organisationsstruktur

Bolagisering eller i annan form, vad organisationen levererar SLA, begränsningar, placering, etc....

Ägarstruktur / styrning

Ägaravtal, Ägardirektiv, Strategiska val, fördelningsnycklar, Styrmodell, utvecklingsfrågor, etc ...

HR

Personal och arbetsrättsanalys, kompetensbehov, numerär, kulturbygge, ersättningar, etc ...

IT-infrastruktur

Beskrivning av väsentliga förändringar i fiber, serverhallar och teknik

Genomförandeplan

Tidplan, rekryteringsplan, organisationsplan, IT-infrastruktur plan, migrationsplan, etc ...

Formell beslutsgång vid genomförande

Samordning av beslut i respektive kommun, avsättning av budget och investeringsmedel, etc..

Sammanfattning inför beslut

En sammanfattning av nyckeldata för att fatta beslut. Komplettera gärna med andra smarta nyckeltal ⁹

Titel:	Kommunalt IT samarbete GGVVH genom gemensamt ägt bolag för IT tjänster
Omfattning:	Vad vill vi göra i övergripande termer .....
Etableringskostnader:	Driftskostnad år 1 – år 3 Investeringskostnad/år år 1 – år 3
Mål:	Skapa en gemensam organisation som har förmågan att leverera 5 kommuners IT-behov med, relativt bas, sänkta IT kostnader, säkrad kompetensförsörjning, ökad volym vid upphandling, förbättrad säkerhet, IT-kostnad / inv , ... <i>Beskrivning av projekt</i> mål
Tidplan:	Baserat på investeringsbeslut, start & Bolagisering med VD och stöd på plats. MM-ÅÅÅÅ Baserat på föreslagen plan för genomförande, steg 1 genomförd. MM-ÅÅÅÅ
Kostnad gemensam IT-drift:	Kostnadsförändring i befintlig struktur år 3 relativt gemensam struktur.

Datum: 01 april 2026

Tid: 9.15

Plats: Nivika fastigheter kontor

Bolag: Värnamo City AB

Organisationsnummer. 556545-6497

§ 1. Peter Samuelsson valdes till stämmans ordförande.

Matina Fredriksson till stämmans sekreterare.

§ 2. Ordföranden Peter Samuelsson hälsade välkommen och öppnade stämman.

§ 3. Såsom röstlängd godkändes förteckning över aktieägare:

Aktieägare	Representanter	Aktier	Röster
Nyfosa fastigheter	Jonathan Möller	90	90
SRL fastigheter	Peter Samuelsson	30	30
Emilshus	Carl-Johan Bergström	62	62
Nivika fastigheter	Rasmus Olsson	98	98
Svensk Bostadsfond	Christopher Lagerholm	28	28
Värnamo Kommun	Stefan Widerberg	137	137
Värnamo handel	Cecilia Ek	400	400
Parkeringsanläggning Lejonet 13	Jonathan Möller	20	20
Vindruvan 22 Fastighets AB	Magnus Stålhammar	20	20

885 av 1000 röster på plats.

Närvarande: Peter Samuelsson, Jonathan Möller, Rasmus Olsson, Christopher Lagerholm, Stefan Widerberg, Cecilia Ek, Kristin Danås, Ida Kruse, Tobias Pettersson, Helen Blomstrand, Magnus Stålhammar, Carl-Johan Bergström.

§ 4. Föredragningslistan godkändes.

§ 5. Till justeringsmän utöver ordföranden valdes Rasmus Olsson och Jonathan Möller

§ 6. Kallelsen till bolagsstämman godkändes.

§ 7. Vår revisor Helen Blomstrand från Revisorsgruppen presenterade årsredogörelsen och revisionsberättelsen.

§ 8. Bolagsstämman beslutade godkänna:

- a. Resultat- och balansräkning för 2025
- b. Disposition betr. årets resultat 3759.-

c. Stämman beviljade i enlighet med revisorns förslag, ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna för den tid årsredovisningen omfattat.

§ 9.

Till styrelseledamöter valdes:

För fastighetsägarna:

Ordinarie: Jonathan Möller (Nyfosa), Rasmus Olsson (Nivika), Peter Samuelsson (SRL)

Suppleant: Jonas Lindahl (Heimstaden)

För rörelseidkarna:

Ordinarie: Kristin Danås, Cecilia Ek, Ida Kruse

Suppleant: Anna Vita

För kommunen:

Ordinarie: Tobias Pettersson

Suppleant: Johan Hilding

Adjungerad: Heidi Skov Ragnar

Till ordförande valdes Peter Samuelsson

Vice Ordförande Cecilia Ek

Arbetsutskott: Peter Samuelsson, Cecilia Ek och Matina Fredriksson

§ 10. Val av revisor: Helen Blomstrand från Revisorsgruppen i Värnamo AB.

§ 11. Övriga ärenden

§ 12. Ordförande Peter Samuelsson avslutade bolagsstämman och tackade för visat intresse.

Protokollförare:

matina fredriksson

Matina Fredriksson

Justerare:

Jonathan Möller

Jonathan Möller

Rasmus Olsson

Rasmus Olsson

Peter Samuelsson

Peter Samuelsson

Signature: Peter Samuelsson
Peter Samuelsson (Apr 7, 2026 18:54:55 GMT+2)
Email: peter@srlfastigheter.se

Signature: Jonathan möller
Jonathan möller (Apr 7, 2026 08:29:51 GMT+2)
Email: jonathan.moller@nyfosa.se

Signature: Rasmus Olsson
Rasmus Olsson (Apr 7, 2026 22:42:02 GMT+2)
Email: rasmus@nivika.se

Signature: Matina Fredriksson
Email: matina@varnamocity.se

Datum: 01 april 2026

Tid: 10:00

Plats: Nivika fastigheter

Bolag: Värnamo City AB

Organisationsnummer: 556545-6497

Närvarande: Peter Samuelsson, Rasmus Olsson, Jonathan Möller, Tobias Pettersson, Cecilia Ek, Kristin Danås, Ida Kruse, Matina Fredriksson

§ 2289. Styrelsens ordförande, Peter Samuelsson förklarade mötet öppnat.

§ 2290. Till mötets ordförande valdes Peter Samuelsson, Vice ordförande Cecilia Ek.

§ 2291. Som sekreterare valdes Matina Fredriksson

§ 2299. Som justeringsman tillsammans med ordföranden valdes Rasmus Olsson

§ 2300. Firmateckning beslutades att firman tecknas av 2 i förening av styrelsens ledamöter eller ordföranden Peter Samuelsson tillsammans med Matina Fredriksson.

§ 2301.

Bank/fullmakter Peter Samuelsson och Matina Fredriksson.

§ 2302. Kommande styrelsemöten:

Tisdag 10 juni 08:00-10:00 Stadshuset

Strategidagar oktober

Tisdag 9 december 10:00-13:15 Nyfosa

§ 2303. Övrigt.

§ 2304. Ordföranden Peter Samuelsson förklarade mötet avslutat

Sekreterare:

Matina Fredriksson

Matina Fredriksson

Justerare:

Peter Samuelsson
Peter Samuelsson (Apr 7, 2026 18:54:03 GMT+2)
Peter Samuelsson

Rasmus Olsson
Rasmus Olsson (Apr 7, 2026 23:05:59 GMT+2)
Rasmus Olsson

Protokoll konstituerande styrelsemöte 01 April 2026

14

Final Audit Report

2026-04-13

Created:	2026-04-07
By:	Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAMWdOXdrfTTTOgKWeZV1H5ZNK1u3j9B7w

"Protokoll konstituerande styrelsemöte 01 April 2026" History

- Document created by Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se)
2026-04-07 - 6:56:10 AM GMT
- Document emailed to Peter Samuelsson (peter@srffastigheter.se) for signature
2026-04-07 - 6:56:15 AM GMT
- Email viewed by Peter Samuelsson (peter@srffastigheter.se)
2026-04-07 - 4:53:35 PM GMT
- Document e-signed by Peter Samuelsson (peter@srffastigheter.se)
Signature Date: 2026-04-07 - 4:54:03 PM GMT - Time Source: server
- Document emailed to Rasmus Olsson (rasmus@nivika.se) for signature
2026-04-07 - 4:54:05 PM GMT
- Email viewed by Rasmus Olsson (rasmus@nivika.se)
2026-04-07 - 9:05:41 PM GMT
- Document e-signed by Rasmus Olsson (rasmus@nivika.se)
Signature Date: 2026-04-07 - 9:05:59 PM GMT - Time Source: server
- Document emailed to Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se) for signature
2026-04-07 - 9:06:05 PM GMT
- Email viewed by Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se)
2026-04-13 - 8:01:11 AM GMT
- Document e-signed by Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se)
Signature Date: 2026-04-13 - 8:01:23 AM GMT - Time Source: server

✔ Agreement completed.

2026-04-13 - 8:01:23 AM GMT

Datum: 01 April 2026
Tid: 08:00
Plats: Nivika
Bolag: Värnamo City AB
Organisationsnummer: 556545-6497

Närvarande: Peter Samuelsson, Ida Kruse, Kristin Danås, Rasmus Olsson, Jonathan Möller, Tobias Pettersson, Heidi Skov Ragnar, Matina Fredriksson, Cecilia Ek.

§ 2277. Styrelsens ordförande, Peter Samuelsson, förklarade mötet öppnat.

§ 2278. Till sekreterare valdes Matina Fredriksson.

§ 2279. Till justeringsman valdes Rasmus Olsson

§ 2280. Dagordningen fastställdes.

§ 2281. Föregående protokoll godkändes och lades till handlingarna.

§ 2282. **RAPPORT VÄRNAMO CITY**

1. Aktiviteter

-Genomgång av aktiviteter sedan senaste mötet: shoppingtävling, tjejkväll, Marsmötet, utfall och kostnader.

-Vilka aktiviteter som kommer: Påsk, Årets butik/restaurang utses på Värnamo näringslivsgala och det står mellan Fribergs och Wernamo bryggeri, Valborg, Maj är Värnamo Klaset där Kristin (projektledare) får redovisa för budget, Matina presenterar Exenze som är en digital skattjakt som ska lanseras i sommar, förväntningar och budgeterade kostnader.

-Kiosk Åbroparken, boule

2. Ekonomi:

Värnamo Citys ekonomi känns har belastats endel under året med årsredovisningen, dubbelt anställda. Har inte fått in alla aktivitetsstöd.

-Matina har gått fortnox-kurs och det känns bra

-Förvarnar om att torghandel som vanligtvis faktureras via city troligtvis inte kommer göra det framåt (ca 40.000:-) detta måste tas i betraktning i nytt avtal.

3. Presentkort

2 nya medlemmar: Kandyz och Friskis

Lite problematiskt med Anders och mailen men hoppas på bättring.

4. Sociala medier

Satsning på sociala medier fortsätter visa sig positivt.

Fortsätter öka i följare och spridning

Hemsida har inte bearbetats mycket, endast litet underhåll men ska få mer utrymme framåt.

Kommunens eventkalender har nu integreras på hemsidan

§ 2283.

Information Värnamo kommun

Tobias försöker få svar från Jonny på bygglov (samhällsförvaltningen) kring det nya avtalet om torghandel/markandsupplåtelse om taxa och hur man ska skriva detta.

-tar med frågor om dialog kring event i åbroparken

-krogar mot knark, kan vi göra något eget? Kommunen, polisen & krogarna.

Matina bjuder in till ett möte med Tobias och Anderas från polisen och Markus skytt från trygghet/säkerhet.

-Ny kommundirektör

-Utmanensrätten börjar gälla 20/4 2026

-Kommunen ska ta med sig internt att vi kommer behöva se över avtal för markandsföreståndare och torghandel. Klargöra roller och ansvarsfördelning.

Heidi och Tobias behöver ta det internt först för att sedan bjuda in till möte.

§ 2284.

Information Värnamo handel - Cilla Ek, Kristin Danås

Kristin kommer att sluta på lk-form, omvald som ordförande i handeln 1 år till. Svårt att få in engagemang i city.

Lyfter funderingar om att det kan komma att bli svårt att hitta ny styrelse efter denna då engagemanget i city är dåligt.

§ 2285.

Information fastighetsägarna

Nivika- Rasmus Olsson

Ny organisation på plats

Jobbar inte längre med yttreskötsel

Hyresgäster i city mår bra

Nyfosa- Jonathan Möller

Byter snart namn till Altra

Rullar på för hyresgäster i city

Länsstyrelsen har slagit fast att Gula villan ska renoveras upp och stå kvar.

Jobbar på att hyra ut Åhlens lokalen.

SRL Fastigheter- Peter Samuelsson

De funderar på att köra igång bygglovets på parkeringen till hösten.

§ 2286.

Övrigt

-Matina lyfter julbelysning, där hon fått påbackning av Söderberg & partners om försäkring/ansvar. Vem äger ansvaret? Det finns ingen försäkring?

Matina ska kontakta Adelina henrysson petruchic på trygghet/säkerhet och fråga.

-Matina lyfter även att det i avtalet för Markandsföreståndare står att det måste finnas en ansvarigförsäkring för markandsföreståndartjänsten? Vem ska ansvara för att detta finns, kommunen eller city? Här måste vi se över avtalet och där med ta med denna frågan.

§ 2287.

Kommande styrelsemöten:

- 8 juni Styrelsemöte. Plats och tid: Kommunen kl. 08:00-10:00
- 18-20 oktober Styrelsemöte och strategidagar. Plats och tid enl. senare kallelse.

PROTOKOLL STYRELSEMÖTE

- 9 december Styrelsemöte med lunch. Plats och tid: Nyfosa 10:00-13:00

§ 2288

Ordföranden Peter Samuelsson förklarade mötet avslutat

Protokollförare

Matina Fredriksson

Matina Fredriksson

Justeras:

PS

Peter Samuelsson (Apr 7, 2026 07:57:54 GMT+2)

Peter Samuelsson

RO

Rasmus Olsson (Apr 7, 2026 22:45:10 GMT+2)

Rasmus Olsson

Datum: 01 April 2026

Tid: 10.30-12.00

Plats: Nivika fastigheter kontor

Bolag: Värnamo City

Organisationsnummer. 556545-6497

Närvarande: Peter Samuelsson, Rasmus Olsson, Jonathan Möller, Tobias Pettersson, Heidi Skov Ragnar, Cecilia Ek, Kristin Danås, Ida Kruse, Matina Fredriksson

1.Vad vill Värnamo kommun med city?

-Generellt skapa förutsättningar för ett välmående city, skapa möjligheter för att man ska kunna driva aktiviteter.

-Vara en aktiv aktör i centrum-frågor, och bidra till kommunens attraktivitet i stort.

-Bollplank och remissinstans.

-Ta med krogarna i samverkan.

- Kontraktet för Markandsförståndartjänsten måste revideras och göras om.

Avtal behöver ses över boka möte MEN med vilka närvarande? datum?

Heidi och Tobias tar med frågan om avtalet internt för att sedan bjuda med city i detta.

I avtalet önskas att det påvisas vem som äger ansvar i bl.a. elskåp och skötsel, dialog med torghandel, vem som fakturerar torghandel, vem och om vad Matina behöver fråga om lov för att utföra aktiviteter/ skyltning/ utsmyckning i city.

Kommunen (Tobias och Heidi) avviker från mötet

2.Presentkort

Matina och Peter presenterar de olika lösningarna för presentkort de hittat efter senaste styrelsemötet.

CBS – har vi idag men vi använder inte alla deras tjänster idag utan gör en krångligare egen variant av webbshop som tar både tid och kostar mer.

Deras webshops lösning betalar vi redan för så vi kan avsluta det vi själva har och integrera deras på vår hemsida istället. Denna lösning öppnar upp för fakturering via webbshop, Matina behöver inte sköta den alls utan kan fördela ut den på butik och hänvisa till en enkel webbshop som alltid ger svar, levererar punktligt, ger tydlig kommunikation och öppnar upp för företag att handla där (vilken vår tidigare inte gjort). De inför nu integrering med digitala kort, bokföring ca 1h/månaden för Matina.

Peyo – total digital, gör allt så Matina släpper allt, dock ger den butikerna lite mer arbete och då den är digital tror vi inte att den tilltalar alla, kostnaden är mindre än CBS.

Beslut: City ska fortsätta med CBS, och utvecklas med de tjänster de har. Matina och Peter får förtroende att fortsätta arbetet med CBS.

Feedback vi fått med oss av de olika aktörerna när vi undersökt presentkort:

-byte av namn på presentkortet? – för att visa att det är Värnamo citys (stads) aktörer inte bara ren handel som är med här. Flera städer gör detta och det gynnar dom i försäljning.

-konvolut, byta namn och göra lite mer attraktiva/roligare

-Automat flyttas till plats med bättre öppettider & tillgänglighet. Vi har pratat med Hemköp som är öppna för att den kan flyttas dit.

-Minst en butik till (underlättar så Matina släpper och tillgänglighet i staden ökar) Det vi har fått som förslag är matvaruhandeln men vi ger förslag om Hemmahallens fördisk.

Framåt:

-Vi tar året på oss att fundera på huruvida vi eventuellt ska byta namn.

-Det går bra att förnya konvolut

-Automaten är okej att vi flyttar till Hemköp för styrelsen

-Det är okej att utöka med en butik till för försäljning, Hemmahallen går bra annars kanske Scandic Värnamo kan vara ett alternativ.

-Undersöka om kontaktcenter på kommunen skulle vilja ha en platta för att sköta och förenkla försäljningen av presentkort inom kommunen, Matina tar frågan via tobias och heidi.

3. Citys Lägescheck

Utöver det vi redan berört så arbetar city, Matina, mycket med:

-Få ut våra aktiviteter på bättre sätt. Sociala medier är ett sätt, men önskar att:

1. ställa ut större gatuopare i stan som går att byta budskap på ofta. / här har destinationen sagt att pausa pga. att de äger skyltning – Matina önskar fortsätta.
2. Vepor över Storgatsbacken som återkommer tex. Filmhistoriska festivalen, marknader mm. Här har Matina svårt att fortsätta då vi måste veta vad vajrarna vi har uppe tål. Jonathan tar på sig att när de kommer att byta namn på Nyfosa även inventera dessa.

-Åbroparken, arbetar på att få hit både boulebana (isbanan), kiosk, event

Svårt att arbeta med då det är många inspel av kommunen med olika tycken och mandat att bestämma över ytan. Svårt att veta vem som ansvarar för vad och när.

-Att se vårt centrum som vårt skyltfönster, rum för idéer

Lyfta kultur i vårt centrum så som väggmålningar, uteplatser att nyttja som ser kreativa ut, skapa rum för mötesplatser som ger möjlighet att stanna kvar

-marknader, torghandel tar upp mycket tid, förenklat via portalen bokamarknad men det tar tid och det går att utveckla om vi vill.

-UF-butik ett projekt som är i dialog men inväntar återkoppling från kommunen där det ligger just nu.

-Exenze i stan, city har signat ett samarbete för ett år med skattjakter och spel som ska få barn att röra på sig mer i staden. I samarbete med Nyfosa, Nivika, SRL, VFF, destinationen och Handelsbanken.

-Trendspan: fler stadskärnor jobbar med mötesplatsen mer än traditionell handel.

4. Vad förväntar sig handeln av city?

Få stöttning i centrum, oavsett om handlare engagerar sig eller inte. Vara mellanhand i föreningen. Do-ern till en rimlig tid.

Allt arbete som görs är med tanken att gynna handeln.

Aktiviteter ställs mot budget, tid & ansvar

Här behöver Värnamo handel på möten framåt reflektera och utvärdera vilka aktiviteter som ska göras vs. inte är gynnsamma.

Önskemål från Matina är utrymme att utveckla strategiskt framåt, inte bara att vi gör som vi alltid gjort. Vad är rimligt att det ligger på Matina kontra ansvaret hos samtliga handlare inför aktiviteter?

5. Vad förväntar sig fastighetsägarna av city?

Ett levande centrum. Utveckla så att hyresgästerna mår bra, aktiviteter så att city blir attraktivt.

6. Vägval : här & nu OCH framåt

Att ta med oss inför strategidagar till hösten:

- Tydlig roll för stadskärnan?
- Vad ger ökad relevans för centrum?
- Vad är viktigt med att börja med nu och sen framåt

Vad ska Värnamo centrum vara känt för om 5 år?

7. Mötet avslutat.

Sekreterare:

Matina Fredriksson

Matina Fredriksson

Justerare:

Peter Samuelsson

Peter Samuelsson

Rasmus Olsson

Rasmus Olsson (Apr 13, 2026 22:09:05 GMT+2)

Rasmus Olsson

Protokoll strategimöte 01 april 2026

22

Final Audit Report

2026-04-20

Created:	2026-04-13
By:	Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAA3zK__YQ5qjaT_X_G9iSzKYxx6DZsSFIH

"Protokoll strategimöte 01 april 2026" History

- Document created by Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se)
2026-04-13 - 8:10:52 AM GMT
- Document emailed to Peter Samuelsson (peter@srffastigheter.se) for signature
2026-04-13 - 8:10:58 AM GMT
- Document emailed to Rasmus Olsson (rasmus@nivika.se) for signature
2026-04-13 - 8:10:58 AM GMT
- Document emailed to Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se) for signature
2026-04-13 - 8:10:58 AM GMT
- Email viewed by Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se)
2026-04-13 - 8:11:55 AM GMT
- Document e-signed by Matina Fredriksson (matina@varnamocity.se)
Signature Date: 2026-04-13 - 8:12:05 AM GMT - Time Source: server
- Email viewed by Peter Samuelsson (peter@srffastigheter.se)
2026-04-13 - 4:51:29 PM GMT
- Email viewed by Rasmus Olsson (rasmus@nivika.se)
2026-04-13 - 8:08:01 PM GMT
- Document e-signed by Rasmus Olsson (rasmus@nivika.se)
Signature Date: 2026-04-13 - 8:09:05 PM GMT - Time Source: server
- Email viewed by Peter Samuelsson (peter@srffastigheter.se)
2026-04-20 - 8:45:47 AM GMT
- Document e-signed by Peter Samuelsson (peter@srffastigheter.se)
Signature Date: 2026-04-20 - 8:46:27 AM GMT - Time Source: server

✔ Agreement completed.

2026-04-20 - 8:46:27 AM GMT

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2026-04-22

Utskriven av: Elin Alteborg

24

Diarieenhet:	Kommunledningsförvaltningen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2026-04-28
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
1088/2026/KS	Medborgarinitiativ - Ny simhall	Kommunjurist §8/2026
2026-03-24	Thomas Palmgren	Anna Magnusson
KS.2026.295	Beslut i fråga om publicering av medborgarinitiativ	Kommunjurist
1159/2026/KS	Tjänsteskrivelse upphandlingsbeslut delegation UHN	Inköpare §17/2026
2026-04-07	Miljöhallen Golv AB	Thomas Axelsson
KS.2026.147	Byte av sportgolv, Tinas Ö, Värnamo	Inköpare
1224/2026/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpare §18/2026
2026-04-08	Elajo El & Energiteknik AB	Thomas Axelsson
KS.2026.198	Byte av belysning, Rörstorpskolan, Värnamo	Inköpare
1239/2026/KS	Uppsägning Avtal UHN.2021.110 (KS.2026.315)	Inköpschef §33/2026
2026-04-13	Xpendio AB	Mattias Hultqvist
KS.2026.315	System avseende inköpsanalys UHN.2021.110	Inköpschef
1251/2026/KS	Upphandlingsbeslut	Inköpschef §34/2026
2026-04-13	Gräsmiljö Sverige AB	Mattias Hultqvist
KS.2026.154	Markvärme och hybridgräsplan, Finnvedsvallen, Värnamo	Inköpschef
1258/2026/KS	Upphandling Annonser Bonnier News AB	
2026-04-10	Kulturförvaltningen	Lars Alkner
KS.2026.73	Redovisade delegaters direktupphandlingsbeslut 2026	
1259/2026/KS	Upphandling Lars Alkner Tygkassar Roupez profile	Lars Alkner
2026-04-10	Kulturförvaltningen	

KS.2026.73 Redovisade delegaters direktupphandlingsbeslut
2026

25

1260/2026/KS Upphandling Lars Alkner Annonser Bopnner News Lars Alkner
Local AB

2026-04-10 Kulturförvaltningen

KS.2026.73 Redovisade delegaters direktupphandlingsbeslut
2026

1261/2026/KS Upphandling Åsa Rocén Bokdistribution E- Åsa Rocén
ljudböcker och E-böcker Publizon AB

2026-04-10 Kulturförvaltningen

KS.2026.73 Redovisade delegaters direktupphandlingsbeslut
2026

1262/2026/KS Upphandling Åsa Rocén Bibliografisk service i Åsa Roén
nationell katalog BTJ Sverige AB

2026-04-10 Kulturförvaltningen

KS.2026.73 Redovisade delegaters direktupphandlingsbeslut
2026

1387/2026/KS Upphandlingsbeslut Konsultstöd för migrering från Inköpare §19/2026
Airwatch till Microsoft Intune KS.2026.132

2026-04-17 Eccera Professionals AB Mattias Granat

KS.2026.132 Konsultstöd för migrering från AirWatch till Inköpare
Microsoft Intune

1389/2026/KS Upphandlingsbeslut Likalydande beslut UHN Inköpschef §35/2026

2026-04-16 Region Jönköpings län Mattias Hultqvist

KS.2025.133 Inkontinensprodukter absorberande Inköpschef
RJL 2025/576

---

§ 32 Dnr: BUN.2026.176

Barn- och utbildningsnämndens ansökan om medel från resultatfonden

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar

att föreslå kommunstyrelsen besluta att godkänna ett uttag om 3 000 000 kronor ur barn- och utbildningsnämndens resultatfond

att barn- och utbildningsförvaltningen återkopplar med information om hur medlen är tänkta att användas

att barn- och utbildningsförvaltningen ska återkoppla till barn- och utbildningsnämnden hur medlen använts och vilken effekt vidtagna åtgärder har haft i samband med beslut om verksamhetsberättelsen för 2026.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsförvaltningen behöver under 2026 förstärka insatser som bidrar till bättre måluppfyllelse, möjliggöra att fler elever får tillgång till särskilt stöd samt ge bättre förutsättningar för trygghet och studiero.

För att kunna genomföra detta behöver barn- och utbildningsförvaltningen ta del av medel ur barn- och utbildningsnämndens resultatfond med 3 000 000 kronor.

Förslag till beslut

att föreslå kommunstyrelsen besluta att godkänna ett uttag om 3 000 000 kronor ur barn- och utbildningsnämndens resultatfond

att barn- och utbildningsförvaltningen ska återkoppla till barn- och utbildningsnämnden hur medlen använts och vilka effekter vidtagna åtgärder har haft i samband med beslut om verksamhetsberättelsen för 2026.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse – Barn- och utbildningsnämndens ansökan om medel från resultatfonden

Beslut skickas till: Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämndens ansökan om medel från resultatfonden

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsförvaltningen behöver under 2026 förstärka insatser som bidrar till bättre målpuppfyllelse, möjliggöra att fler elever får tillgång till särskilt stöd samt ge bättre förutsättningar för trygghet och studiero.

För att kunna genomföra detta behöver barn- och utbildningsförvaltningen ta del av medel ur barn- och utbildningsnämndens resultatfond med 3 000 000 kronor.

Beslutsförslag

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta

att föreslå kommunstyrelsen besluta att godkänna att uttag om 3 000 000 kronor ur barn- och utbildningsnämndens resultatfond

att barn- och utbildningsförvaltningen ska återkoppla till barn- och utbildningsnämnden hur medlen använts och vilka effekter vidtagna åtgärder har haft i samband med beslut om verksamhetsberättelsen för 2026.

Yvonne Axelsson
Utredare/Förvaltningsekonom

Johan Grahn
Förvaltningschef

§ 49

Information från förvaltningen

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar
att notera informationen

Ärendebeskrivning

1. Verksamhetschef grundskola presenterar rektor Jonas Hultqvist som informerar om:
  - Arbetet med problematisk skolfrånvaro på Apladalsskolan. Nuläge, vad frånvaron kan bero på, vad skolan kan påverka och vad skolan inte kan påverka. Vilka åtgärder som gjorts på skolan, vilka fokusområden man har prioriterat. Hur många elever som finns och hur de är indelade samt möjlighet att ge stöd till dem som behöver. Vikten av närvaro i undervisningen. Skolans närvaroteam och rutin kring arbetet med närvarosammanställning. Resultatet från elevenkäten visar att de flesta elever tycker att det är hög trygghet i undervisningen och på raster men låg vuxennärvaro. Nästa steg och vad det blir, fördjupad samarbete med medborgarförvaltningen. Vikten att kunna behålla hög vuxentäthet samt relationsskapande roller. Svarar på frågor från förtroendevalda.
2. Verksamhetschef grundskola informerar om:
  - Skolverkets revision av akutskolor pågår, barn- och utbildningsförvaltningen har skickat in efterfrågade handlingar.
  - Beslut från Skolinspektionen angående trygghet och studiero, Trälleborgsskolan. Barn- och utbildningsförvaltningen ska skicka in återrapportering senast den 17 juni 2026.
  - Förskoleklassorganisation i Värnamo tätort. Förutsättningar med kapacitetsförutsättningar, antal vårdnadshavare som gjort val, hur barnen placerades utifrån val och förutsättningar för att få plats utifrån lagstadgade förturskriterier. Svarar på frågor.
3. Verksamhetschef förskola informerar om:
  - Renoveringsskuld i många av lokalerna i verksamheten. Gamla och slitna lokaler leder till dålig arbetsmiljö för både barn och vuxna.
  - Öppna förskolan/familjecentralen. Familjecentralen i Rydaholm är en tillfällig satsning i Värnamo kommun, Den är viktig och har en betydelsefull funktion i samhället. Öppna förskolan har också en

betydande roll och har fungerat bra. Arbetet behöver fortsätta och permanentas samt utvecklas med utökad tjänst.

4. Utredare Jaana Korkeamäki informerar om:

- Riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barns och elevers utbildning. Vilka aktiviteter som pågår under vårterminen 2026 i de olika verksamheterna. Förvaltningsövergripande arbete med språkplan i alla verksamheter, plan för svenska som andra språk. Den riktade insatsen ska avslutas mot Skolverket därför görs uppföljningar, analyser och utvärderingar. Insatsen ska slutredovisas senast 30 juni 2026.

5. Förvaltningschef informerar om:

- Ansökan om medel från resultatfonden. Information om kompletterande beslutsunderlag med redovisning av tänkta insatser vid godkännande av uttag från resultatfonden.
- Kvalitet – Systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2 på Campus 28 april klockan 8–12. Frånvaro måste anmälas till ordförande och skolchef.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta
att notera informationen

Information Barn- & utbildnings- nämnden

Information förvaltningen

Barn- och utbildningsnämndens ansökan om medel från resultatfonden

Kompletterande beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden har identifierat behov av förstärkta resurser för att höja kunskapsresultaten, stärka likvärdigheten och skapa trygghet och studiero. Förvaltningen har arbetat fram en inriktning för hur medlen ska fördelas.

Föreslagen fördelning av medlen

1. Grundskolan – totalt 1 884 000 kr

Enheter med lägre resultat – 1 200 000 kr: Bredaryd, Rydaholm, Expo, Trälleborgsskolan.

Särskilt stöd – 500 000 kr: Apladalsskolan, Gröndalsskolan.

Övrigt till grundskolan – 184 000 kr: Fördelas utifrån aktuella behov.

2. Gemensamma satsningar – totalt 1 116 000 kr

Pedagogiskt stöd NO, Ma samt SvA – totalt 348 tkr.

Förskolan – 296 tkr (tillfällig förstärkning via SKUA-ledare).

Gymnasiet – 372 tkr (Tjänst under höstterminen för trygghet och studiero).

Simundervisning – 100 tkr enligt tidigare beslut.

Kvalitet

SKA 2

Syfte

- Att synliggöra pågående kvalitetsarbete kring verksamhetens prioriterade mål.
- Att skapa delaktighet i kvalitetsarbetet i hela styrkedjan.

- 28/4 8:00-12:00. Campus

- Frånvaro måste anmälas till ordförande och skolchef

- Allergier helena.gustavsson@edu.varnamo.se

Klagomål och synpunkter 2025

- Fler synpunkter kring skolorganisation och beslut
- Fler allmänna handlingar begärda både inom beslut men även inom stöd och kränkingsärenden.
- Fler klagomål kring avsaknad av särskilt stöd och arbete kring trygghet riktat mot enskilda skolor. Skolorna har även blivit granskade av Skolinspektionen under året.
- I några fall har synpunkterna lett till utredning på förvaltningsnivå annars har de hanterats mellan verksamhetschef och rektor.

Strategisk kompetensutveckling

Tre delar

- Kompetensutvecklingsplan – verksamheternas arbete utifrån prioriterade målen. Augustidagar, studiedagar mm
- Professionsprogrammet – (reform) nationellt system för kompetensutveckling. Kurser på lärosäten, meritering
- Prioriterade utbildningar - kopplat till de prioriterade målen och professionsprogrammet. För att stimulera medarbetare att komplettera sina utbildningar, matematik, specialpedagogik osv.

Lägg till som favorit ☆

Kompetensutveckling Buf

Kompetensutvecklingsplan Buf

Professionsprogrammet

Prioriterade högskoleutbildningar
2026-2027

Verksamhetschef Grundskola

- Akutskolor revision
- F-klass -tätorten fördelning elever

Verksamhetschef förskola

- Renoveringsskuld
- Öppna förskolan/familjecentralen

Verksamhetschef Frivilliga skolformer

38

Utredningsuppdrag:

**Möjlighet för volontärer
inom verksamheter**

BUN 260318

Uppdrag från KF till Barn- och utbildningsnämnden samt omsorgsnämnden

Samverkan, löpande dialog och samordning mellan dessa två förvaltningar för att säkerställa en gemensam inriktning och ett sammanhållet underlag.

Att ge möjlighet för volontärer inom sina verksamheter

Syfte: att skapa ökad trygghet och trivsel

Presentation BUN och omsorgsnämnden

Redovisas till kommunstyrelsen mars 2026

Värnamo kommun

Finns tidigare underlag inom kommunen

- *Volontärsuppdrag på Nettan*
- *Blankett för intyg efter utfört volontärsuppdrag*
- *Rutin för volontärsuppdrag i Värnamo kommun*

Omvärldsspaning inom Barn- och utbildningsförvaltningen

Gnosjö kommun

Ulricehamns kommun

Göteborg stad

PRO nationellt

Gnosjö

Volontärer på tre skolor, 15-20 st

Personer som är daglediga

Ej ersättning

Finns med på rasterna

Registerutdrag

Lämnar över det som de ser

Infoträff på skolan, skriver upp sig på tider

Finns på lågstadiet och mellanstadiet

Speciella västar

Fungerat bra

Enkel utformning i
kommunen
På fåtal
skolor
Lokala aktörer

Göteborg

- Funnits sedan 2012, sk generationsmöten
- idag 75 aktiva volontärer
- Från medborgarförslag
- Informationsträffar utifrån särskild metod
- Inte ensam med barnen
- Inte bara seniorer
- Inte ersätta personal
- Ansvar för volontärer ligger på förvaltning
- Bara mot skolor
- Terminsuppföljningar
- Kompetensutveckling

Stor organisation
För få skolor
involverade

Inte arbetsmarknadsåtgärd
Underskrift: tagit del av information

Ulricehamn

Handbok: seniorer i skolan

Medborgarförslag, startade januari 2025

Finns inom äldreomsorgen sedan tidigare

Informationskanaler i närsamhället och sociala medier

Introduktionsdag obligatoriskt

Information om skolan, värdegrund, läroplan, organisation

Pilotskolor

Inte med tex barnbarn

Får lunch och medverka skolavslutning

Behövs någon som administrerar detta

PRO

Allmänna arvsfonden, treårigt pilotprojekt

Region Stockholm

Information vårdnadshavare, elever, personal, rektorer mm

Studiecirkel med ABF

Avtal, policydokument tas fram

Försäkrade via PRO

Belastningsregistret varje år

SKR/ fackliga och arbetsmiljön

Kommer skapa ett nätverk/ många kommuner på gång

Inte arbetsmarknadsåtgärd

Komplex: inte bara plocka in någon i skolan

Samarbetspartner
Friends

Gränsdragning / VEM?

Reflektion efter omvärldsspaning inom skolan:

47

- **Elevperspektivet**
  - Genomföra pilot och sedan utvärdera
  - Inte arbetsmarknadsåtgärd
  - Information: elev, vårdnadshavare, personal, rektor
  - Tydligt syfte med volontärer
  - Behövs fler/ är inte för få
  - Kompetensutvecklingsinsats om skolan/ introduktionsutbildning
  - Behövs en kontaktperson
  - Använda ett färdigt material
  - Gränsdragning: vem? Inte fd kollegor, barnbarn mm

Utmaningar och risker

Behov av

- tydlig rollfördelning och gränsdragning mellan volontärinsatser och ordinarie arbetsuppgifter.
- strukturer för introduktion, stöd och uppföljning av volontärer.
- tydliga rutiner avseende sekretess, tystnadsplikt och hantering av personuppgifter.
- organisatoriskt stöd och samordning för att säkerställa långsiktighet och kontinuitet.
- information till både verksamheter och volontärer om uppdragets omfattning och ansvar.
- tydliga riktlinjer avseende uppdrag där volontären har en befintlig relation till brukare eller elev, exempelvis som anhörig.

Rekommendationer

- Utgå från befintlig kommunövergripande rutin och komplettera med förvaltnings specifika rutiner och processbeskrivningar.
- Utse funktion eller ansvarig person inom respektive förvaltning med uppdrag att samordna volontärverksamheten.
- Tydliggöra ansvar, roller och arbetssätt för rekrytering, introduktion och uppföljning av volontärer.
- Säkerställa att tydlig och tillgänglig information om volontäruppdrag finns på kommunens webbplats.
- Möjliggöra matchning mellan volontärers intresse och verksamheternas behov.
- Inleda arbetet i avgränsade verksamhetsområden där behov och förutsättningar bedöms som goda, med möjlighet till successiv utveckling.

Sammanfattning

- Samordnande funktion
- Struktur för rekrytering, introduktion och uppföljning
- Tydlighet i arbetet
- Tillgänglig information

Frågor och dialog

**Nuläget
Mars 2026**

Riktade insatser

BUN 260318

Vårterminen 2026

Förskolan	SKUA-handledare 20 st litteratur <i>Mångfaldens förskola</i> Nationellt centrum för svenska som andraspråk (NC)
Fritidshem	samtliga inom verksamheten föreläsningar kollegialt lärande leds av utvecklingslärare litteratur <i>Språkdiraktik inom fritidshemmet</i>
Grundskolan	Svenska som andraspråk lärare, rektorer tillsammans med NC

Vårterminen 2026

Grundskolan och gymnasiet

Språkutvecklande inom NO/SO
föreläsning av GU, 60 deltagare

Samverkan studiehandedare och lärare

Alla verksamheter

karriärslärare: föreläsning med KU kring kvalitetsarbete

Gymnasiet

Hållbar bedömning och relationellt ledarskap med Åsa Hirsh, KU

Svenska som andraspråk med Karin Rehman LU

Vuxenutbildning

Föreläsning Språkutvecklande arbetssätt i undervisningen för vuxna

Förvaltningsövergripande arbete våren 2026

- Språkplan alla verksamheter
- Plan för svenska som andraspråk inom grundskolan
- Avsluta insatserna inom riktade insatser
- Uppföljningar, analyser och utvärderingar genomförs löpande
- Slutredovisning senast 30/6 2026

vad skrev vi i vår åtgärdsplan?

har vi nått mål och resultat som vi skrev fram?

hur vet vi att vi har nått vissa mål och fått önskade resultat?

barn – och elevperspektivet?

vad ser vi att vi måste fortsätta arbete med?

Frågor och dialog

Svar på motion från Sverigedemokraterna "Politiken ska fatta beslut om skolans framtid - inte tjänstemännen"

I Alliansens förslag till Inriktningsdokument skolorganisation som antogs av BUN 2025-02-19 (tre ledamöter från S röstade emot och en ledamot från SD avstod vid votering) står det att:

"Avveckling eller avyttring av skolverksamhet där Värnamo kommun är huvudman ska beslutas av fullmäktige".

I Sverigedemokraternas och Centerpartiets i princip likalydande förslag till Inriktningsdokument skolorganisation står det "Vi i Sverigedemokraterna yrkar att" , respektive "Vi i C yrkar att":
" Beslut angående landsbygdsskolorna flyttas till Kommunfullmäktige så att det inte strider mot gällande översiktsplan beslutad av Kommunfullmäktige maj 2019."

Alltså täcker Inriktningsdokument skolorganisation från Alliansen ALLA skolor där Värnamo kommun är huvudman.

Det står också tydligt beskrivet i Alliansens inriktningsdokument hur organisationsförändringar ska genomföras och förankras i nämnden, se utdrag från dokumentet:

"Underlag för beslut. Organisationsförändringar ska genomföras successivt och förankras i nämnden för att främja kvalitativa och ekonomiska fördelar. Intraprenad och enskilda huvudmän ska alltid övervägas som alternativ eller komplement inom samtliga verksamhetsområden. Innan förändringar genomförs ska barn- och utbildningsförvaltningen genomföra barnkonsekvensanalyser, riskbedömningar, arbetsmiljöanalyser samt organisera föräldraråd som bjuds in att delta i planeringsarbetet, för att kunna arbeta systematiskt och vara försäkrade om att ett barnperspektiv finns med inför beslut."

På uppdrag av barn- och utbildningsnämnden

Maria Johansson (-)
Ordf BUN

§ 47 Dnr: BUN.2026.256

Redovisning av meddelanden 260318

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar

att ställa sig bakom ordförande Maria Johansson (-) svar som yttrande på motion från Sverigedemokraterna och skicka det till kommunstyrelsen, samt

att lägga övriga meddelanden till handlingarna.

Ärendebeskrivning

- Finnvedens gymnasium Fordons- och transportprogrammet
2025-09-22
Programråd
- Förvaltningsrätten Stockholm 2026-02-16
Information om mottagande av överklagan till Skolverket
- Förvaltningsrätten Stockholm 2026-02-16
Överklagan Skolverket slutligt beslut
- Barn- och elevombudet 2026-02-13
Meddelande till Skolinspektionen/Barn- och elevombudet (BEO)
Begäran om yttrande Barn- och elevombudet
- Barn- och utbildningsnämndens ordförande Maria Johansson (-) 2026-02-19
Svar på motion SD
- Anmälan om hög frånvaro 2026-01-20
Ärende 2026.92
- Kommunfullmäktige 2026-02-26 § 8
Införande av utmaningsrätt

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta

att ställa sig bakom ordförande Maria Johansson (-) svar som yttrande på motion från Sverigedemokraterna och skicka det till kommunstyrelsen, samt

att lägga övriga meddelanden till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse – Redovisning av meddelanden 260318
- Redovisade meddelanden enligt lista

Beslut skickas till: Kommunstyrelsen

§ 9 Dnr: KS.2025.954

Inlämnad motion - Politiken ska fatta beslut om skolans framtid - inte tjänstemännen

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att remittera ärendet till barn- och utbildningsnämnden för yttrande senast den 20 mars 2026.

Ärendebeskrivning

Jan Cherek (SD) och Arne Adolfsson (SD) har lämnat in en motion om att politiken ska fatta beslut om skolans framtid – inte tjänstemännen.

Kommunfullmäktige beslutade den 18 december 2025 § 194 att remittera motionen till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att kommunstyrelsen beslutar

att remittera ärendet till barn- och utbildningsnämnden för yttrande senast den 20 mars 2026.

Beslutsunderlag

- Kommunfullmäktiges beslut 2025-12-18 § 194
- Motion ”Politiken ska fatta beslut om skolans framtid – inte tjänstemännen”

Beslut skickas till:

Barn- och utbildningsnämnden

§ 194 Dnr: KS.2025.954

Inlämnad motion - Politiken ska fatta beslut om skolans framtid - inte tjänstemännen

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar
att remittera motionen till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Jan Cherek (SD) och Arne Adolfsson (SD) har lämnat in en motion om att politiken ska fatta beslut om skolans framtid – inte tjänstemännen.

Motion angående: Politiken ska fatta beslut om skolans framtid – inte tjänstemännen

Sverigedemokraterna värnar en tydlig demokratisk ordning där förtroendevalda politiker, valda av kommunens invånare, ansvarar för de stora och principiellt viktiga besluten. Det är vår uppfattning att politiken ska styra kommunen, medan tjänstemannaorganisationen ska verkställa fattade beslut och ta fram sakliga underlag.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) framhåller att kommunalt självstyre innebär att förtroendevalda politiker har det yttersta ansvaret och ska fatta självständiga beslut i frågor av väsentlig betydelse för verksamheten. Inom skolan – en av kommunens viktigaste kärnverksamheter – är detta särskilt viktigt.

I fallet med Enehagsskolan handlar det om beslut som påverkar elevernas framtid, familjers vardag och hela lokalområdets utveckling. Sådana beslut är av principiell natur och ska därför inte fattas på tjänstemannanivå. När så sker riskerar demokratin att åsidosättas, och invånarnas förtroende för kommunen att undergrävas.

Sverigedemokraterna anser att kommunens medborgare har rätt att kräva transparens, ansvarstagande och ordning i beslutsprocessen. Tjänstemännen ska bistå med fakta och utredningar – men det är politiken som ska fatta beslut i frågor med så stora konsekvenser.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna på:

- att beslut om Enehagsskolans framtid samt övriga skolor – exempelvis nedläggning, flytt, större omorganisation eller andra betydande strukturförändringar – inte får delegeras till tjänstemän utan ska fattas av politiska organ (kommunfullmäktige).
- att samtliga beslutsunderlag inför sådana beslut ska innehålla en tydlig och fullständig konsekvensanalys avseende elevunderlag, ekonomi, trygghet, pedagogisk kvalitet, geografisk tillgänglighet och påverkan på berörda hushåll.
- att kommunen ska säkerställa god insyn och dialog med föräldrar och medborgare innan politiskt beslut fattas, för att öka transparensen och återupprätta förtroendet för beslutsprocessen.

Värnamo den 10/12 2025

Sverigedemokraterna genom

Jan Cherek   Arne Adolfsson

§ 36 Dnr: MBN.2026.35

Redovisning av uppdrag från kommunfullmäktige – Inrätta motprestationskrav för försörjningsstöd

Beslut

Medborgarnämnden beslutar

att godkänna redovisningen, samt

att skicka redovisningen till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges beslut 18 juni 2025 § 111 fick medborgarnämnden i uppdrag att inrätta motprestationskrav för försörjningsstöd i syfte att få fler arbetslösa personer med arbetsförmåga att gå från bidrag till arbete.

Resultatet skall redovisas till kommunstyrelsen senast mars 2026.

Medborgarförvaltningen har inkommit med redovisning av uppdraget 4 mars 2026.

Förslag till beslut

Medborgarförvaltningen föreslår medborgarnämnden besluta

att godkänna redovisningen, samt

att skicka redovisningen till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Redovisning av uppdrag från KF - inrätta motprestationskrav

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

Redovisning av uppdrag från kommunfullmäktige – Inrätta motprestationskrav för försörjningsstöd

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges beslut 18 juni 2025 § 111 fick medborgarnämnden i uppdrag att inrätta motprestationskrav för försörjningsstöd i syfte att få fler arbetslösa personer med arbetsförmåga att gå från bidrag till arbete.

Resultatet skall redovisas till kommunstyrelsen senast mars 2026.

Medborgarförvaltningen har inkommit med redovisning av uppdraget 4 mars 2026.

Beslutsförslag

Medborgarförvaltningen föreslår medborgarnämnden besluta

att godkänna redovisningen, samt

att skicka redovisningen till kommunstyrelsen.

Inga Gligic
Förvaltningschef

Utredning

Den 1 juli 2026 kommer lagen om aktivitetsplikt att träda i kraft. Medborgarförvaltningen arbetar i nuläget på hur kommunen ska leva upp till den nya lagstiftningen.

Aktivitetsplikt innebär att de individer som upphåller ekonomiskt bistånd i mer än 3 sammanhängande månader kommer att behöva delta i aktivitet för rätt till försörjningsstöd. Kommunen kommer därför bli skyldiga att tillhandahålla meningsfulla aktiviteter till dessa individer. Aktiviteterna ska bestå av:

- Aktiviteter för att öka den enskildes förmåga att arbeta eller studera.
- Aktiviteter som förbättrar språkkunskaperna för att komma närmare arbete eller studier.
- Arbetsplatsförlagda aktiviteter, till exempel olika former av samhällsnyttiga insatser.
- Jobsökaraktiviteter.

Utgångspunkten är att aktiviteten ska motsvara en heltidssysselsättning i omfattning. Men omfattningen ska även anpassas efter individens aktivitetsförmåga utefter handläggarens bedömning.

Syftet är att motverka passivitet, långvarigt bidragsberoende och utanförskap.

I och med denna lagförändring kommer medborgarnämnden att arbeta med krav på motprestation under formen av aktivitetsplikt från och med 1 juli 2026.

§ 98 Dnr: TFN.2025.234

Återrapportering till kommunstyrelsen avseende utredning gällande skyfallslösning i Stadsdelen Östermalm kring Malmövägen

Beslut

Teknik- och fritidsnämnden beslutar

- att** påtala att teknik- och fritidsnämndens uppfattning är att åtgärder för att möta skyfallsproblematiken behöver vara vidtagna innan ytterligare exploatering kan ske på det i detaljplanen utpekade området,
- att** lämna återrapportering till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 20 maj 2025 att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen, samt att inom ramen för uppdraget utreda annat alternativ än skyfallsdike i nuvarande naturområde utmed Ringvägen. Teknik och fritidsförvaltningen har tidigare fört dialog med Trafikverket.

Kommunstyrelsen beslutade 19 augusti att tilldela teknik- och fritidsnämnden 50 000 kronor avseende utredningsuppdragslösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen.

Bakgrunden är ett samråd för detaljplan för del av Värnamo 14:66 och 14:45 innefattande att tillåta bostadsbebyggelse på mark som idag utgör viktigt stråk ur skyfallshänseende, där teknik- och fritidsnämnden lämnade yttrande till samhällsbyggnadsnämnden. I yttrandet reserverade sig teknik- och fritidsnämnden för fortsatt process med framtagande av ny detaljplan tills dess att behovet av ytor för ett stort skyfallsdike i stadsdelen Östermalm är utrett.

Teknik och fritidsförvaltningen har under hösten och vintern 2025 utrett möjligheter för att hitta alternativa sträckningar för skyfallsdike och därmed frigöra planområdet för framtida bostadsbebyggelse. Utredningar har gjorts internt och med hjälp av konsult som har gjort modellberäkningar.

Utredningen visar att möjliga alternativ bara kan hantera drygt hälften av de flöden som beräknas passera platsen vid skyfall. Utredningen har också visat att skyfallsbelastningen på

Forts.

TFN § 98 (forts.)

Trafikverkets banvall är än större än tidigare beräknat. Med denna nya data har Trafikverket kontaktats och är efter samtal villiga att tillsammans med Värnamo kommun försöka hitta en lösning för att i framtiden bygga ett skyfallstråk igenom banvallen.

Efter diskussion i teknik- och fritidsnämnden den 10 mars 2026 ser förvaltningen att det är av yttersta vikt att åtgärder för att möta skyfallsproblematiken är vidtagna innan ytterligare exploatering kan ske på det i detaljplanen utpekade området.

Ett första steg är att ledkorsningsavtal för ledningsförläggning genom banvallen finns undertecknad med Trafikverket. Därefter bör detaljplanarbete, projektering och åtgärder vidtas.

Med denna lösning att få till ett skyfallsstråk igenom banvallen möjliggörs utöver skydd av viktiga infrastruktur även för framtida utveckling i stadsdelen Östermalm och längs Malmövägen.

Förslag till beslut

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

- att** påtala att teknik- och fritidsnämndens uppfattning är att åtgärder för att möta skyfallsproblematiken är vidtagna innan ytterligare exploatering kan ske på det i detaljplanen utpekade området,
- att** lämna återrapportering till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20260316
- Kommunstyrelsens beslut 20 maj 2025, § 226
- Kommunstyrelsens beslut 19 augusti 2025, § 298

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

§ 298 Dnr: KS.2025.415

Uppdrag till teknik- och fritidsnämnden att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att tilldela teknik- och fritidsnämnden 50 000 kronor avseende utredningsuppdraglösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen, samt

att finansiering sker ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov.

Reservationer

Michael Stener (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 20 maj 2025 att uppdra till teknik- och fritidsnämnden att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen, samt att inom ramen för uppdraget utreda annat alternativ än skyfallsdike i nuvarande naturområde med Östermalmsgatan

Teknik- och fritidsförvaltningen har i tjänsteskrivelse den 3 juni 2025 anfört följande. Under samrådet för detaljplan för del av Värnamo 14:66 och 14:45 i Värnamo lämnade teknik- och fritidsnämnden ett yttrande. I yttrandet reserverade sig teknik- och fritidsnämnden för fortsatt process med framtagande av ny detaljplan tills dess att behovet av ytor för ett stort skyfallsdike i stadsdelen Östermalm är utrett. För att kunna fortsätta framtagandet av ny detaljplan behöver samhällsbyggnadsförvaltningen få klarhet i frågan om planförslagets planområde kan tas i anspråk för ny bebyggelse eller om den måste reserveras för framtida skyfallshantering. Teknik- och fritidsförvaltningen har sedan tidigare gjort omfattande utredningar kopplat till dagvatten- och skyfallshantering för nytt arenaområde samt området kring kvarteret Kärnan (Hemmahallen) i Värnamo stad. Vid stora skyfall har kvarteren kring Kärnan vid ett flertal tillfällen drabbats av översvämningar. Bästa alternativet bedömdes vara att anlägga ett skyfallsdike som går rakt igenom järnvägsvallen (Trafikverkets) med en kulvert. Detta motsätter sig Trafikverket då deras anläggning är känslig.

Forts.

KS § 298 (forts)

För att undvika kulvert under Trafikverkets anläggning föreslår utredningen i stället att mest lämpliga lösning är att lägga ett stort skyfallsdike i nuvarande naturområde parallellt med Östermalmsgatan, rakt över planerat område för ny detaljplan och vidare in i Apladalen.

Teknik och fritidsförvaltningen har, sedan detaljplanen var aktuell för samråd, tittat på andra alternativ för att hantera och leda skyfall för stora delar av sydöstra Värnamo stad och kommer behöva göra mer omfattande utredningar och simuleringar för att avgöra om dessa alternativ är gångbara. Eftersom genomförda utredningar visar att det finns en fungerande lösning (det vill säga dike genom grönområdet vid Östermalm och vidare under Tännögatan i västlig riktning) uppstår en principiell fråga om finansiering av ny utredning. Detta då behovet av den har uppstått på grund av upprättande av en ny detaljplan syftande till exploatering. Kostnad för ny utredning estimeras till 50 000 kronor.

Teknik- och fritidsnämnden beslutade den 11 juni 2025 § 145 att lämna frågan om finansiering av aktuell utredning till kommunstyrelsen.

Det noteras vid kommunstyrelsens sammanträde att det i teknik- och fritidsnämndens handlingar står Tännövägen men att det rätteligen ska vara Tännögatan.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att kommunstyrelsen beslutar **att** tilldela teknik- och fritidsnämnden 50 000 kronor avseende utredningsuppdraglösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen, samt **att** finansiering sker ur kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov.

Beslut skickas till:
Teknik- och fritidsnämnden
Ekonomiavdelningen

§ 146 Dnr: TFN.2025.234

Utredningsuppdrag lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen

Beslut

Teknik- och fritidsnämnden beslutar

att lämna frågan om finansiering av aktuell utredning till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har den 20 maj 2025 gett teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen, samt att inom ramen för uppdraget utreda annat alternativ än skyfallsdike i nuvarande naturområde med ÖstermalmsgatanTFN.2025.234.

Under samrådet för detaljplan för del av Värnamo 14:66 och 14:45 i Värnamo lämnade teknik- och fritidsnämnden ett yttrande. I yttrandet reserverade sig teknik- och fritidsnämnden för fortsatt process med framtagande av ny detaljplan tills dess att behovet av ytor för ett stort skyfallsdike i stadsdelen Östermalm är utrett.

För att kunna fortsätta framtagandet av ny detaljplan behöver samhällsbyggnadsförvaltningen få klarhet i frågan om planförslagets planområde kan tas i anspråk för ny bebyggelse eller om den måste reserveras för framtida skyfallshantering. Teknik- och fritidsförvaltningen har sedan tidigare gjort omfattande utredningar kopplat till dagvatten- och skyfallshantering för nytt arenaområde samt området kring kvarteret Kärnan (Hemmahallen) i Värnamo stad. Vid stora skyfall har kvarteren kring Kärnan vid ett flertal tillfällen drabbats av översvämningar. Bästa alternativet bedömdes vara att anlägga ett skyfallsdike som går rakt igenom järnvägsvallen (Trafikverkets) med en kulvert. Detta motsätter sig Trafikverket då deras anläggning är känslig. För att undvika kulvert under Trafikverkets anläggning föreslår utredningen istället att mest lämpliga lösning är att lägga ett stort skyfallsdike i nuvarande naturområde parallellt med Östermalmsgatan, rakt över planerat område för ny detaljplan och vidare in i Apladalen.

Teknik och fritidsförvaltningen har, sedan detaljplanen var aktuell för samråd, tittat på andra alternativ för att hantera och leda skyfall för stora delar av sydöstra Värnamo stad och kommer behöva göra mer omfattande utredningar och simuleringar för att avgöra om dessa alternativ är gångbara. Eftersom genomförda utredningar visar att det finns en

Forts.

TFN § 146 (forts.)

fungerande lösning (det vill säga dike genom grönområdet vid Östermalm och vidare under Tännövägen i västlig riktning) uppstår en principiell fråga om finansiering av ny utredning, samt finansiering av kostnader för fördyringar i investering och drift. Detta då behovet av den har uppstått på grund av upprättande av en ny detaljplan syftande till exploatering.

Kostnad för ny utredning estimeras till 50 000 kronor.

Förslag till beslut

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att lämna frågan om finansiering av aktuell utredning till kommunstyrelsen.

Beslut skickas till:
Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Uppdrag till teknik- och fritidsnämnden att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har den 20 maj 2025 gett teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen, samt att inom ramen för uppdraget utreda annat alternativ än skyfallsdike i nuvarande naturområde med Östermalmsgatan .

Under samrådet för detaljplan för del av Värnamo 14:66 och 14:45 i Värnamo lämnade teknik- och fritidsnämnden ett yttrande. I yttrandet reserverade sig teknik- och fritidsnämnden för fortsatt process med framtagande av ny detaljplan tills dess att behovet av ytor för ett stort skyfallsdike i stadsdelen Östermalm är utrett.

För att kunna fortsätta framtagandet av ny detaljplan behöver samhällsbyggnadsförvaltningen få klarhet i frågan om planförslagets planområde kan tas i anspråk för ny bebyggelse eller om den måste reserveras för framtida skyfallshantering.

Teknik - och fritidsförvaltningen har sedan tidigare gjort omfattande utredningar kopplat till dagvatten- och skyfallshantering för nytt arenaområde samt området kring kvarteret Kärnan (Hemmahallen) i Värnamo stad. Vid stora skyfall har kvarteren kring Kärnan vid ett flertal tillfällen drabbats av översvämningar. Bästa alternativet bedömdes vara att anlägga ett skyfallsdike som går rakt igenom järnvägsvallen (Trafikverkets) med en kulvert. Detta motsätter sig Trafikverket då deras anläggning är känslig. För att undvika kulvert under Trafikverkets anläggning föreslår utredningen istället att mest lämpliga lösning är att lägga ett stort skyfallsdike i nuvarande naturområde parallellt med Östermalmsgatan, rakt över planerat område för ny detaljplan och vidare in i Apladalen.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2025.234

Dnr:

Teknik och fritidsförvaltningen har, sedan detaljplanen var aktuell för samråd, tittat på andra alternativ för att hantera och leda skyfall för stora delar av sydöstra Värnamo stad och kommer behöva göra mer omfattande utredningar och simuleringar för att avgöra om dessa alternativ är gångbara.

Eftersom genomförda utredningar visar att det finns en fungerande lösning (det vill säga dike genom grönområdet vid Östermalm och vidare under Tännövägen i västlig riktning) uppstår en principiell fråga om finansiering av ny utredning. Detta då behovet av den har uppstått på grund av upprättande av en ny detaljplan syftande till exploatering.

Kostnad för ny utredning estimeras till 50 000 kronor.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att lämna frågan om finansiering av aktuell utredning till kommunstyrelsen.

Linus Enochson
Projektör

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

VA Nydalavägen och Malmövägen⁷⁴

Kontrollberäkningar av VA- och
markprojektering i hydraulisk modell

Ändringsförteckning

Ver	Datum	Ändringsbeskrivning	Granskad	Godkänd av
1	2024-09-25	Preliminärhandling	2024-09-24	Anders Klasson

Sweco Sverige AB
Uppdrag
Uppdragsnummer
Kund
Upprättad av
Datum
Dokumentreferens

RegNo 556767-9849
VA Nydalavägen/Malmövägen
30060274
Värnamo kommun
Marie Larsson, Richard Malm,
Anders Klasson
2024-09-25
PM Modellberäkningar.docx

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Modellberäkningar	5
2.1	Underlag	5
2.2	Förutsättningar för modellberäkningar	6
3	Skyfallshantering	7
4	Diskussion	9
5	Referenser	10

BILAGOR

1. Beräkningsresultat (dokumentation av bilder som presenterats under projektet)

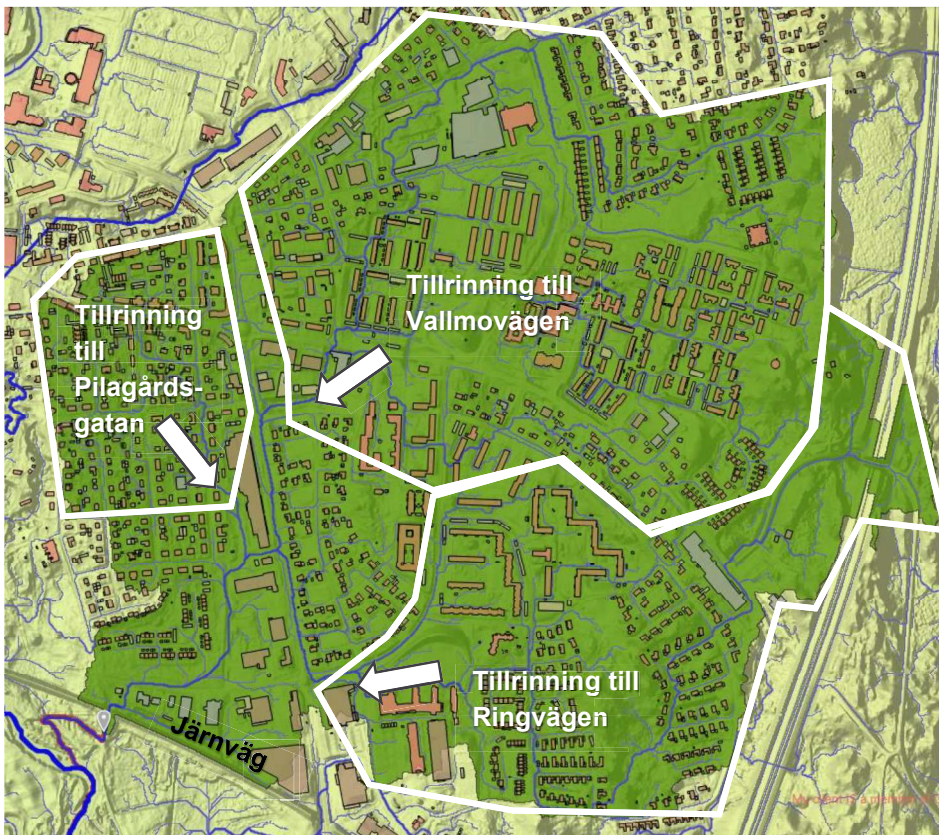
1 Inledning

Värnamo kommun planerar för en sanering av Malmövägen och Nydalavägen enligt Figur 1 med anledning av planer på ett nytt bostadsområde samt arenaområde. För att möjliggöra utbyggnaderna behöver spillvattensystemet uppgraderas för att ta emot de nya anslutningarna. Även dagvattensystemet har behov av att läggas om då det råder kapacitetsbrist i systemet oavsett om planerna om nytt bostadsområde och arenaområde byggs. Därtill finns en skyfallsproblematik i området. Kärnans köpcenter översvämmas årligen då golvnivån i byggnaden är lägre än gatans.

Figur 1. Sträckning för planerad sanering.

Malmövägen ligger i en del av en dalgång. De större flödesstrågen till området visas i Figur 2. Från rondellen som förbinder Malmövägen och Ringvägen lutar Malmövägen norrut mot gatans lågpunkt vid Kärnans affärscentrum. I denna lågpunkt möts avrinning från Vallmovägen och Ringvägen. Från Kärnans affärscentrum lutar terrängen mycket svagt söderut mot järnvägen där avrinningen måste passera genom en trumma innan det når Lagan. De sammanstrålande flödesstråken, terrängens lutning och passagen under järnvägen bidrar till svåra förutsättningar att leda bort skyfallsavrinning.

Figur 2. Avrinningsområdet för Malmövägen till Lagan (grön yta), delavrinningsområden till Malmövägen (vita områden) och flödesvägar (blå linjer).

Kommunens ambition är att i samband med saneringen genomföra åtgärder för att minska översvämningsrisker i området. I en tidigare utredning av dagvattensystemet (Sweco, 2017-12-21) har en dimensionsplan tagits fram för dagvattensystemet. Vidare har en ny passage under järnvägen söder om Ringvägen föreslagits i dimensionsplanen för att öka kapaciteten i dagvattensystemet. Sedan dimensionsplanen för dagvattensystemet togs fram har kommunen genomfört flertalet åtgärder i dagvattensystemet. Bland annat har anlagts stora fördröjningsytor i närliggande Vråenparken.

Förprojektering av VA har pågått under hösten 2023 och våren 2024. Förprojektering av mark har pågått under våren 2024. I föreliggande rapport redovisas kontrollberäkningar av projekteringen samt utredning av möjliga åtgärder för att minska översvämningsrisker vid skyfall.

2 Modellberäkningar

2.1 Underlag

Version av beräkningsmodell som använts för utredningen är befintliga förhållanden för avrinningsområdet öster om Lagan, modellfil: e2-4_230620.mupp (senast uppdaterad under 2023).

I Tabell 1 listas de underlag som använts för respektive modellsimulering. Detaljer kring de olika versioner av höjdsättningar som studerats samt resultaten av simuleringarna visas i Bilaga 1.

Tabell 1. Underlag för modellsimuleringar.

Simulering (nr)	Beteckning i text, figur och resultatfiler	Underlag för VA	Underlag för mark	Beskrivning
1		230919_dagvattensystem.dwg	Befintligt	Simulering för kontroll enbart av förprojekterat dagvattensystem utan några förändringar ovan mark.
2	"v3"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240227.dwg	Höjning av övergång vid rondellen Malmövägen/Ringvägen, flytt av lågpunkt på Malmövägen, nytt dike längs Pilagårdsgatan
3	"v4"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240227.dwg	"Extrem" vidareutveckling av föregående markmodell med en kanal från Kärnan, breddning av dike längs Pilagårdsgatan, kanal över Ringvägen samt ökad kapacitet i ny kulvert under järnvägen som ansluter till nytt dike till Lagan
4	"v5"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240227.dwg	I denna version studeras en 10 meter bred kanal från skyfallsdike vid Pilagårdsgatan till Lagan.
5	"v6"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240227.dwg	I denna version studeras en 10 meter bred kanal från skyfallsdike vid Pilagårdsgatan till Lagan. Jämfört med "v5" har kanalens längslutning rätats ut och en blockad norr om Kärnan tagits bort.
6	"v7"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240524.dwg	Istället för avledning mot järnvägen testas en ny avledning mot Lagan utmed Ringvägen norr om järnvägen.
7	"v8"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240524.dwg	Höjdmodell i "v7" justerad i Apladalen mellan "tärmen" och Lagan.

2.2 Förutsättningar för modellberäkningar

Modellberäkningar har utförts med kommunens hydrauliska modeller (uppdaterade 2023) med samma modelleringsmetodik som anges i tillhörande modellbeskrivning (Sweco, 2023-09-12).

Simuleringar har skett för 100-årsregn med klimatfaktor 1,4. Den sista versionen av höjdsättning har även simulerats för regn med 5-, 10-, 20- och 30-års återkomsttid och klimatfaktor 1,25 vilka presenteras i bilaga 1.

Samtliga beräkningar för projekterad VA och mark innehåller uppdaterade randvillkor för nivåer i Lagan (medelflöde i Lagan, nivå vid $Q=13,65 \text{ m}^3/\text{s}$, se PM Randvillkor för Lagan (Sweco, 2023-10-30)).

Flera modellberäkningar har utförts för att utreda effekten av olika skyfallslösningar. I denna rapport beskrivs de viktigaste modellresultaten och slutsatserna. Samtliga modellresultat redovisas i Bilaga 1.

3 Skyfallshantering

För att förbättra avrinning vid skyfall från Malmövägen, i anslutning till Kärnans köpcenter, krävs ett flertal åtgärder. Dessa presenteras nedan samt i Figur 3.

Åtgärd 1 – Profiljustering av Malmövägen samt justering av Vallmovägens anslutning till Malmövägen

Malmövägen har idag en diffus lågpunkt direkt norr om anslutningen till Kärnans köpcenter från Malmövägen. För att effektivare leda ytvatten bort från Malmövägen krävs att lågpunkten förstärks och placeras i anslutningen till Kärnans köpcentrum. På grund av höjdförhållanden mellan Malmövägen och befintlig mark västerut bör Malmövägen inte sänkas lokalt vid lågpunkten, utan det krävs i stället att Malmövägen profiljusteras (höjs) på sträckan mellan anslutningen till Kärnans köpcentrum och bensinstationen i norr. Höjningens storlek bedöms uppgå till maximalt ca 30 cm och längslutningen kommer bli låg (ca 0,25 %) varför särskild hänsyn måste tas till dagvattenhanteringen vid eventuell framtida detaljprojektering. Som en konsekvens av att Malmövägen höjs måste även Vallmovägen höjas närmst Malmövägen.

Åtgärd 2 – Åtgärder på Kärnans köpcenters norra anslutning till Malmövägen

Även om Malmövägen profiljusteras enligt åtgärd 1 föreligger risk att ytvatten som kommer från norr och öst rinner in på Kärnans fastighet via den norra anslutningen. Detta vatten har sedan svårt att rinna vidare västerut på grund av den lokala lågpunkten i anslutning till köpcentrets entré samt dåliga lutningar på köpcentrets baksida. Av denna anledning behöver åtgärder utföras för att förhindra ytvatten från att rinna via anslutningen och in på kvartersmark. Åtgärden har inte kunnat detaljstuderas då inmätningar saknas, men sannolikt behöver anslutningen förses med kantsten mot Malmövägen eller på annat sätt höjas. Är det möjligt så rekommenderas att denna anslutning stängs.

Åtgärd 3 – Ombyggnation av hårdgjorda ytor inom kvartersmark (Kärnans köpcenter)

För att ytvatten ska kunna rinna bort från Malmövägen och vidare västerut krävs ny höjdsättning för hårdgjorda ytor inom kvartersmark. Detta för att skapa ett jämt fall västerut mot Pilagårdsgatan. Sänkningen uppgår lokalt till ca 10-20 cm i områdets västra delar. För att ytterligare förbättra ytvattenavrinning från "baksidan" på Kärnans köpcenter krävs sannolikt en ny höjdsättning även här för att bygga bort lokala lågpunkter och förhindra ansamlingar av ytvatten mot byggnaden. Det bör noteras att det i anslutning till köpcentrets entré finns en lokal lågpunkt som ej kommer kunna åtgärdas fullt ut. Utgångspunkten får i stället vara att minska mängden ytvatten som riskerar ledas hit från omgivande mark och lokala åtgärder för att säkra fastigheten mot översvämning.

Åtgärd 4 – Lokal sänkning av Pilagårdsgatan

I och med åtgärder på hårdgjorda ytor inom kvartersmark (se åtgärd 3 ovan) kommer även Pilagårdsgatan behöva sänkas lokalt för att ytvatten ska kunna rinna över gatan mot grönområden och vidare västerut. Sänkningen uppgår lokalt till ca 20-30 cm. Vid eventuell framtida detaljprojektering är det viktigt att trottoaren separeras på annat sätt än med kantstöd, då kantstöd försämrar möjligheten att kunna leda vatten över Pilagårdsgatan.

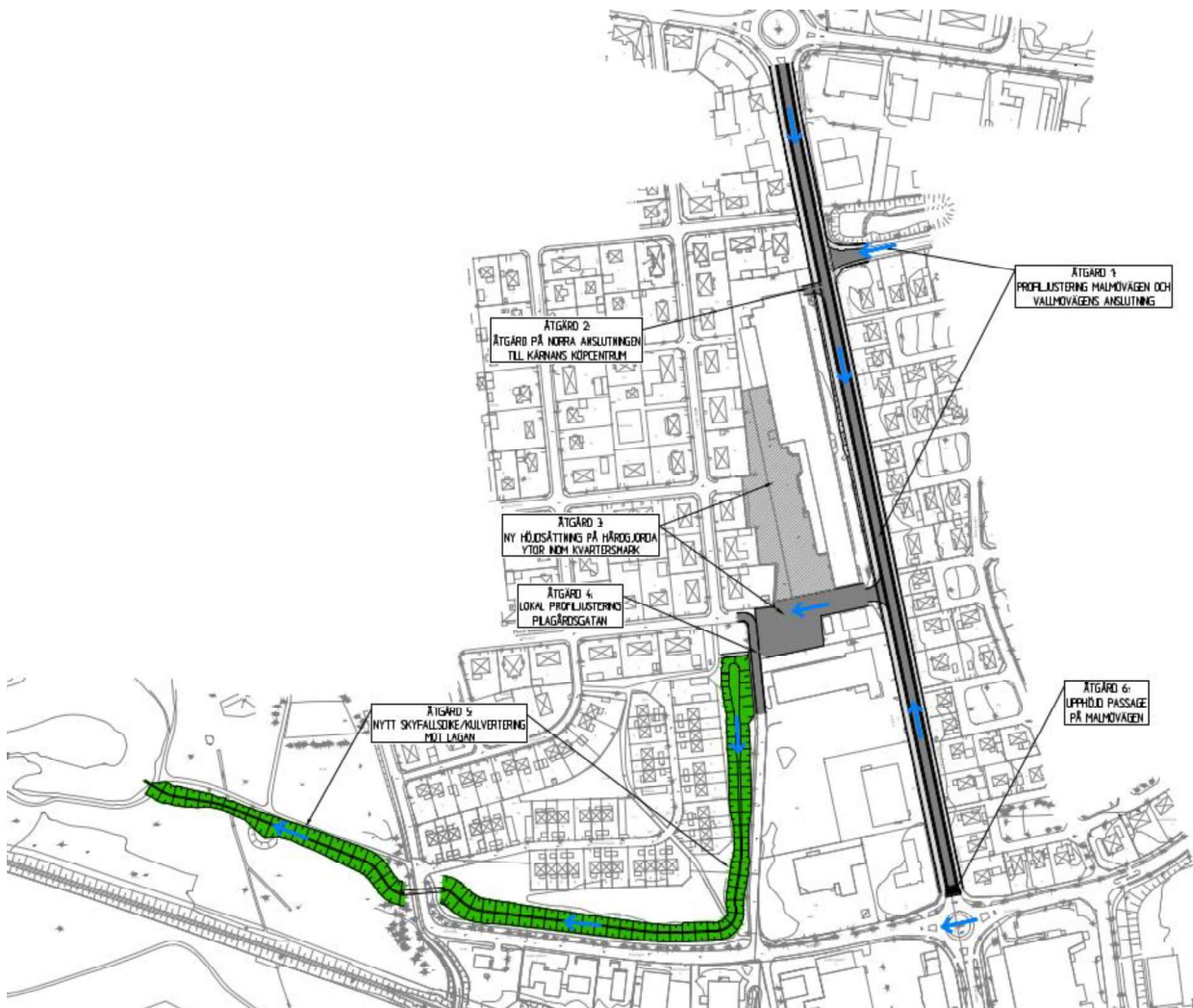
Åtgärd 5 – Skyfallsdike mot Lagan

För att leda ytvatten västerut mot Lagan behöver ett skyfallsdike anläggas söderut längs Pilagårdsgatan och sedan västerut längs Ringvägen och vidare mot Krycklebäcken/Lagan. På grund av de stora flöden som ska avledas och befintliga höjdförhållanden (högre marknivåer i väst än öst) blir detta dike djupt (drygt 2 meter) och tar mycket plats i anspråk. Skyfallsvatten behöver ledas genom större trummor under Ringvägen i väster. Enligt geotekniska undersökningar står grundvattnet högt i området, varför ett öppet dike kan leda till permanent grundvattenavsänkning. Ett öppet dike hamnar även i konflikt med kvarteretsmark för ny fastighet vid Tånnögatan. Skyfallsstråket går i stället för dike att utföra med kulvertering längs Ringvägen, exempelvis under befintlig GC-väg. Men då det är stora flöden som ska avledas och längslutningen är liten kommer stora ledningsdimensioner krävas. Beräkningar visar att det sannolikt kommer krävas dubbla PE 1600 för att hantera de flöden som kommer uppstå. För att minska det dimensionerande flödet bör det under eventuell framtida detaljprojektering undersökas om del av flödet kan ledas söderut, under Ringvägen, mot korsningspunkt mellan befintligt dike och järnväg.

Åtgärd 6 – Upphöjd passage på Malmövägen

Då relativt stora flöden leds mot Kärnans köpcenter söderifrån rekommenderas att en upphöjd passage för oskyddade trafikanter anläggs direkt söder om befintlig cirkulationsplats vid korsningen Malmövägen/Ringvägen. Detta minskar den mängd vatten som ansamlas vid köpcentrets fastighet och behöver ledas vidare västerut. Med denna åtgärd leds ytvatten som kommer österifrån längs Ringvägen vidare västerut genom cirkulationsplatsen, i stället för att som idag ledas in på Malmövägen och vidare norrut.

Resultaten av de olika åtgärdsstudierna visas i Bilaga 1.

Figur 3. Schematisk redovisning föreslagna åtgärder.

4 Diskussion

Flera olika åtgärdsstrategier har utretts för att minska risken för översvämning vid skyfall. Studierna visar att terrängens lutning innebär störst utmaning för att kunna leda undan vatten i den takt det rinner till Malmövägen. Trots väldigt omfattande åtgärdsförslag går det inte att helt komma till bukt med problematiken, men det är möjligt att få en betydligt bättre situation. Frågan är vilka åtgärder som är samhällsekonomiskt försvarbara.

Utan några åtgärder är området att betrakta som översvämningsskänsligt. Vid framtida planering är det svårt, om inte omöjligt, att ta mer mark i anspråk om området inte kan visas lämpligt att bebygga med avseende på översvämningrisker samt att det inte leder till en försämrad situation för annan part.

5 Referenser

- Sweco. (2017-12-21). *Översvämningssäkring Värnamo. Utredning av befintlig kapacitet och kapacitetsförbättrande åtgärder för dagvattennätet öster om Lagan. Uppdragsnummer: 1834657000.*
- Sweco. (2023-09-12). *Modellteknisk beskrivning för dagvatten- och skyfallsmodeller i Värnamo kommun. Version 5. Uppdragsnummer 30011088.*
- Sweco. (2023-10-30). *Randvillkor för Lagan. Uppdragsnummer 30011088.*

§ 226 Dnr: KS.2025.415

Uppdrag till teknik- och fritidsnämnden att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen, samt att inom ramen för uppdraget utreda annat alternativ än skyfallsdike i nuvarande naturområde med Östermalmsgatan.

Jäv

Michael Stener (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsförvaltningens skrivelse den 22 april 2025

Samhällsbyggnadsförvaltningen har i tjänsteskrivelse anfört följande. Under samrådet för detaljplan för del av Värnamo 14:66 och 14:45 i Värnamo lämnade teknik- och fritidsnämnden ett yttrande. I yttrandet reserverar sig teknik- och fritidsnämnden för fortsatt process med fram-tagande av ny detaljplan tills dess att behovet av ytor för ett stort sky-fallsdike i stadsdelen Östermalm är utrett.

För att kunna fortsätta framtagandet av ny detaljplan behöver samhälls-byggnadsförvaltningen få klarhet i frågan om planförslagets planområde kan tas i anspråk för ny bebyggelse eller om den måste reserveras för framtida skyfallshantering. Teknik- och fritidsnämnden behöver därför starta utredningsarbetet och på snabbast möjliga vis se över vilka ytor som behövs för att säkerställa god bebyggd miljö utan risk för problem vid framtida skyfall

Teknik - och fritidsförvaltningen har sedan tidigare börjat utreda hur området kring kvarteret Kärnan (Hemmahallen) i Värnamo stad kan avlastas från de vattenmängder som blir stående där vid plötsliga skyfall. Bästa lösning blev då att anlägga ett skyfallsdike som går rakt igenom järnvägsvallen (Trafikverkets) med en kulvert. Detta motsätter sig Trafikverket då deras anläggning är känslig. För att undgå kulvert under Trafikverkets anläggning föreslår utredningen istället att mest lämpliga lösning är att lägga ett stort skyfallsdike i nuvarande naturområde parallellt med Östermalmsgatan, rakt över planerat område för ny detaljplan och vidare in i Apladalen.

Fort.

KS § 226 (forts)

Skyfallsdiket hamnar då nära planerad bebyggelse och ger kraftiga begränsningar i byggrätt och möjligheten att använda ytorna inom planförslagets område. Resultatet kan då bli att detaljplaneförslaget för Värnamo 14:66 och 14:45 helt behöver tas bort eller ritas om utifrån de förutsättningar som teknik- och fritidsförvaltningen kommer fram till

Samhällsbyggnadsnämnden besluta den 30 april 2025 § 57

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att genom kommunstyrelsen och teknik- och fritidsnämnden ge teknik- och fritidsförvaltningen i uppdrag att skyndsamt utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen i Värnamo stad.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att kommunstyrelsen beslutar

att ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen, samt att inom ramen för uppdraget utreda annat alternativ än skyfallsdike i nuvarande naturområde med Östermalmsgatan.

Beslut skickas till:

Teknik- och fritidsnämnden

Protokollsutdrag:
Kommunstyrelsen

Sbn § 57

Dnr PLAN.2023.4709

Detaljplan för del av Värnamo 14:66 och Värnamo 14:45 (Östermalmsgatan/Tånnögatan) i Värnamo stad

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

att genom kommunstyrelsen och teknik- och fritidsnämnden ge teknik- och fritidsförvaltningen i uppdrag att skyndsamt utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen i Värnamo stad.

Ärendebeskrivning

Under samrådet för detaljplan för del av Värnamo 14:66 och 14:45 i Värnamo lämnade teknik- och fritidsnämnden ett yttrande. I yttrandet reserverar sig teknik- och fritidsnämnden för fortsatt process med framtagande av ny detaljplan tills dess att behovet av ytor för ett stort skyfallsdike i stadsdelen Östermalm är utrett.

För att kunna fortsätta framtagandet av ny detaljplan behöver samhällsbyggnadsförvaltningen få klarhet i frågan om planförslagets planområde kan tas i anspråk för ny bebyggelse eller om den måste reserveras för framtida skyfallshantering. Teknik- och fritidsnämnden behöver därför starta utredningsarbetet och på snabbast möjliga vis se över vilka ytor som behövs för att säkerställa god bebyggd miljö utan risk för problem vid framtida skyfall.

Bakgrund

Teknik - och fritidsförvaltningen har sedan tidigare börjat utreda hur området kring kvarteret Kärnan (Hemmahallen) i Värnamo stad kan avlastas från de vattenmängder som blir stående där vid plötsliga skyfall. Bästa lösning blev då att anlägga ett skyfallsdike som går rakt igenom järnvägsvallen (Trafikverkets) med en kulvert. Detta motsätter sig Trafikverket då deras anläggning är känslig. För att undgå kulvert under Trafikverkets anläggning föreslår utredningen istället att mest lämpliga lösning är att lägga ett stort skyfallsdike i nuvarande naturområde parallellt med Östermalmsgatan, rakt över planerat område för ny detaljplan och vidare in i Apladalen.

forts.

Sbn § 57 forts.

Skyfallsdiket hamnar då nära planerad bebyggelse och ger kraftiga begränsningar i byggrätt och möjligheten att använda ytorna inom planförslagets område. Resultatet kan då bli att detaljplaneförslaget för Värnamo 14:66 och 14:45 helt behöver tas bort eller ritas om utifrån de förutsättningar som teknik- och fritidsförvaltningen kommer fram till.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inkommit med tjänsteskrivelse 22 april 2025.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

att genom kommunstyrelsen och teknik- och fritidsnämnden ge teknik- och fritidsförvaltningen i uppdrag att skyndsamt utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen i Värnamo stad.

Kristoffer Lideberg
Planarkitekt

Samhällsbyggnadsförvaltningen Sida 1 (1)
Plan- och byggenheten

Detaljplan för del av Värnamo 14:66 och Värnamo 14:45 (Östermalmsgatan/Tånnögatan) i Värnamo stad

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

att genom kommunstyrelsen och teknik- och fritidsnämnden ge teknik- och fritidsförvaltningen i uppdrag att skyndsamt utreda lösning för skyfallshantering i stadsdelen Östermalm kring Malmövägen i Värnamo stad.

Ärendebeskrivning

Under samrådet för detaljplan för del av Värnamo 14:66 och 14:45 i Värnamo lämnade Teknik- och fritidsnämnden (TFN) ett yttrande. I yttrandet reserverar sig TFN för fortsatt process med framtagande av ny detaljplan tills dess att behovet av ytor för ett stort skyfallsdike i stadsdelen Östermalm är utrett.

För att kunna fortsätta framtagandet av ny detaljplan behöver Samhällsbyggnadsförvaltningen få klarhet i frågan om planförslagets planområde kan tas i anspråk för ny bebyggelse eller om den måste reserveras för framtida skyfallshantering. TFN behöver därför starta utredningsarbetet och på snabbast möjliga vis se över vilka ytor som behövs för att säkerställa god bebyggd miljö utan risk för problem vid framtida skyfall.

Bakgrund

Teknik- och fritidsförvaltningen (TFF) har sedan tidigare börjat utreda hur området kring kvarteret Kärnan (Hemmahallen) i Värnamo stad kan avlastas från de vattenmängder som blir stående där vid plötsliga skyfall.

Bästa lösning blev då att anlägga ett skyfallsdike som går rakt igenom järnvägsvallen (Trafikverkets) med en kulvert. Detta motsätter sig Trafikverket då deras anläggning är känslig. För att undgå kulvert under Trafikverkets anläggning förelår utredning istället att mest lämpliga lösning är att lägga ett stort skyfallsdike i nuvarande naturområde parallellt med Östermalmsgatan, rakt över planerat område för ny detaljplan och vidare in i Apladalen.

Skyfallsdiket hamnar då nära planerad bebyggelse och ger kraftiga begränsningar i byggrätt och möjligheten att använda ytorna inom planförslagets område. Resultatet kan då bli att detaljplaneförslaget för Värnamo 14:66 och 14:45 helt behöver tas bort eller ritas om utifrån de förutsättningar som TFF kommer fram till.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ärendenummer: 2026KC25598
Utskriftsdatum: 2026-04-19

Ärenderubrik

Övrigt / Kommunledningsförvaltningen / Kräver ingen återkoppling Remiss - Handlingsplan för bostadsförsörjning, KS 2024/114

Ärendebeskrivning

Hej,

Vaggeryds kommun skickar härmed förslag till Handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034 (KS 2024/114) på remiss. Se bifogade handlingar för information om remissen och hur ni lämnar ert svar.

Svaren ska ha inkommit senast den 22 maj 2026.

Med vänlig hälsning
Elma Öberg
Mark- och exploateringsingenjör

Vaggeryds kommun
Kommunledningskontoret

Adress: Box 43, 568 21 Skillingaryd
Telefon: 0370-67 81 74
E-post: elma.oberg@vaggeryd.se
Webbplats: www.vaggeryd.se

Kundinfo

Förnamn:
Efternamn:
Personnummer:
Gatuadress:
Postnr:

Ort:
Hemtelefon:
Mobiltelefon:
Arbetstelefon:
E-post: elma.oberg@vaggeryd.se
Traktnamn:

tisdag 2026-04-14 17:31

Inkommande mail

Till: Elma Öberg <elma.oberg@vaggeryd.se>

Från: Elma Öberg <elma.oberg@vaggeryd.se>

Skickat: 17:31

Bilagor: Missiv_Remiss handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034.pdf;Förslag till handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034.pdf;Bostadsmarknadsanalys Vaggeryds kommun 2025-04-03.pdf;§82 KS Beslut om remiss av handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034.pdf

Remiss - Handlingsplan för bostadsförsörjning, KS 2024/114

Hej,

Vaggeryds kommun skickar härmed förslag till Handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034 (KS 2024/114) på remiss. Se bifogade handlingar för information om remissen och hur ni lämnar ert svar.

Svaren ska ha inkommit senast den 22 maj 2026.

Med vänlig hälsning

Elma Öberg

Mark- och exploateringsingenjör

Vaggeryds kommun
Kommunledningskontoret

Adress: Box 43, 568 21 Skillingaryd

Telefon: 0370-67 81 74

E-post: elma.oberg@vaggeryd.se

Webbplats: www.vaggeryd.se

Remiss av förslag till Handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034

Kommunstyrelsen i Vaggeryds kommun har 2026-04-08 beslutat att skicka förslag till Handlingsplan för bostadsförsörjning på remiss för att inhämta synpunkter.

Syfte

Handlingsplanen har tagits fram enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Handlingsplanen innehåller kommunens bedömning av behovet av bostäder, mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, samt planerade åtgärder för att nå dessa mål. Hänsyn har tagits till relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen. Planen grundar sig på en analys av demografi, marknadsförutsättningar och bostadsbehov.

Remissinstanser

Remissinstansernas uppgift är att svara på om handlingsplanens innehåll är vägledande, tydligt och rätt prioriterat för att skapa goda förutsättningar för bostadsförsörjningen i kommunen. Remissinstanserna har möjlighet att lämna förslag på ändringar, tillägg eller om något ska utgå. Remissvaren ska vara tydligt formulerade och eventuella förändringar ska motiveras. Märk gärna yttrandet med diarienummer KS 2024/114.

Remisstid

Remissvaren ska vara inkomna till kommunledningskontoret senast fredagen den **22 maj 2026** via vanlig post eller e-post.

- Postadress: Vaggeryds kommun, Kanslienheten, Box 43, 568 21 Skillingaryd
- E-post: kommunstyrelsen@vaggeryd.se

Kontaktperson

Om du har några frågor om handlingsplanen eller remissen vänligen kontakta mark- och exploateringsingenjör Elma Öberg via e-post: elma.oberg@vaggeryd.se.

Bilagor

1. Förslag till Handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034
2. Bostadsmarknadsanalys Vaggeryds kommun, Juni Strategi
3. § 82 KS Beslut om remiss av handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034

Bostadsmarknadsanalysen beskriver kommunens demografiska förutsättningar, bostadsmarknadens nuläge och framtida behov, och utgör det underlag som handlingsplanen grundar sig på. Det är förslaget till handlingsplan (bilaga 1) som remissinstanserna ombeds yttra sig över.

Med vänlig hälsning,

Elma Öberg

Mark- och exploateringsingenjör

Kommunledningskontoret, Vaggeryds kommun

Handlingsplan för bostadsförsörjning

Antagen av kommunfullmäktige: __

Ansvarig förvaltning: Kommunledningskontoret

Ansvarig tjänsteman: Mark- och exploateringsingenjör

Innehåll

Inledning	3
Regelverk	3
Syfte	3
Disposition	4
Begreppsförklaring.....	5
Utgångspunkter	6
Nationella mål.....	6
Regionala mål	6
Lokala mål	7
Nuläge och behov.....	8
Befolkning och hushåll	8
Bostadsbeståndet.....	8
Marknadsdjup och efterfrågan	8
Målgrupper och bostadsbehov	8
Utmaningar	9
Mål för bostadsförsörjning.....	11
Mål 1: Bostadsbyggandet ska ge ett utbud som motsvarar den potentiella efterfrågan	11
Mål 2: Ökad rörlighet på bostadsmarknaden	11
Mål 3: Skapa attraktiva boendemiljöer för stärkt inflyttning och befolkningstillväxt.....	12
Mål 4: Tillhandahålla goda kommunala förutsättningar för att kunna erbjuda bostäder till särskilt utsatta grupper	12
Mål 5: Ökade incitament och vilja hos aktörer att investera och bygga bostäder i kommunen	12
Åtgärdsplan	14
Genomförande och uppföljning	16
Genomförande.....	16
Uppföljning	16

Inledning

Vaggeryds kommun tar fram denna handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034 i syfte att vägleda kommunens arbete med bostadsfrågor under kommande år. Handlingsplanen ersätter tidigare bostadsförsörjningsprogram och har utarbetats i bred samverkan inom kommunen, med stöd av en bostadsmarknadsanalys genomförd av Juni Strategi våren 2025. Handlingsplanen är ett strategiskt dokument som riktar sig till kommunens beslutsfattare, förvaltningar, allmännyttiga bostadsbolag och privata bostadsaktörer. Den ger en gemensam grund för framtida beslut och planering kring bostadsbyggande och boendemiljöer.

Handlingsplanen innehåller mål, åtgärder och en sammanfattning av de centrala slutsatserna från analysen. Det mer detaljerade underlaget redovisas separat i form av en bostadsmarknadsanalys som bifogas. Fullständig data och analys återfinns där, medan planen enbart lyfter huvudpunkterna.

Handlingsplanen kommer att skickas ut på remiss till berörda aktörer, såsom andra förvaltningar, länsstyrelse och region. Avsikten är att kommunfullmäktige ska anta handlingsplanen under 2026. Därefter ska den fungera vägledande vid framtagande av detaljplaner, översiktlig planering och andra beslut kopplade till bostadsförsörjning. Genomförandet av handlingsplanen förutsätter samverkan inom kommunen då bostadsfrågorna berör flera områden, exempelvis samhällsbyggnad, socialtjänst, äldreomsorg, näringsliv och kommunal markpolitik.

Regelverk

Enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska varje kommun planera för bostadsförsörjningen i syfte att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder. Kommunfullmäktige ska under varje mandatperiod anta en kommunal handlingsplan för bostadsförsörjningen. Denna handlingsplan ska innehålla följande delar:

Behovet av tillskott av bostäder i kommunen

En redovisning av hur många nya bostäder som behövs och i vilka former.

Kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet

Övergripande mål som kommunen sätter upp för bostadsproduktionen och för befintligt bestånd.

Kommunens planerade åtgärder för att nå målen

Konkret vilka insatser och verktyg kommunen avser använda för att uppfylla målen.

Hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program

En beskrivning av hur kommunen beaktar relevanta mål och program på nationell och regional nivå som påverkar bostadsförsörjningen.

Planen ska bygga på en analys av kommunens demografiska utveckling, marknadsförutsättningar samt de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala marknaden. Boverket tillhandahåller visst underlagsmaterial, men kommunen ska även använda eget underlag vid behov. Lagen betonar också samråd och samordning, kommunen ska beakta behovet av samordning i bostadsförsörjningsfrågor över kommungränserna. Länsstyrelsen och regionen ska ges tillfälle att yttra sig under planeringen.

En nyhet i lagstiftningen från 2025 är att kravet på riktlinjer för bostadsförsörjning ersätts av krav på en handlingsplan, med ökat fokus på kopplingen mellan behovsanalys, mål och konkreta åtgärder. Handlingsplanen ska vara ett vägledande dokument för kommunens egna beslut och åtgärder. Om förutsättningarna förändras väsentligt under mandatperioden ska handlingsplanen uppdateras.

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att fastställa Vaggeryds kommuns mål och åtgärder för bostadsförsörjningen under perioden 2026-2034. Handlingsplanen ska användas för att:

Styra planering och beslut

Vara vägledande när nya detaljplaner tas fram och vid översiktlig planering, så att bostadsbyggande och

boendemiljöer utvecklas i linje med kommunens mål.

Samordna insatser

Tydliggöra hur olika kommunala verktyg (exempelvis översiktsplanering, markinnehav, markanvisningar, exploateringsavtal och allmännyttan) ska användas för att främja bostadsförsörjningen.

Underlätta uppföljning

Utgöra en grund för att följa upp och utvärdera bostadsbyggandet och genomförda åtgärder över tid.

Informera och engagera aktörer

Kommunicera kommunens ambitioner och inriktning till invånare, byggherrar, fastighetsägare, grannkommuner och andra intressenter, för att skapa förutsättningar för samverkan och gemensamma initiativ.

Handlingsplanen syftar ytterst till att kunna erbjuda goda bostäder för alla invånare, nu och i framtiden, i enlighet med kommunens vision och de krav och mål som finns. Den ska säkerställa att relevanta bostadspolitiska åtgärder planeras och genomförs så att kommunens utveckling blir socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar.

Disposition

Denna handlingsplan är uppdelad i två delar för att ge en tydlig överblick över både strategier och faktaunderlag:

Mål och åtgärder

I detta dokument presenteras de övergripande målen för bostadsförsörjningen i Vaggeryds kommun fram till 2034, tillsammans med tillhörande åtgärder och insatser. Inledningsvis beskrivs handlingsplanens syfte och de lagkrav som ställs. Därefter beskrivs relevanta utgångspunkter såsom nationella, regionala och lokala mål. En sammanfattning av nuläget på bostadsmarknaden i kommunen ges, vilket leder fram till formuleringen av mål och konkreta åtgärder. Avslutningsvis beskrivs hur handlingsplanen ska genomföras och följas upp.

Underlag och analys

Bilagan innehåller det faktaunderlag som handlingsplanen baseras på. Här finns en kartläggning och analys av befolkningsutveckling, hushållsstruktur, det nuvarande bostadsbeståndet, bostadsbehov i olika grupper samt marknadsförutsättningar för bostadsbyggande. Analysen har tagits fram av Juni Strategi och bifogas i sin helhet.

Begreppsförklaring

Arbetet med bostadsförsörjning innehåller flera facktermer. För att skapa en gemensam förståelse förklaras nedan några centrala begrepp.

Allmännyttan

Vaggeryds kommunala bostadsbolag (VSBo) som äger och hyr ut bostäder i kommunen. De är en viktig aktör i bostadsförsörjningen.

Bostadsförsörjning

Kommunens planering och insatser för att alla invånare ska ha möjlighet att leva i goda bostäder. Enligt lag har kommunen ansvar att planera för bostadsbyggande och att underlätta åtgärder som behövs för att möta bostadsbehovet. (Notera att detta inte innebär en ovillkorlig rätt för individen att få en bostad, men det ålägger kommunen att skapa förutsättningarna.)

Bostadsmarknadsanalys

En analys av kommunens bostadsmarknad och behov som utgör underlag för handlingsplanens mål. Analysen har tagits fram av Juni Strategi och bifogas i sin helhet.

Bostäder för äldre

Bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden som riktar sig till äldre personer men som inte kräver biståndsbeslut. De upplåts genom bostadsmarknaden och kan tillhandahållas av kommunala eller privata fastighetsägare. Exempelvis trygghetsbostäder (tillgänglighetsanpassade bostäder för äldre med gemensamhetslokaler och trygghetsvård) och seniorbostäder (bostäder avsedda för äldre, vanligtvis med åldersgräns, men utan särskilda omsorgsinsatser).

Demografisk behovsprognos

En beräkning av hur många bostäder som behövs utifrån den förväntade befolkningsökningen. Ingår som en del av bostadsmarknadsanalysen.

Flerbostadshus

Byggnad med minst tre bostadslägenheter. Normalt ingår gemensamma installationer och utrymmen som förråd och trapphus.

Flyttkedja

En kedja av flyttar som uppstår när en bostad blir ledig och någon kan flytta in, vilket i sin tur frigör nästa bostad. En välfungerande flyttkedja gör att det befintliga bostadsbeståndet utnyttjas på bästa sätt.

Markberedskap

Att kommunen har iordningställd mark med gator, VA och andra nödvändiga förutsättningar redo för byggnation.

Marknadsdjupsanalys

En bedömning av hur många nya bostäder per år som hushållen kan efterfråga utifrån ekonomiska förutsättningar. Ingår som en del av bostadsmarknadsanalysen.

Planberedskap

Tillgången på planlagd mark för bostäder. God planberedskap säkerställer att bostadsbyggande inte fördröjs av brist på detaljplanelagd mark.

Småhus

Byggnad avsedd för en eller två bostäder, exempelvis friliggande villa, radhus, parhus och kedjehus. Varje bostad har normalt en egen tomt eller uteplats.

Särskilda boendeformer

Boendeformer som beviljas efter individuell biståndsprövning som kommunen ansvarar för enligt socialtjänstlagen. Hit räknas exempelvis biståndsbedömt trygghetsboende (boende för äldre som behöver ökad trygghet, tillgång till stöd och social gemenskap men inte heldygnsomsorg), särskilt boende (boende för äldre med vård- och omsorgsbehov och personal dygnet runt) och LSS-bostad (bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning).

Upplåtelseform

På vilket sätt man förfogar över sin bostad. Det vanligaste är hyresrätt (bostad som hyrs ut av en hyresvärd), bostadsrätt (bostad som ägs av en bostadsrättsförening där den boende är medlem) och äganderätt (bostad som ägs direkt av den boende).

Utgångspunkter

Kommunens planering för bostadsförsörjning utgår ifrån ett flertal övergripande mål och styrdokument. En sammanfattning görs av de huvudsakliga nationella, regionala och lokala mål, planer och program som beaktats vid framtagandet av denna handlingsplan.

Nationella mål

Agenda 2030

FN antog 2015 en global agenda med 17 mål för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling fram till år 2030. För kommunal bostadsförsörjning är främst mål 11 "Hållbara städer och samhällen" relevant, inklusive delmålet om trygga och överkomliga bostäder. Målet betonar att bebyggelsemiljöer behöver planeras och utvecklas så att de är inkluderande, säkra och hållbara över tid. I Sverige har länsstyrelserna ett särskilt samordningsansvar för genomförandet av Agenda 2030, vilket innebär att även kommunerna ska få med det i den lokala planeringen.

Sveriges miljömål

Utifrån den globala agendan har Sverige tagit fram 16 miljö kvalitetsmål som beskriver den nationella inriktningen för miljöarbetet. För bostadsförsörjningen är "God bebyggd miljö" det mest relevanta målet. Det innebär att bebyggelsen ska utvecklas så att den är hälsosam, funktionell och resurseffektiv, med låg klimat- och miljöpåverkan. Målet kräver att mark- och vattenanvändning sker på ett långsiktigt hållbart sätt och att natur- och kulturvården inkluderas i planeringen. Detta är relevant för hur nya bostadsområden bör lokaliseras, utformas och förvaltas.

Funktionshinderspolitik

Utifrån FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är det nationella målet att personer med funktionsnedsättning ska ha jämlika levnadsvillkor och kunna delta i samhället på lika villkor. I boendeplaneringen innebär det bland annat att det ska finnas tillgång till anpassade bostäder och stöd så att personer med olika funktionsvariationer

kan bo självständigt. Kommunen beaktar detta genom planering för LSS-bostäder och krav på tillgänglighet i nyproduktion.

Integrationspolitik och jämlikhetsmål

Integrationspolitiken har som mål att utrikesfödda personer ska ha samma möjligheter som de födda i Sverige. Jämställdhetspolitiken syftar till att kvinnor och män ska ha samma makt över sina liv. Bostadsplaneringen bidrar genom att motverka boendesegregation, erbjuda blandade upplåtelseformer och bostadsstorlekar i olika områden, samt genom trygghetsskapande åtgärder. Det är känt att ekonomiska klyftor och könsskillnader kan påverka boendemöjligheter, ensamstående föräldrar (ofta kvinnor) har svårare att hitta en överkomlig bostad. Handlingsplanen innehåller därför insatser för att tillgodose behovet av hyresrätter och stärka social hållbarhet i boendemiljöer.

Barnkonventionen

Barnkonventionen är sedan 2020 svensk lag och slår fast att barnets bästa ska beaktas i alla beslut som rör barn. Inom bostadsförsörjningen innebär detta att planering och utveckling av bostadsområden ska ta hänsyn till barns behov av trygghet, tillgänglighet, hälsa och en god uppväxtmiljö. Det omfattar bland annat säker trafikmiljö, tillgång till lek- och rekreationsytor samt en boendemiljö som inte utsätter barn för miljörelaterade risker.

Regionala mål

Regional utvecklingsstrategi

I Region Jönköpings läns utvecklingsstrategi 2020-2035 (RUS) finns målet att "2035 matchar bostadsförsörjningen invånarnas behov" och att samhällsplaneringen ska ske i samverkan för en hållbar utveckling. Strategin betonar skapandet av attraktiva och hållbara bostäder och boendemiljöer för människor i alla livets skeenden i hela länet, genom samarbete över kommungränser för en hållbar, trygg och jämlik samhällsutveckling. Vaggeryds kommun bidrar till detta genom att

planera för bostäder som motsvarar olika åldersgruppers behov samt genom samverkan med grannkommuner kring exempelvis specialbostäder.

Länsstyrelsens bostadsmarknadsanalys

Länsstyrelsen följer årligen utvecklingen på bostadsmarknaden. Den senaste analysen av bostadsmarknaden i Jönköpings län 2025 pekar på fortsatt behov av bostadsbyggande i länet och lyfter utmaningar som kompetensförsörjning, bostadsbrist i tillväxtområden samt behovet av fler prisvärda bostäder för utsatta grupper. Kommunen har beaktat detta i utformningen av sina mål, bland annat genom fokus på ökad nyproduktion, blandade bostadsalternativ och sociala insatser.

Lokala mål

Vision 2030

Vaggeryds kommuns vision *"Här ger vi plats för att göra skillnad"* beskriver kommunen som en plats där idéer kan bli verklighet och där omtanke och närhet styr utvecklingen. Visionen anger den långsiktiga riktningen för samhällsplaneringen och utgör ramen för hur bostadsförsörjningen ska bidra till ett hållbart och attraktivt samhälle.

Bostadsutbyggnaden är central för att uppnå visionens fokus på möjligheter, mångfald och social hållbarhet.

Strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram

Det strategiska hållbarhets- och utvecklingsprogrammet är kommunens övergripande styrdokument för hållbar utveckling och är kopplat till Agenda 2030. Inom mål 1 *"Hållbar samhällsutveckling"* framgår att planeringen för bostadsbyggande ska öka i samtliga orter, att en markförvävsstrategi ska tas fram samt att produktionen av hyresrätter ska öka. Programmet betonar även att den byggda miljön är avgörande för trygghet, hälsa och social sammanhållning, samt att alla delar av kommunen ska ingå i utvecklingen. Handlingsplanen omsätter detta genom att säkerställa planberedskap, prioritera bostäder i flera

upplåtelseformer och rikta utbyggnad till både centralorter och mindre orter.

Översiktsplan

Den nya översiktsplanen från 2024 anger kommunens inriktning för markanvändning och långsiktig utveckling. Planen lyfter hållbar tillväxt, kapacitetsstarka kommunikationer och ett varierat bostadsutbud i både Vaggeryd, Skillingaryd och landsbygden. Utpekade utbyggnadsområden och riktlinjer för bebyggelsestruktur ger förutsättningar att dimensionera bostadsförsörjningen och säkerställa att nybyggnation lokaliseras på ett resurseffektivt och hållbart sätt. Handlingsplanens mål och åtgärder bygger direkt på dessa ställningstaganden.

Tidigare bostadsförsörjningsprogram

Det tidigare bostadsförsörjningsprogrammet från 2021 beskrev utmaningar kopplade till begränsad rörlighet, brist på större hyreslägenheter och behovet av effektivare flyttkedjor. Programmet visade att vissa insatser, såsom trygghetsboenden, bidrog till att skapa rörelse i beståndet. Dessa erfarenheter har integrerats i den nya handlingsplanen för att vidareutveckla arbetet med att möta behoven hos olika målgrupper och stärka kommunens totala bostadsutbud.

Kommunstyrelsens bostadsförsörjningsmål

Under 2022 antog kommunstyrelsen fyra kvantitativa mål som ska styra kommunens bostadsförsörjning. Kommunen ska möjliggöra en genomsnittlig byggtakt om 75 nya bostäder per år, inklusive byggnation på privat mark. Planberedskapen ska omfatta 150 bostäder i form av möjliga byggrätter i gällande detaljplaner. Minst 30 byggklara kommunala småhustomter ska finnas tillgängliga och vara geografiskt fördelade mellan centralorterna och övriga orter. Kommunen ska även tillhandahålla tomter med kapacitet för 60 lägenheter i flerbostadshus på kommunal mark. Målen utgör grunden för dimensionering av planberedskap och markinnehav.

Nuläge och behov

Befolkning och hushåll

Vaggeryds kommun har ungefär 14 800 invånare 2024 och har historiskt haft en positiv befolkningstillväxt. Tillväxten har främst drivits av inflyttning, både inom landet och från utlandet, framförallt i form av barnfamiljer. Efter 2022 bromsade dock befolkningstillväxten in. Kommunens egen prognos (2024-2034) förutspår en ökning med omkring 1 800 invånare fram till 2034. Hushållens fördelning består av många barnfamiljer samt en växande andel äldre. Antalet unga vuxna förväntas också öka kommande år. Det genomsnittliga hushållet i kommunen är större än i länet och flera jämförbara kommuner (fler barnfamiljer), vilket innebär att efterfrågan på småhus och större lägenheter är relativt hög.

Bostadsbeståndet

Kommunen har två huvudorter, Skillingaryd och Vaggeryd, samt mindre tätorter och landsbygd. Bostadsbeståndet domineras av småhus, främst upplåtna med äganderätt. Under den senaste tioårsperioden har i snitt cirka 50 nya bostäder per år färdigställts i kommunen, nära hälften av dessa har varit småhus. Det allmännyttiga bostadsbolaget VSBo förvaltar merparten av hyreslägenheterna i kommunen, vilka främst är koncentrerade till centralorterna. På senare år har nyproduktion skett av bland annat trygghetsboenden för äldre samt enstaka flerbostadshus med hyreslägenheter, men takten behöver öka för att möta framtida behov.

Marknadsdjup och efterfrågan

Enligt bostadsmarknadsanalysen finns det teoretiskt en potentiell efterfrågan på upp till cirka 69 nyproducerade bostäder per år i Vaggeryds kommun. Detta baseras på hushållens inkomster och preferenser, alltså hur många hushåll som kan och vill efterfråga nya bostäder till rådande prisnivåer. Samtidigt visar en behovsprognos utifrån kommunens befolkningsmål att för att nå en ökning enligt prognosen skulle det krävas omkring 73 nya bostäder per år i genomsnitt 2024-2034. Kommunens nuvarande mål om 75 bostäder per år

ligger i linje med denna bedömning. För att förverkliga en högre byggtakt krävs dock att kommunen ökar efterfrågan och attraherar fler invånare.

Målgrupper och bostadsbehov

Barnfamiljer

Barnfamiljer (30-44 år) är de största inflyttande grupperna till kommunen. Dessa hushåll efterfrågar småhus med äganderätt och ofta med trädgård eller rymliga bostäder i trygga områden nära skola och service. Kommunen har varit attraktiv för familjer på grund av småstadskänslan och närhet till Jönköping. Behovet framåt är att det finns gott om både småhustomter och familjevänliga lägenheter, exempelvis i form av radhus eller 4-5 rumslägenheter. Ett problem som identifierats är trångboddhet hos vissa större familjer, särskilt i hyresrätter. Det finns få lägenheter med 4-5 rum att hyra, vilket begränsar dessa familjers valmöjligheter. Detta kan i synnerhet drabba familjer med många barn och låg inkomst. Handlingsplanen tar höjd för att stimulera byggandet av större lägenheter samt eventuellt omvandla mindre lägenheter för att skapa större enheter när behov uppstår.

Unga vuxna

Personer 20-29 år, inklusive de som flyttar hemifrån, utgör en ökande grupp. Det finns dock en relativt hög andel unga vuxna som bor kvar hemma. År 2022 fanns cirka 207 hushåll i kommunen där unga vuxna (24 år eller äldre) bodde kvar hemma. Svårigheter för unga att flytta hemifrån beror på höga trösklar in på bostadsmarknaden, ökade boendekostnader och brist på små lägenheter med överkomlig hyra. Kommunen behöver fler 1-2 rumslägenheter med låg hyra samt eventuellt stödjande insatser som förmedlingar, ungdomsbostäder eller liknande.

Äldre

Andelen äldre ökar. Inom 10 år förväntas både gruppen 65-79 år och gruppen 80+ öka, där 80+ förväntas öka med cirka 200 personer de närmaste 5

åren. Många äldre bor kvar i sina villor, 2023 bodde ungefär 75 % av 70-79-åringarna och 60 % av 80+ i eget småhus. För att möjliggöra att äldre som vill kan byta boende (och därmed frigöra villor för yngre familjer) behövs attraktiva mellanboenden. Tillgängliga, bekväma och relativt centrala bostäder som passar aktiva äldre i åldergruppen 65-79, exempelvis marklägenheter och enplanshus med liten trädgård. Kommunen har nyligen skapat trygghetsboenden i både Skillingaryd och Vaggeryd, vilket har haft god effekt och bör utökas framöver. På längre sikt uppstår behov av fler särskilda boenden som klarar mer avancerad vård. Sammantaget måste bostadsutbudet för äldre breddas för att möta både aktiva äldres efterfrågan och de i behov av vård och omsorg.

Personer med funktionsnedsättning

Kommunen bedömer att utbudet av LSS-bostäder är tillräckligt i nuläget och inom de närmaste åren. På längre sikt kan dock behov uppstå av fler grupp- och servicebostäder om antalet personer som ansöker om LSS-insatser ökar i takt med befolkningen. Handlingsplanen betonar därför behovet av långsiktig planering för att säkerställa att nya boendeformer kan etableras i tid.

Resurssvaga hushåll

Hushåll med låg inkomst, ofta ensamstående, har svårast att få en bra boendesituation. I Vaggeryds kommun har andelen av dessa hushåll totalt sett minskat något de senaste åren, men de som finns har ofta en ansträngd boendekonomi. Det behövs billigare bostäder av olika slag för att möta behoven, exempelvis hyreslägenheter med enklare standard, både i centralort och på landsbygden. Kommunen noterar att ansökningar om ekonomiskt bistånd till boende har ökat till följd av högre boendekostnader. Handlingsplanen betonar vikten av att både allmännyttan och privata värdar erbjuder överkomliga hyresalternativ.

Hemlösa

Antalet hemlösa enligt Socialstyrelsens definition har ökat i Vaggeryds kommun, från 4,4 till 14,8 per 10 000 invånare under perioden 2017-2023. Kommunen arbetar bland annat med vräkningsförebyggande insatser och den så kallade ”boendetrappan” för att stödja personer och familjer

ur hemlöshet. Housing First-modellen diskuteras som ett kompletterande arbetssätt för personer med psykisk ohälsa och beroendeproblematik. Samverkan mellan förvaltningar är avgörande för att säkerställa att ingen individ faller mellan ansvarsområden.

Personer i behov av skyddat boende

För våldsutsatta personer samverkar kommunen regionalt för att säkerställa tillgång till skyddade boenden. Eftersom kommunen är liten sker arbetet nära och med korta beslutsvägar, vilket underlättar snabb hantering när akuta situationer uppstår. Kontinuerlig samordning mellan socialtjänst, bostadsbolag och regionala aktörer är nödvändig för att säkerställa att tillgången till trygga och anonyma boendelösningar kan upprätthållas.

Nyanlända

Under flyktingkrisen 2015 ökade antalet nyanlända i kommunen kraftigt, men de senaste åren har väldigt få nyanlända kommit till Vaggeryd. Kommunen bedömer att den i dagsläget har god kapacitet att ordna bostäder för nyanlända genom samarbete mellan VSBo och privata hyresvärdar. En utmaning är dock att många nyanlända har stora barnfamiljer vilket kräver större lägenheter. Ibland efterfrågas det att kunna slå ihop mindre lägenheter för att få plats med familjer med många barn. Vidare finns en risk för segregation om nyanlända och ekonomiskt svaga grupper koncentreras i vissa bostadsområden. Kommunen strävar därför efter spridd bosättning och blandade områden. I denna handlingsplan ingår att ha beredskap för varierande lägenhetsstorlekar.

Utmaningar

Sammanfattningsvis kan nuläget beskrivas genom ett antal utmaningar som denna handlingsplan syftar till att hantera.

Ökad byggtakt och rätt blandning

Byggandet behöver öka från cirka 50 till 75 bostäder per år för att matcha prognosen. Dessutom behövs en variation av upplåtelseformer samt bostadstyper för att möta olika efterfrågan.

Rörlighet på bostadsmarknaden

Det finns tydliga hinder för rörlighet på bostadsmarknaden. Många äldre bor kvar i sina

småhus på grund av brist på alternativ, medan unga saknar bostäder. Flyttkedjorna behöver underlättas genom riktade insatser, exempelvis "mellanboenden" och flyttstöd.

Segregation och social inkludering

Ekonomiska skillnader riskerar att skapa boendesegregation. Utmaningen är att planera blandade områden och se till att alla delar av kommunen utvecklas så att ingen lämnas utanför.

Konkurrens och marknadsvillkor

Läget nära Jönköping är en potential, men innebär också konkurrens från den större grannorten. Det är lätt för inflyttare att välja Jönköping om inte Vaggeryd kan erbjuda ett attraktivt boende. Byggaktörer lockas mer till större marknader, därför måste kommunen aktivt stötta och underlätta för

bygggherrar som vill satsa. Brist på lokal service i mindre orter kan avskräcka bostadsbyggande där. Det kräver ett helhetstänk med samtidig utveckling av service och infrastruktur.

Planberedskap

För att kunna agera på möjligheter (exempelvis nyetablering av företag som ökar bostadsefterfrågan) måste kommunen ha byggklar mark tillgänglig.

Nulägesbilden visar att Vaggeryds kommun har en relativt stabil situation men står inför kritiska vägval. Handlingsplanens åtgärder syftar till att möta identifierade behov, utnyttja kommunens attraktiva position och säkerställa trygga boenden för alla invånare.

Mål för bostadsförsörjning

Utifrån analysen av nuläge och behov har fem övergripande mål för bostadsförsörjningen formulerats. För varje mål redovisas bakgrund, motivering och förväntad effekt. De konkreta åtgärder som ska verka för att målen uppnås presenteras i åtgärdsplanen i nästa avsnitt. Målen är utformade för att tillsammans säkerställa en ändamålsenlig bostadsförsörjning som täcker hela kommunens behov.

Mål 1: Bostadsbyggandet ska ge ett utbud som motsvarar den potentiella efterfrågan

Kommunen ska verka för att det byggs tillräckligt många och rätt sorts bostäder så att den potentiella efterfrågan på bostäder i Vaggeryds kommun faktiskt möts. Detta innebär att nyproduktionen över tid ska ligga i linje med det beräknade behovet enligt befolkningsutveckling och marknadsefterfrågan, men också att utbudet utformas efter vad hushållen efterfrågar vad gäller läge, typ och upplåtelseform. Kommunen ska arbeta proaktivt med att både öka efterfrågan och planera för en jämn tillförsel av bostäder som successivt kan öka i takt med att befolkningen växer.

Bakgrund och motivering

Enligt marknadsdjupsberäkningen i analysen finns potential att bredda bostadsutbudet med flerbostadshus med bostadsrätt i kommunen. I dagens marknad efterfrågas teoretiskt (hushåll som vill och har ekonomisk möjlighet) cirka 69 bostäder per år.

Enligt kommunprognosen växer befolkningen med cirka 1 800 invånare till och med 2034. Enligt beräkningen för det demografiskt drivna bostadsbehovet utgåendes från kommunprognosen resulterar det i ett ökat bostadsbehov om 73 bostäder per år i genomsnitt (27 enligt SCBs framskrivning). För att kommunprognosen ska uppfyllas krävs att kommunen skapar en efterfrågan, exempelvis via attraktiva bostäder som bidrar till en starkt inflyttning.

Förväntad effekt

Ett bostadsutbud i balans med efterfrågan motverkar bostadsbrist, dämpar extrem prisutveckling och gör att fler hushåll som vill bo i kommunen också kan få bostad. Det signalerar också till investerare att kommunen är proaktiv och planeringsredo, vilket stärker förtroendet. Genom att utgå ifrån den potentiella efterfrågan visar kommunen en proaktiv hållning och skapar förutsättningar för tillväxt, snarare än att passivt vänta på att efterfrågan uppstår.

Mål 2: Ökad rörlighet på bostadsmarknaden

Kommunen ska vidta åtgärder för att främja flyttkedjor och rörlighet i det befintliga bostadsbeståndet. Målet är att göra det lättare för hushåll att byta bostad utifrån sina behov, exempelvis att äldre ska kunna flytta till något mer lätthanterligt när villan blivit för stor, att unga vuxna ska kunna få sin första egna bostad istället för att bo kvar hemma, och att barnfamiljer ska kunna hitta större boende när familjen växer. En ökad rörlighet frigör bostäder till de som behöver dem bäst och gör att resurserna utnyttjas mer effektivt. Konkret innebär det att kommunen ska tillföra rätt bostadsprodukter för den äldre målgruppen, såsom mellanboenden med exempelvis enplanshus eller småskaliga flerbostadshus med egen ingång, samt underlätta bostadsbyten genom tjänster som flyttlots och förmedling av kontakt med mäklare och bank.

Bakgrund och motivering

Av kommunens 70-79 åringar bor cirka 75 % i ett småhus idag. Bland personer över 80 år bor cirka 60 % i ett småhus. Vid nybyggnation blir bostäder som motsvarar efterfrågan bland den äldre befolkningen ett viktigt verktyg för att främja ökad rörlighet och tillgängliggöra småhus åt såväl nyinflyttade som befintliga barnfamiljer i kommunen.

Förväntad effekt

Ökad rörlighet leder till att flyttkedjan fungerar bättre. Fler villor och större bostäder blir tillgängliga

för barnfamiljer, vilket stärker kommunens attraktivitet. De äldre som flyttar får förhoppningsvis en ökad livskvalitet i ett boende bättre anpassat för dem. När villor säljs vidare får yngre möjlighet att etablera sig i kommunen, och i förlängningen kan även hyreslägenheter längre ned i kedjan frigöras för ungdomar. Rörlighet skapar med andra ord en kedjereaktion av effektivare bostadsutnyttjande.

Mål 3: Skapa attraktiva boendemiljöer för stärkt inflyttning och befolkningstillväxt

För att Vaggeryds kommun ska växa och utvecklas behöver kommunen erbjuda attraktiva boendemiljöer som drar nytta av kommunens läge och kvaliteter. Detta mål handlar om att både befintliga invånare ska vilja bo kvar och att nya invånare ska vilja att bosätta sig här. Kommunen ska ha en god markberedskap och planläggning i attraktiva lägen, bredda bostadsutbudet med olika upplåtelseformer och nyttja natursköna lägen i tätorterna. Dessutom ingår att säkerställa att viktiga funktioner såsom service, kommunikationer och rekreation finns i anslutning till boendet, för att skapa helhetsattraktiva samhällen.

Bakgrund och motivering

I analysen framkommer att det finns en tydlig förväntan på en stärkt inflyttning i samband med befintliga och planerade arbetsetableringar. Vidare framgår att det finns potential att bredda bostadsutbudet i natursköna lägen för att ytterligare stärka attraktiviteten av Vaggeryd som boendekommun i flera olika typer av målgrupper.

Förväntad effekt

Genom att erbjuda attraktiva boenden och miljöer vill kommunen uppnå ökad inflyttning och befolkningsökning, vilket i sin tur ger underlag för bättre service och ett större samhällsliv. Befintliga invånare får också möjlighet att byta bostad inom kommunen istället för att söka sig bort. Att planera för hela kommunen motverkar klyftor och gynnar en levande landsbygd.

Mål 4: Tillhandahålla goda kommunala förutsättningar för att kunna erbjuda bostäder till särskilt utsatta grupper

Vaggeryds kommun vill ta ett tydligt ansvar för att även de invånare som har svårt att själva efterfråga en bostad på den ordinarie marknaden ska få sina bostadsbehov tillgodosedda. Särskilt utsatta grupper omfattar exempelvis personer i akut hemlöshet, kvinnor och barn som behöver skyddat boende, nyanlända, personer med funktionsnedsättningar, samt hushåll med svag ekonomi. Kommunen har det yttersta ansvaret för dessa grupper och ska säkra en kontinuerlig samverkan och uppföljning mellan relevanta aktörer för att möta behoven.

Bakgrund och motivering

I analysen framgår att kommunen tillsammans med allmännyttan hanterar det behov som finns på akuta bostäder. Kommunen har tillfört icke biståndsbedömda trygghetsboenden som har haft positiva effekter. Framöver förväntas det dock finnas ett behov av fler moderna fastigheter som möjliggör mer avancerad vård.

Förväntad effekt

Genom detta mål hoppas kommunen att ingen ska behöva stå utan tak över huvudet eller bo upprepat i akutlösningar. Vidare ska grupper som nyanlända integreras snabbare om de får bra boendevillkor, och personer med psykiska problem eller funktionsnedsättningar ska kunna känna trygghet i att deras boendebehov möts i kommunen. På sikt kan även kostnader för sociala insatser minska om människor får stabila bostäder, exempelvis minskar risken för social utsatthet och ohälsa. För kommunen som helhet bidrar detta mål till att visa att ingen lämnas utanför, vilket är kärnan i visionen om en omtänksam och inkluderande plats.

Mål 5: Ökade incitament och vilja hos aktörer att investera och bygga bostäder i kommunen

Det sista målet fokuserar på genomförandeperspektivet, att skapa förutsättningar

så att de faktiska bostadsbyggprojekten blir av. Kommunen vill öka både privata och offentliga aktörers intresse att satsa. Detta kräver att kommunen arbetar aktivt med att sänka trösklar, öka attraktiviteten och tydliggöra möjligheterna för byggherrar, fastighetsägare och investerare. Målet ger ett näringslivsperspektiv på bostadsförsörjningen, där kommunen och marknaden behöver arbeta åt samma håll. Konkret innebär det att ta fram en kommunikationsplan med en gemensam framtidsbild, skapa en strukturerad dialog med byggaktörer, undersöka möjligheter till kommunala stödåtgärder som kan underlätta byggstart samt använda platsutveckling för att stärka incitamenten att investera i kommunen.

Bakgrund och motivering

Analysen visar att det finns faktorer som bör lyftas fram i dialog med privata byggherrar som inte alltid är tydliga. Analysen visar exempelvis att kommunens invånare har generellt höga inkomstnivåer i förhållande till Jönköping och

övriga länet, samt att kommande och nuvarande arbetsetableringar kan skapa en ökad efterfrågan.

Förväntad effekt

Om kommunen lyckas med detta mål förväntas fler byggprojekt genomföras. Byggherrar som tidigare tvekade inför en satsning i en liten kommun får ökat förtroende och ser affärsmöjligheter. Redan etablerade lokala byggare vågar växa. I förlängningen gör det att de andra målen uppfylls, inget av dem kan uppnås utan att någon faktiskt bygger bostäderna. Att arbeta aktivt med attraktivitet och incitament är särskilt viktigt i tider av osäker konjunktur. Som en effekt kan även kvaliteten i projekten bli bättre, men utan investerarnas engagemang blir det ingen bostadsförsörjning. Kommunen måste därför både möjliggöra och driva på bostadsinvesteringar.

Åtgärdsplan

Åtgärder	Ansvar	Samarbete	Tidsplan
Mål 1: Bostadsbyggandet ska ge ett utbud som motsvarar den potentiella efterfrågan			
Planera för en årlig byggtakt om 75 nya bostäder per år, med en blandning av bostadstyper och upplåtelseformer som motsvarar den potentiella efterfrågan.	Kommunledningskontoret	VSBo och privata aktörer	2026-2034
Säkerställa en planberedskap om minst 150 byggrätter i gällande detaljplaner, varav minst 30 byggklara småhustomter och kapacitet för 60 lägenheter på kommunal eller allmännyttig mark.	Kommunledningskontoret		2026-2034
Planera för flexibla detaljplaner som möjliggör olika bostadstyper och upplåtelseformer inom samma plan.	Kommunledningskontoret	Miljö- och byggförvaltningen	2026-2034
Genomföra enkätundersökning om invånarnas bostadsbehov och preferenser som underlag för planering och dialog med byggaktörer.	Kommunledningskontoret		2026-2027
Mål 2: Ökad rörlighet på bostadsmarknaden			
Planera för och tillföra boenden i attraktiva lägen, exempelvis enplanshus eller småskaliga flerbostadshus med egen ingång, riktade till personer som vill lämna sitt småhus men behålla samma känsla.	Kommunledningskontoret	VSBo och privata aktörer	2026-2034
Erbjuda flyttlots och stöd för äldre som vill byta bostad, inklusive förmedling av kontakt med mäklare, bank och byggaktörer.	Kommunledningskontoret	Socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen	2027-2034
Genomföra informationsinsatser och visningsdagar i samarbete med VSBo och övriga byggaktörer för att synliggöra bostadsalternativ och stimulera flyttkedjor.	Kommunledningskontoret	VSBo	2027-2034
Mål 3: Skapa attraktiva boendemiljöer för stärkt inflyttning och befolkningstillväxt			
Ta fram en markstrategi kopplad till översiktsplanen för att identifiera och prioritera attraktiva lägen för bostadsbyggande, inklusive natursköna lägen.	Kommunledningskontoret		2026-2028

Säkerställa att nya bostadsområden utvecklas med god tillgång till service, kollektivtrafik och rekreation.	Kommunledningskontoret	Tekniska kontoret och kultur- och fritidsförvaltningen	2026-2034
Koppla bostadsplaneringen till platsutvecklingsprojektet för att stärka orternas attraktivitet.	Kommunledningskontoret		2026-2028

Mål 4: Tillhandahålla goda kommunala förutsättningar för att kunna erbjuda bostäder till särskilt utsatta grupper

Säkra kontinuerlig samverkan mellan kommunledningskontoret, socialförvaltningen och VSBo för att möta behovet av bostäder för personer i akuta eller särskilt utsatta boendesituationer.	Kommunledningskontoret (AME)	Socialförvaltningen och VSBo	2026-2034
Analysera orsaker till hög andel hemmaboende unga vuxna för att ta fram åtgärder för att förbättra deras tillgång till bostadsmarknaden.	Kommunledningskontoret (AME)	Socialförvaltningen och VSBo	2026-2027
Kartlägga och åtgärda trångboddhet i VSBo:s bestånd, bland annat genom att undersöka möjligheter att skapa fler stora lägenheter.	VSBo	Kommunledningskontoret (AME) och socialförvaltningen	2026-2028

Mål 5: Ökade incitament och vilja hos aktörer att investera och bygga bostäder i kommunen

Föra en aktiv och strukturerad dialog med byggaktörer för att synliggöra lokala förutsättningar, såsom höga inkomstnivåer och kommande arbetsetableringar.	Kommunledningskontoret		2026-2034
Ta fram en kommunikationsplan för att positionera Vaggeryds kommun som ett attraktivt boendialternativ.	Kommunledningskontoret		2026-2027
Utveckla digitala kanaler med information om bostadsalternativ och kommunens erbjudanden som bostadsort.	Kommunledningskontoret		2026-2028
Undersöka möjligheter till kommunala stödåtgärder som kan underlätta byggstart, exempelvis anpassade markanvisningsvillkor.	Kommunledningskontoret		2027-2034

Genomförande och uppföljning

Genomförande

För att förverkliga denna handlingsplan krävs att målen och åtgärderna integreras i kommunens ordinarie arbete och att ansvar för de olika delarna är tydligt fördelat.

Ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för bostadsförsörjningsfrågorna. Det operativa arbetet samordnas av kommunledningskontoret i samarbete med berörda förvaltningar och varje åtgärd i handlingsplanen kopplas till en ansvarig part.

Kommunledningskontoret ansvarar för merparten av åtgärderna, med socialförvaltningen som ansvarig för insatser riktade till utsatta grupper och VSBo som ansvarig för åtgärder kopplade till det allmännyttiga beståndet. Den detaljerade ansvarsfördelningen framgår av åtgärdsplanen.

Resurser och organisation

Kommunen kommer avsätta nödvändiga resurser för att driva arbetet. En intern arbetsgrupp för bostadsförsörjning träffas, exempelvis kvartalsvis, för att stämma av åtgärderna. Vid behov skapas mindre arbetsgrupper för specifika uppgifter.

Många åtgärder är planerings- och samverkansinsatser som ryms inom ordinarie budget. Vissa kan kräva särskilda medel, exempelvis eventuella subventioner eller projekt för platsutveckling, vilka får hanteras i kommunens budget framöver.

Samverkan med externa aktörer

För att lyckas kommer kommunen fortlöpande engagera externa intressenter. Det inkluderar byggaktörer, grannkommuner, länsstyrelsen och regionen.

Styrdokument och processer

Handlingsplanen blir vägledande vid revidering av andra styrdokument. Vid framtagande av detaljplaner ska en kontrollfråga vara hur planen bidrar till handlingsplanens mål för bostadsförsörjning.

Juridisk status

Handlingsplanen är inte juridiskt bindande men den har ett viktigt vägledande värde i kommunens myndighetsutövning. Kommunala beslut som rör bostadsprojekt, markanvisningar och planprioriteringar ska motiveras utifrån handlingsplanens inriktning.

I genomförandet är det centralt med politisk samsyn och kontinuitet. Bostadsfrågor löper över lång tid, varför en bred politisk förankring av målen är önskvärd. Detta minskar risken att projekt stoppas eller omprövas vid politiska skiften.

Uppföljning

Uppföljning och utvärdering är avgörande för att säkerställa att handlingsplanen får avsedd effekt och för att kunna göra justeringar vid behov.

Årlig uppföljningsrapport

Varje år kommer kommunstyrelsen få en lägesrapport om bostadsförsörjningen. Den tas fram av ansvarig samordnare i samarbete med berörda förvaltningar. Rapporten bör innehålla nyckeltal som exempelvis antal påbörjade och färdigställda bostäder, antal byggklara småhusomter, fördelning av upplåtelseformer, aktuellt planläge, antal byggrätter i gällande detaljplaner, kötid i bostadskö, antal hemlösa och flyttstatistik. Nyckeltalen kopplas tydligt till handlingsplanens mål. Även genomförda åtgärder det senaste året för vardera målområde redovisas.

Utvärdering

Eftersom tidperioden sträcker sig till 2034, och lagkravet är att fullmäktige antar en ny plan varje mandatperiod, förväntas en större översyn ske senast under 2030 (inför nästa mandatperiod). Dock kan det också vara lämpligt att göra en grundlig utvärdering 2028 (halvvägs). Vid dessa utvärderingar analyseras om målen fortfarande är relevanta, om delmålen behöver justeras och vilka nya utmaningar som har uppstått. Resultatet kan då bli en reviderad handlingsplan eller en bekräftelse på planens riktning.

Revidering vid behov

Skulle förutsättningarna förändras drastiskt kommer kommunen att uppdatera handlingsplanen. En sådan revidering skulle hanteras som ett tillägg eller en ny handlingsplan, antagen av kommunfullmäktige.

Kommunicering av framsteg

Det är även viktigt att fira framgångar och justera insatser som inte fungerar. Kommunen kommer att kommunicera större uppnådda milstolpar, inte bara internt utan även utåt, för att upprätthålla engagemang hos medborgare och aktörer. Om något mål släpar efter ska arbetsgruppen analysera orsaker och föreslå åtgärder.

Sammanfattningsvis, genom en tydlig struktur för genomförande och uppföljning kommer Vaggeryds kommun att hålla bostadsförsörjningsfrågorna aktiva och i fokus. Handlingsplanen är ett levande dokument. Den är vägledande men också anpassningsbar. Med kontinuerlig uppföljning säkerställer kommunen att handlingsplanen blir ett aktivt verktyg som hjälper kommunen nå visionen om att vara en plats där alla har en god bostad.

Slutrapport

Bostadsmarknadsanalys Vaggeryd kommun

2025-04-03

Rapportens innehåll

Kapitel	Sida	Kapitel	Sida
Sammanfattning	3	Del 3: Nulägesanalys: Grupper utanför den ordinarie bostadsmarknaden	65
Om rapporten & metod	5	Kvalitativ studie	67
Del 1: Nulägesanalys: Ordinarie bostadsmarknaden	8	Kvantitativ studie	71
Vaggeryds regionala roll	9	Del 4: Slutsatser och rekommendationer	78
1.1 Förutsättningar utbudssidan	10	Särskilda grupper	79
Bostadsbeståndets struktur	11	Ordinarie bostadsmarknad	86
Marknaden för privatägda bostäder: Bostadsrätter och äganderätter	16		
Marknaden för hyresbostäder	23		
Planer framöver	28		
1.2 Demografiska förutsättningar	32		
Befolkning och åldersstruktur	33		
Hushållens sammansättning och boende	38		
Flyttströmmar	46		
Forskning: Flyttkedjor	50		
Del 2: Bostadsbehov och nyproduktionsefterfrågan	53		
Beräkning av demografiskt drivet bostadsbehov	55		
Beräkning av efterfrågan på nyproduktion	60		

Sammanfattning ordinarie bostadsmarknad

Vaggeryds kommun har historiskt haft en positiv befolkningstillväxt som främst drivits av ett positivt utrikes- och inrikes flyttnetto. Inrikes inflyttning har främst drivits av barnfamiljer. Sedan år 2022 har tillväxten stannat av. Framöver blir det viktigt för kommunen att fortsatt arbeta för att stärka attraktiviteten genom bland annat goda bostadsförutsättningar för befintliga såväl som nya invånare.

Kommande målgrupper för bostäder

Kommunen har under den senaste 10-årsperioden haft ett genomsnittligt tillskott av bostäder om ca 50 bostäder per år. Nästan hälften av tillkomna bostäder har varit småhus med äganderätt.

Utgåendes från kommunens befolkningsprognos (år 2024 - 2034) är de stora kommande målgrupperna med bostadsbehov i Vaggeryds kommun barnfamiljer med något äldre barn och personer som befinner sig mitt i livet. Vidare prognosticeras unga vuxna 20-29 år att öka. I takt med att befolkningen blir äldre ökar även 80+ åringar på sikt.

För att tillgodose bostadsefterfrågan hos flera målgrupper finns det potential att stärka det befintliga bostadsbeståndet med både flerbostadshus med bostadsrätt och småhus i olika upplåtelseformer och utformning. Att bygga moderna och lättskötta bostäder i attraktiva lägen kan locka flera äldre målgrupper, exempelvis villasäljare, och potentiellt skapa rörelse och flyttkedjor inom det befintliga beståndet.

Rekommendationer framöver för Vaggeryds kommun

- Arbeta med riktade insatser för att öka rörligheten inom bostadsbeståndet.
- Balansera näringslivets tillväxt med bostadsbyggande och samhällsservice och förbli en attraktiv plats för både företag och invånare.
- Hitta synergier i bostadsefterfrågan bland olika målgrupper. Att tillföra bostäder som attraherar barnfamiljer och som erbjuder ett enklare boende för äldre villasäljare, exempelvis bostäder med småhuskaraktär (både i flerbostadshus och i småhus) som kan tillgodose en efterfrågan och skapa rörlighet.

Bostadstyp	Årligt demografiskt drivet bostadsbehov 2024-2034 (snitt per år)		Marknadsdjup (potentiell köpkraftig efterfrågan) 2024
	Baserat på SCBs framskrivning 2024-2034	Baserat på kommunens hushållsbehovsprognos 2024-2034	Potentiell nyproduktions- efterfrågan 2024
Småhus	17	49	28
Flerbostadshus (br)	1	2	24
Flerbostadshus (hr)	7	17	17
Specialbostäder och övrigt boende	2	5	-
Summa (totalt)	27	73	69

Sammanfattning särskilda grupper

Grupper utanför den ordinarie bostadsmarknaden

Unga ofrivilligt hemmaboende: År 2022 fanns det enligt Boverket 207 hushåll i Vaggeryds kommun som hade hemmaboende unga vuxna (24 år och äldre, frivillighet framgår ej). Detta motsvarade 3,3 % av alla hushåll vilket var högre än i länet som helhet.

Utmaningar för den yngre gruppen har varit högre tröskel in på bostadsmarknaden när boendekostnader ökat, och ett allmänt större tryck på mindre lägenhetstyper i samband med att större sådana blivit för dyra bland hushåll överlag. Andra utmaningar är en ökad psykisk ohälsa bland unga vuxna i kommunen.

Personer med funktionsnedsättning: Antalet i behov av boende inom ramen för LSS växer i takt med befolkningen i stort. Vaggeryd uppger i intervjuer och i Bostadsmarknadsenkäten att det i dagsläget finns ett tillräckligt utbud för att möta behovet och att detta gäller även två år framåt. Om fem år bedöms utbudet dock vara litet.

För personer med diagnoser är det enklare att planera över tid för ett kommande bostadsbehov, då de ofta har identifierade utmaningar tidigt i livet.

Äldre: På 5 års sikt prognosticeras antalet 65-79 år i kommunen att minska något, medan antalet 80+ prognosticeras att öka med omkring 200 personer. Bägge grupper prognosticeras öka på 10 års sikt.

I intervju med kommunen framgår att bostadsbehovet för äldre tillgodoses i dagsläget genom olika typer av boenden som trygghetsbostäder och särskilda bostäder. Däremot bedöms behovet framöver se annorlunda ut och ställer krav på mer moderna fastigheter som även möjliggör för mer avancerad medicinsk vård.

Hemlösa: Antalet hemlösa, enligt socialstyrelsens hemlöshetsdefinitioner, per 10 000 invånare i Vaggeryds kommun, ökade från 4,4 till 14,8 under 2017-2023.

Kommunen arbetar aktivt för att underlätta för hemlösa att få boende, bl.a. genom den s.k. boendetrappan. Kommunen vidtar också aktivt åtgärder för att motverka vräkningar.

Nyanlända: Antalet nyanlända har varit väsentligt lägre de senaste åren i jämförelse med tidigare år. Kommunen samarbetar med allmännyttan och privata fastighetsägare för att tillgodose behovet av bostäder för nyanlända och bedömer sig ha god möjlighet att tillgodose det behov som finns för gruppen.

I intervju belyses att segregation inom kommunen har uppstått på grund av framför allt olika ekonomiska förutsättningar.

Resurssvaga hushåll: Störst andel låginkomsttagare återfinns bland ensamstående hushåll. Denna grupp har också störst andel med ansträngd boendeekonomi. En grupp som dock totalt sett i kommunen minskat de senaste åren. Det finns ett behov av åtkomliga billigare bostäder inom beståndet i olika bostadsstorlekar och i olika lägen för att möta dessa gruppers behov.

Personer i behov av skyddat boende: Kommunen samverkar med andra kommuner i länet för att tillgodose behovet av skyddat boende.

Om rapporten & metod

Bakgrund

Bakgrund

Vaggeryds kommun står inför att upprätta en ny handlingsplan för bostadsförsörjning för vilken kommunen är i behov av beslutsunderlag.

Uppdrag

Juni Strategi har mot bakgrund av ovan genomfört en bostadsmarknads- och behovsanalys för kommunen som helhet. Analysen utgår från nuläget samt den utveckling som kan förväntas framöver baserat på aktuella befolkningsprognoser. Inom ramen för rapporten genomförs beräkningar av kommunens demografiskt drivna bostadsbehov och efterfrågan på nyproduktion (s.k. marknadsdjup). Mot bakgrund av ingående fakta och underlag ges även rekommendationer kring bostadsutveckling, fördelning av nya bostäder per upplåtelseform och bostadstyp samt särskilda gruppers behov.

Inom ramen för uppdraget har ett antal djupintervjuer genomförts med personer på kommunen och dess allmännyttiga bostadsbolag för att bland annat få fördjupad insikt kring utsatta grupper på bostadsmarknaden i Vaggeryds kommun.

Uppdragsgivare är Vaggeryds kommun. Rapporten har genomförts av Linnea Nilsson, Oskar Ericsson och Mona Kjellberg på Juni Strategi under februari 2025 – april 2025. Under projektets gång har Ali Chit på Vaggeryds kommun varit kontaktperson.

Disposition

Uppdraget genomförs i fyra huvudkapitel.

1. Nulägesanalys: Ordinarie bostadsmarknaden
2. Bostadsbehov och nyproduktionsefterfrågan
3. Grupper utanför den ordinarie bostadsmarknaden
4. Slutsatser och rekommendationer

Definitioner och begrepp

Genomgående i rapporten används vedertagna begrepp. Nedan finns en översiktlig förklaring av dessa:

- **Andrahandsmarknaden för bostäder:** Andrahandsmarknaden för bostäder avser försäljning eller uthyrning av bostäder som redan har varit ägda eller bebodda tidigare. Detta inkluderar bostadsrätter, villor, radhus och hyresrätter som säljs eller hyrs ut igen efter att de köpts från den ursprungliga ägaren eller utvecklaren. På denna marknad är prissättningen ofta beroende av faktorer som läget, bostadens skick, storlek, ränteläge och efterfrågan på bostäder i området. Ett synonymt ord till andrahandsmarknaden är successionsmarknaden.

Exempel: En bostadsrätt som köps av en privatperson som redan bott där och säljs vidare till en ny ägare.

- **Nyproduktionsmarknaden för bostäder:** Nyproduktionsmarknaden för bostäder avser försäljning av nybyggda bostäder som aldrig tidigare varit bebodda. Dessa bostäder säljs oftast direkt av byggföretag eller fastighetsutvecklare till de första ägarna. Nyproduktionsmarknaden kännetecknas ofta av fasta priser, men köpsystem kan påverka tillgången. I många fall har köpare möjlighet att påverka materialval och ibland vissa planlösningsdetaljer.

Exempel: En nybyggd lägenhet i ett bostadsprojekt som säljs direkt från byggföretaget till en privatperson.

Beräkningsmetoderna som används i denna rapport har olika syften och tillvägagångssätt.

- **Hushållskvotismetoden**, även kallad **demografiskt drivet bostadsbehov**, är den metod som bl.a. används av Boverket för att beräkna framtida byggbehov. Den bygger endast på om befolkningen ökar eller minskar enligt befolkningsprognos. Minskar befolkningen ger metoden ett negativt resultat/teoretiskt en rivning av bostäder.
- **Marknadsdjupet**, även kallad **potentiell köpkraftig efterfrågan för nyproduktion**, utgår istället från den köpkraftiga efterfrågan i *hela* befolkningen och den efterfrågan som kan finnas från de befintliga invånarna. Marknadsdjupet beräknas genom Juni Strategis beräkningsmodell.

I analysen används källor som Värderingsdata Pro, Booli Pro, Vaggeryds kommun, Boverket, SCB m.m. I statistiken från SCB har Juni Strategi i den mån det varit möjligt utgått från den senaste uppdaterade statistiken, vilket är helåret 2024. Däremot har SCB vid tidpunkt för när analysen är genomförd inte uppdaterat all data, varför det på vissa sidor är helåret 2023 som är den senaste uppdaterade statistiken. Juni Strategi bedömer att det har en mycket liten påverkan på analysens delar då exempelvis hushållstatistik är relativt statiska mönster och det sker mycket små förändringar från år till år.

A man and a woman are moving into a new home. The man is wearing a green t-shirt and is looking at a cardboard box. The woman is wearing a grey t-shirt and blue jeans, holding a baby. They are standing in a room with wooden floors, white walls, and a white cabinet. There are several potted plants in the room. The text "Del 1: Nulägesanalys: Ordinarie bostadsmarknaden" is overlaid on the image.

Del 1: Nulägesanalys: Ordinarie bostadsmarknaden

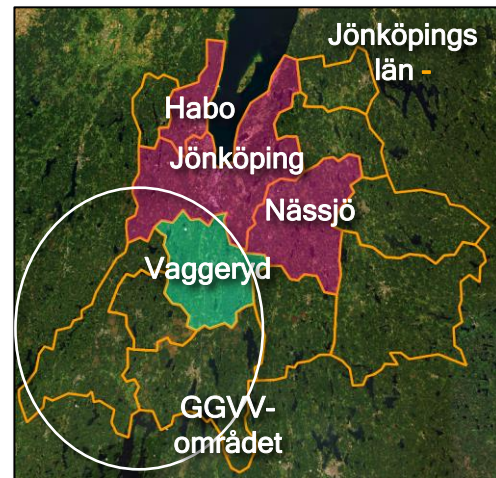
Vaggeryds regionala roll

"På 4 timmar nås härifrån 80 procent av Sveriges befolkning"

Vaggeryds kommun är en viktig pendlingsnod mellan det industritäta GGVV-området, Jönköping och resten av det sydsvenska höglandet. Den stora andelen småhus gör kommunen attraktiv för barnfamiljer, med tillgång till både småstadsliv och god integration med större, omgivande arbetsmarknader.

Kommunen har länets bästa näringslivsrankning och ett mycket starkt föreningsliv. 1 600 planerade bostäder och omfattande infrastruktursatsningar utgör viktiga faktorer för kommunens framtida tillväxt.

I tabellen längst till höger på sidan presenteras nyckeltal för Vaggeryds kommun och omgivande geografi, som visas i kartan direkt till höger.

Nyckeltal Vaggeryds kommun och omgivande geografier, 2023 och 2024

Nyckeltal	Vaggeryd	Jönköping	Habo	Nässjö	Jönköpings län
Andel invånare, 25-34 år	11%	15%	10%	12%	13%
Antal inrikes inflyttade per 1 000 invånare	39	42	46	43	24
Antal inrikes utflyttade per 1 000 invånare	42	38	38	47	25
Andel småhus i bostadsbeståndet	67%	39%	77%	56%	53%
Personer per hushåll	2,4	2,2	2,6	2,2	2,2
Genomsnittlig bostadsarea/person	51	42	46	46	45
Näringslivsrankning (1-290)	21	158	31	81	-
Medianinkomst 20+	331	348	374	324	340

A man with a beard, wearing a green t-shirt, is leaning over a cardboard box and holding a brown stuffed monkey. A woman in a grey t-shirt and blue jeans is holding a baby in a pink outfit. They are in a room with wooden floors, white walls, and several potted plants. In the background, there are white lockers. The text "Del 1.1: Förutsättningar utbudssidan" is overlaid on the image in white.

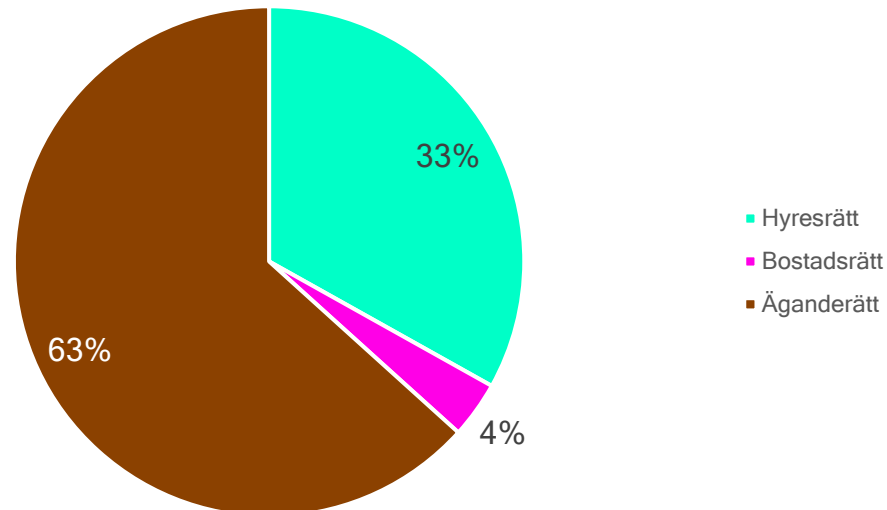
Del 1.1: Förutsättningar utbudssidan

Bostadsbeståndets struktur

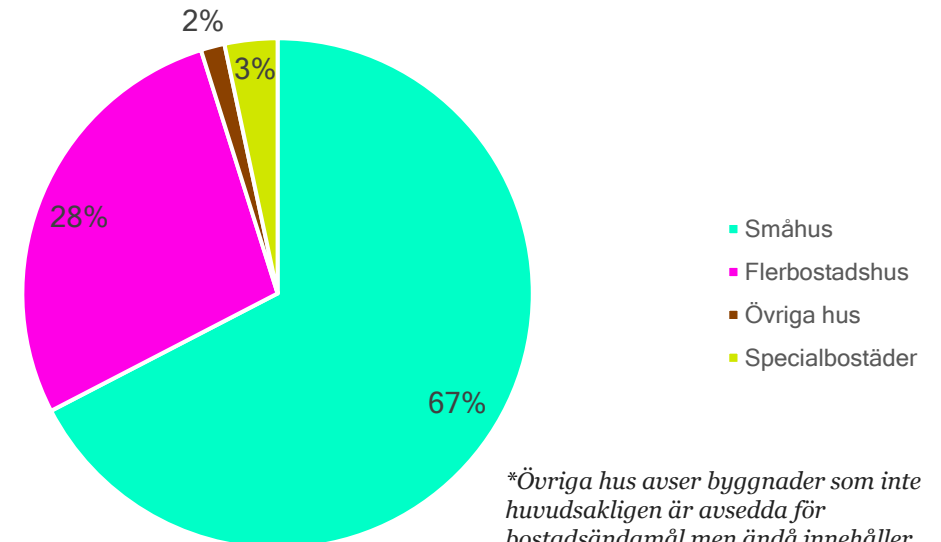
Fördelning av bostadsbestånd

I Vaggeryds kommun är äganderätten den dominerande upplåtelseformen, följt av drygt hälften så många hyresrätter och en liten mängd bostadsrätter. Totalt i beståndet finns ca 6 400 bostäder. Sett till fördelningen av hustyper utgör småhus två tredjedelar av beståndet. Bland flerbostadshusen är 92 % hyresrätter och endast 8 % bostadsrätter.

Fördelning av beståndet per upplåtelseform, hela kommunen 2023 (6 366 bostäder)

Fördelning av beståndet per hustyp, hela kommunen 2023

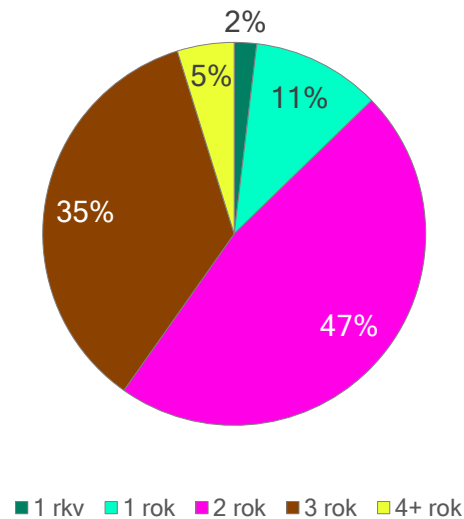
*Övriga hus avser byggnader som inte huvudsakligen är avsedda för bostadsändamål men ändå innehåller vanliga bostadslägenheter.

Geografisk fördelning av beståndet samt fördelning av lägenhetstyper i flerbostadshus

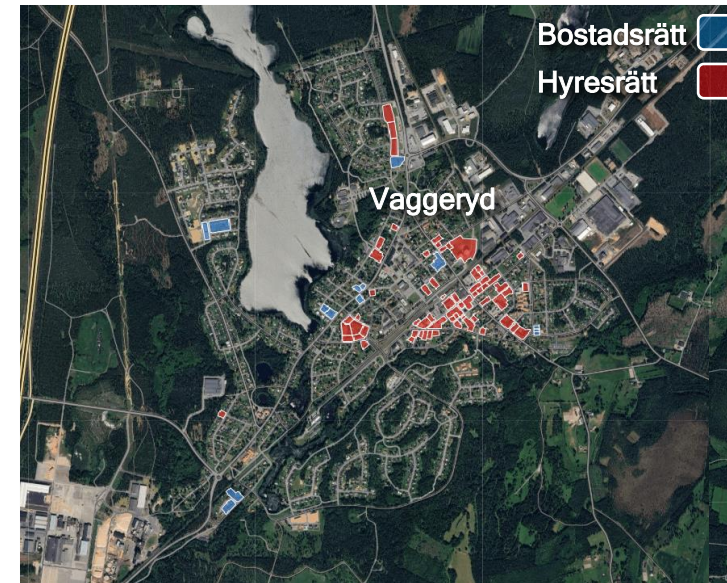
I kartorna till höger visas den geografiska fördelningen av flerbostadshus med bostadsrätt respektive hyresrätt i Vaggeryd och Skillingaryd. Flerbostadshusen är huvudsakligen belägna i de centrala delarna av respektive tätort.

I diagrammet nedan visas fördelningen av lägenhetstyper i flerbostadshus i kommunen. Lägenheter med 2 rok utgör den största andelen om 47 %, följt av treor om 35 %.

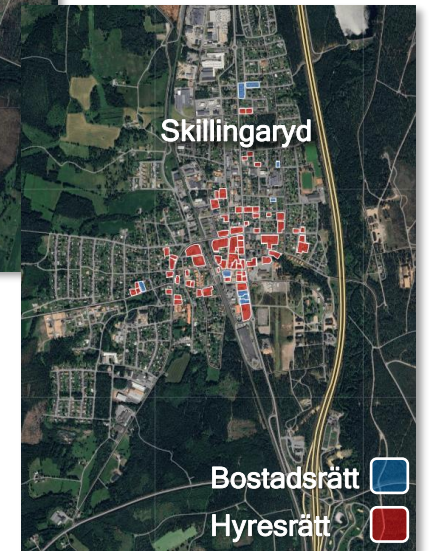
Fördelning av lägenhetstyper i flerbostadshus, hela kommunen 2023 (1 767 lägenheter)

Upplåtelseformer i flerbostadshus i Vaggeryd tätort

Upplåtelseformer i flerbostadshus i Skillingaryd tätort

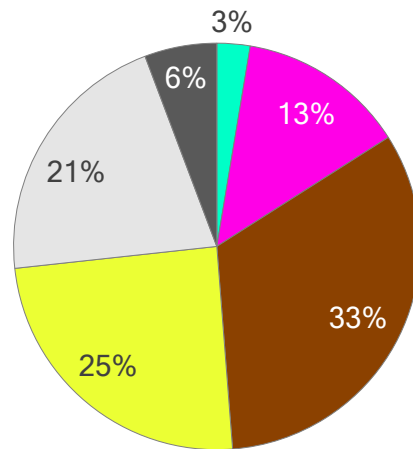

Geografisk fördelning av beståndet samt fördelning av bostadsstorlekar i småhus

I kartorna till höger visas den geografiska fördelningen av småhus upplåtna med äganderätt i Vaggeryd och Skillingaryds tätorter. I bägge geografier finns en betydande mängd småhus både centralt och perifert. Av alla kommunens småhus upplåts 94 % med äganderätt.

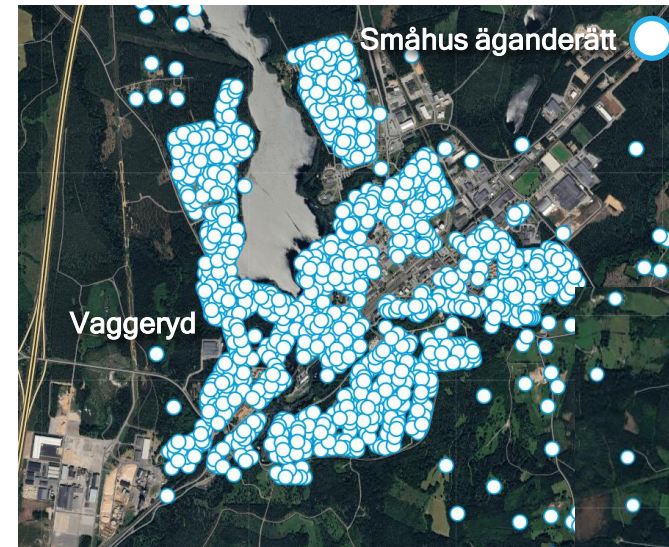
I diagrammet nedan visas fördelningen av småhus efter boarea. Den största andelen är mellan 91 till 120 kvadratmeter.

Fördelning av boareor i småhus, hela kommunen 2023 (4 247 bostäder)

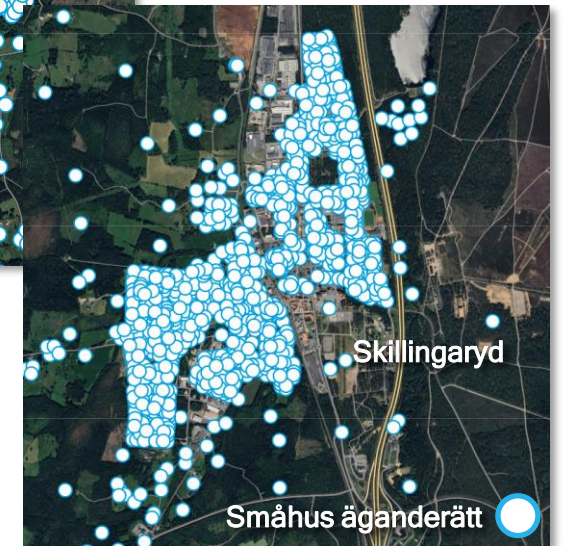

■ ≥60 kvm
 ■ 61-90 kvm
 ■ 91-120 kvm
 ■ 121-150 kvm
 ■ 151-200 kvm
 ■ >200 kvm

Småhus i Vaggeryd tätort

Småhus i Skillingaryd tätort

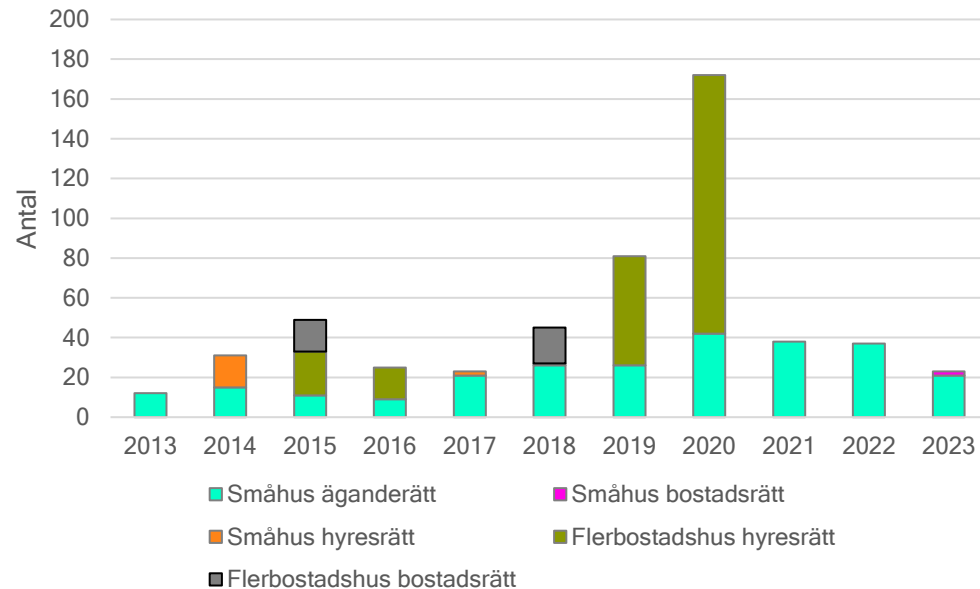

Övergripande om byggandet i kommunen

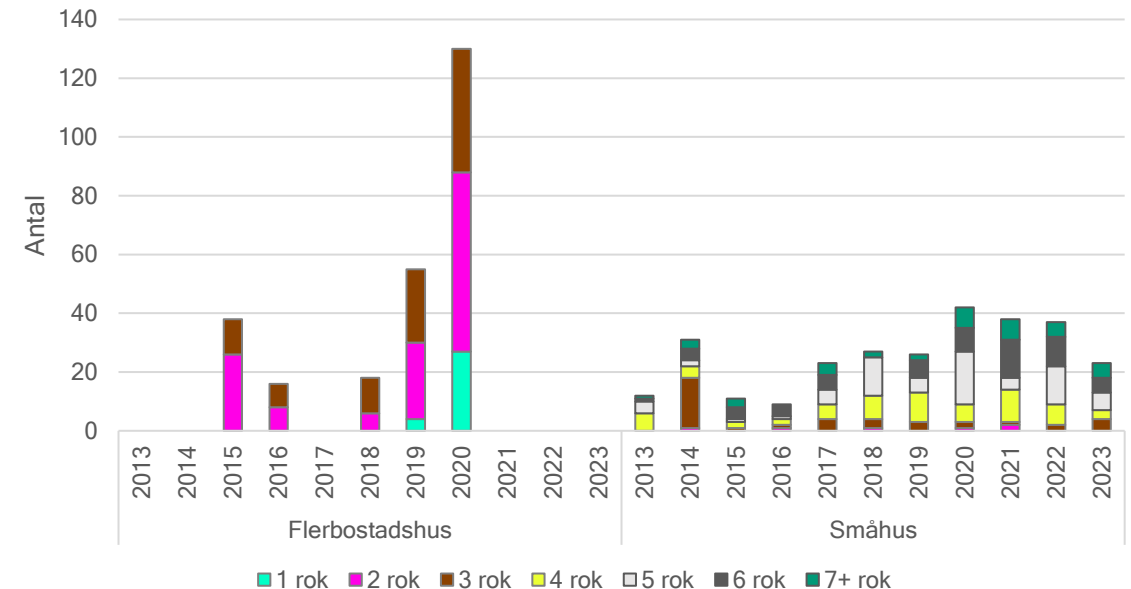
Mellan 2013-2023 har det i genomsnitt färdigställts ca 50 bostäder per år i Vaggeryds kommun. År 2020 sticker ut med ett tillskott av 130 hyresrätter i flerbostadshus. Under den studerade perioden har 48 % av nybyggnationen bestått av äganderätter för småhus, medan 42 % bestått av hyresrätter i flerbostadshus.

Sett till fördelningen av antal rum i bostäderna som tillförts beståndet (det högra diagrammet) har tvåor och treor varit vanligast i flerbostadshus, medan småhusen haft en mer jämn fördelning av antal rum mellan 3 till 7+ rum och kök.

Fördelning av färdigställda bostäder per upplåtelseform och hustyp, 2013-2023

Antal färdigställda lägenheter i flerbostadshus per lägenhetstyp

Marknaden för ägda bostäder

Bostadsrätter och äganderätter

Andrahandsmarknaden för småhus - äganderätter

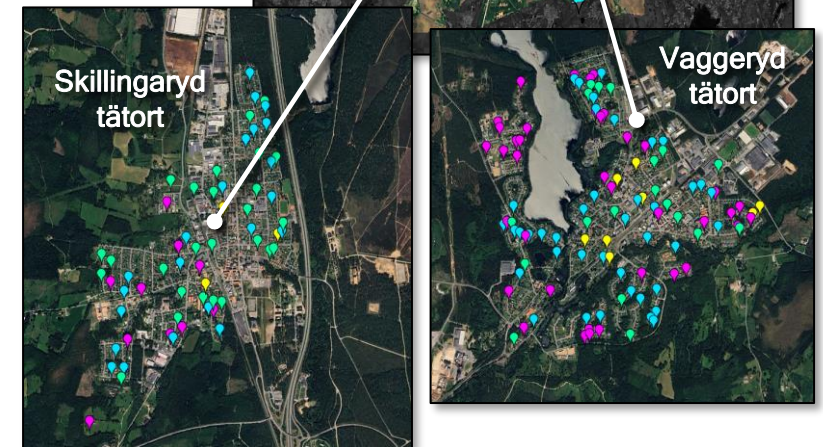
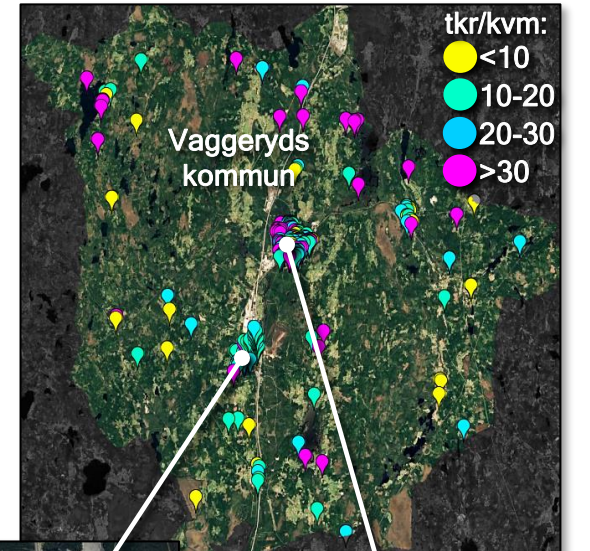
Vaggeryds kommun

I diagrammet nedan visas prisutvecklingen för äganderätter i småhus i Vaggeryds kommun sedan 2020 till och med 2024 samt antal försäljningar av småhus för samma tidsperiod.

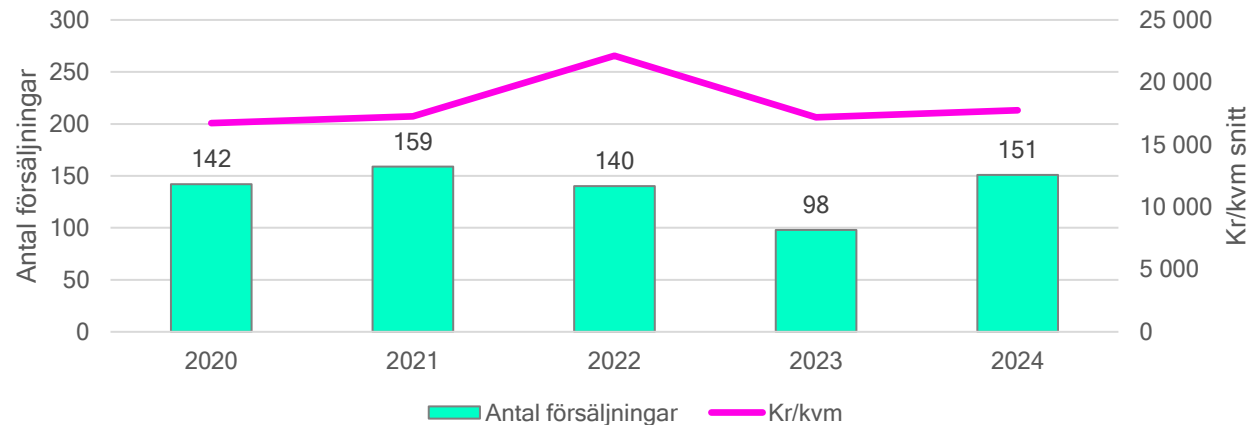
Prisutvecklingen har varit relativt stabil under de senaste åren, med ett genomsnitt på ca 18 tkr/kvm. Under 2022 var priserna som högst, medan både priser och antalet försäljningar tydligt föll under 2023. År 2024 skedde en återhämtning av antalet försäljningar samtidigt som genomsnittspriserna på kommunnivå haft en svag återhämtning.

I kartorna till höger visas den geografiska fördelningen av sålda småhus på andrahandsmarknaden 2023-januari 2025 färglagt efter kvadratmeterpriser. Inom centralorterna och även inom ytterområdena är prisnivån förhållandevis jämnt fördelad, undantaget en tydligt högre prisnivå i området väster om Hjortsjön i Vaggeryd tätort.

Sålda småhus på successionsmarknaden, Vaggeryds kommun 2023-jan 2025

Prisutveckling och antal sålda äganderätter småhus, Vaggeryds kommun 2020-2024

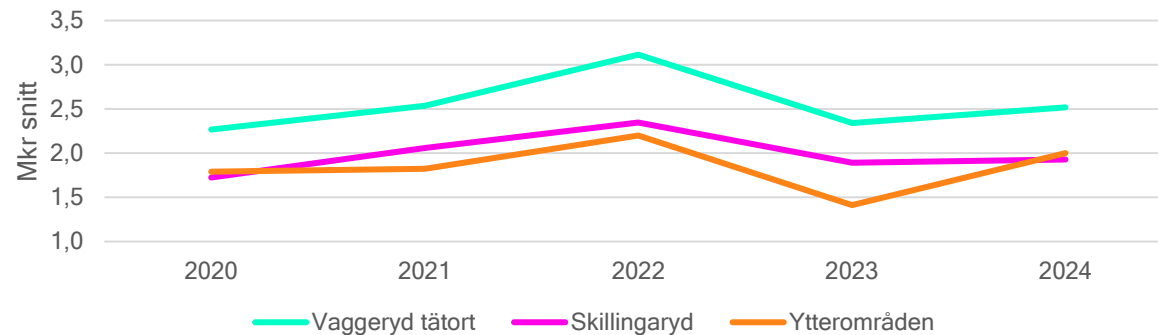

Andrahandsmarknaden för äganderätter

Vaggeryds kommun - per delområde

På denna sida redovisas statistik avseende andrahandsmarknaden för äganderätter (småhus) i områdena vars avgränsning visas på kartan till höger. Vaggeryds tätort har de senaste åren haft högre genomsnittliga slutpriser än vad Skillingaryd och övriga kommunen haft. Priserna i Skillingaryd återhämtade sig inte under 2024 efter nedgången 2023, till skillnad från Vaggeryds tätort och övriga kommunen, som bägge hade en tydlig prisuppgång under det senaste helåret.

Prisutveckling slutpris äganderätter småhus per delområde 2020-2024

Andrahandsförsäljningar äganderätter Vaggeryds kommun 2020 - jan 2025

Ort	Antal försäljningar	Boarea kvm snitt	Kr/kvm snitt	Slutpris mkr snitt
Vaggeryd tätort	241	128	20 400	2,6
Skillingaryd	184	131	15 900	2,0
Ytterområden	280	116	17 700	1,9
Total/snitt	705	124	18 200	2,1

Områdesindelning av Vaggeryds kommun

Andrahandsmarknaden för bostadsrätter i flerbostadshus

Vaggeryds kommun

I diagrammet nedan visas prisutvecklingen för bostadsrätter i Vaggeryds kommun sedan 2020 till och med 2024 samt antal försäljningar för samma tidsperiod.

Underlaget är förhållandevis litet med totalt 85 försäljningar under 2020-2024. Samtliga andrahandsförsäljningar under tidsperioden ger ett genomsnittspris om ca 14 100 kr/kvm, med en positiv prisutveckling under 2023-2024.

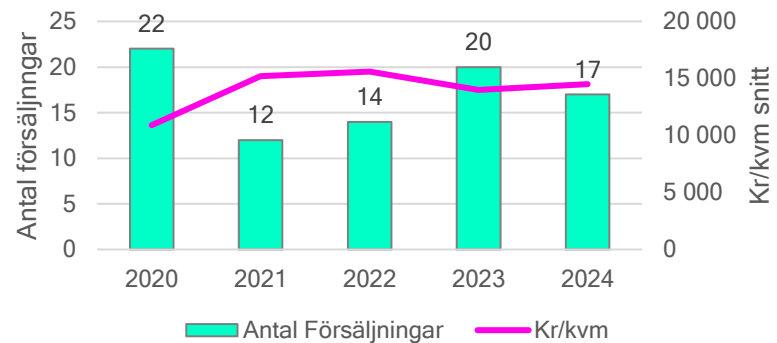
I kartan till höger visas den geografiska fördelningen av sålda bostadsrätter på andrahandsmarknaden 2023-januari 2025 färglagt efter kvadratmeterpriser. Samtliga insamlade försäljningar skedde inom någon av centralorterna.

I tabellen nedan presenteras sammanfattande statistik för andrahandsförsäljningar av bostadsrätter sedan 2020, dessa indikerar en premie i kvadratmeterpriser för större lägenheter.

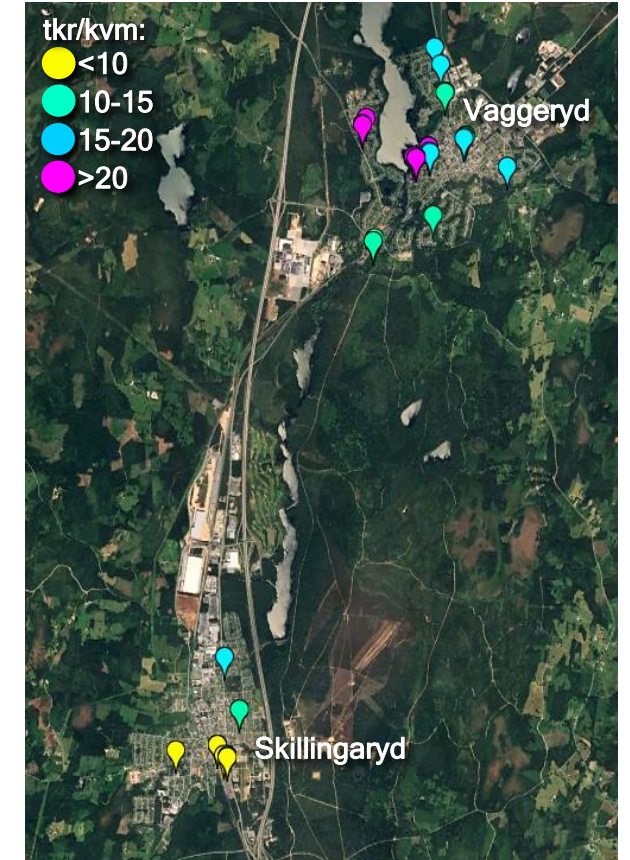
Andrahandsförsäljningar bostadsrätter i flerbostadshus, Vaggeryds kommun 2020 - 2024

Lägenhetstyp	Antal försäljningar	Insats mkr snitt	Kr/kvm snitt	Boarea kvm snitt	Årsavgift /kvm snitt
1 rok	4	0,5	12 100	35	640
2 rok	30	0,9	12 800	67	820
3 rok	28	1,0	12 500	80	770
4 rok	21	1,7	16 700	104	580
5 rok	2	1,7	16 600	107	500
Total/snitt	85	1,1	13 700	80	730

Prisutveckling och antal sålda bostadsrätter i flerbostadshus, Vaggeryds kommun 2020-2024

Sålda bostadsrätter på successionsmarknaden, Vaggeryds kommun 2023-jan 2025

Aktuell nyproduktion

Vaggeryds kommun

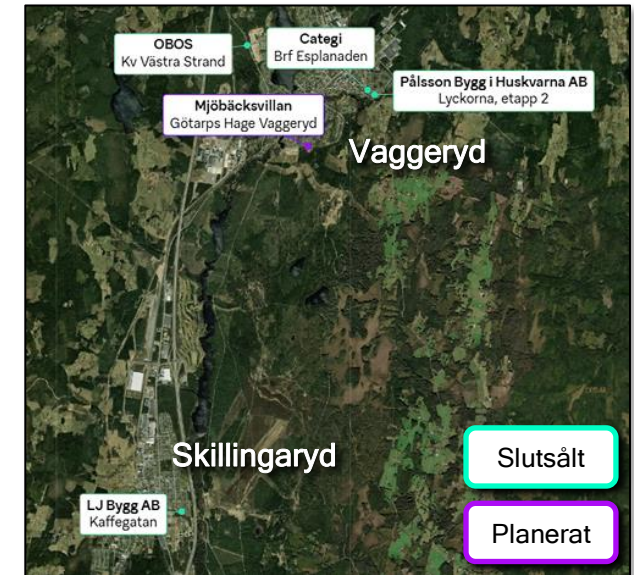
I tabellen nedan presenteras statistik över nyligen färdigställda och planerade nyproduktionsprojekt i Vaggeryds kommun. Informationen baseras på verktyget Booli Pro.

Det senaste projektet säljstartade enligt Booli Pro hösten 2021 och sålde slut under våren 2023. Sedan dess finns ingen information om nya säljstartade projekt.

Den mest aktiva utvecklaren är Categi Property, som färdigställt 9 bostäder i projektet Esplanaden. Ett nytt projekt, Götarps Hage, planeras i Vaggeryd med 17 bostadsrätter. I samma område planerar utvecklaren också 24 hyreslägenheter.

Bland de befintliga projekten har kvadratmeterpriserna haft ett spann om ca 18-26 tkr/kvm. Samtliga projekt i tabellen nedan avser småhus.

Nyproduktionsprojekt, lägen inom kommunen

Aktuella nyproduktionsprojekt för ägda bostäder i Vaggeryds kommun

Fas	Projektamn	Område	Utvecklare	Antal bostäder	Insats kr snitt	Kr/kvm snitt	Årsavgift/kvm snitt	Säljstart	Upplåtelseform	Boarea kvm snitt	Slutsålt
Slutsålt	Brf Esplanaden	Vaggeryd	Categi	9	2 197 000	22 000	518	2021-09-01	Bostadsrätt	100	2023-04-12
	Lyckorna, etapp 2	Vaggeryd	Pålsson Bygg	6	3 062 000	26 200	-	2019-08-16	Äganderätt	117	2021-04-22
	Kv Västra Strand	Vaggeryd	OBOS	7	2 924 000	17 900	-	2019-02-04	Äganderätt	163	2021-01-14
	Kaffegatan	Skillingaryd	LJ Bygg	9	i.u.	i.u.	-	i.u.	Äganderätt	i.u.	2019-06-20
Planerat	Götarps Hage	Vaggeryd	Categi	17	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	Bostadsrätt	ca 120	-

Nyproduktionsmarknaden för småhus

Kommuner inom Jönköpings län

I tabellen nedan presenteras statistik över nyproduktionsmarknaden för småhus i Vaggeryds kommun jämfört med övriga kommuner i Jönköpings län.

Vaggeryds kommun utgör en liten marknad för nyproduktion, med endast 15 registrerade försäljningar av nyproducerade småhus sedan 2020. Det statistiska underlaget är därmed begränsat. Prisutvecklingen i kommunen har varit stark, i synnerhet i förhållande till den i Jönköping tätort men också i förhållande till länet i stort.

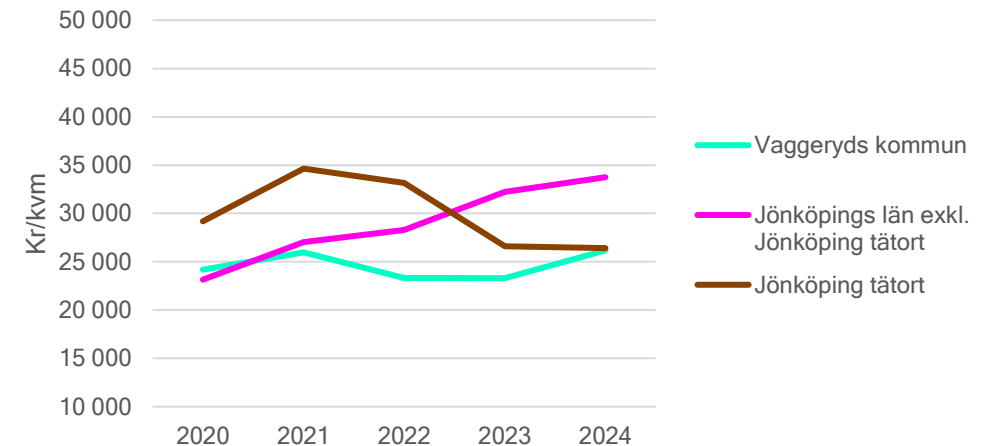
Prisuppgifterna i tabellen nedan till vänster avser priser för verifierat sålda objekt medan prisuppgifterna i det högra diagrammet avser priser för utannonserade objekt.

Nyproduktionsförsäljningar småhus, 2020-jan 2025, kommuner inom Jönköpings län.

Kommun	Utbud	Antal sålda	Kr/kvm snitt
Aneby	6	0	-
Eksjö	52	10	28 800
Gislaved	2	0	-
Gnosjö	2	0	-
Habo	129	63	24 500
Jönköping	344	188	28 300
Mullsjö	52	18	22 900
Nässjö	50	20	21 400
Sävsjö	2	0	-
Tranås	41	3	35 500
Vaggeryd	56	15	23 900
Vetlanda	47	6	28 700
Värnamo	59	15	25 300
Jönköpings län	842	338	27 500

Prisutveckling nyproduktion småhus

Nyproduktionsmarknaden för flerbostadshus

Kommuner inom Jönköpings län

I tabellen nedan presenteras statistik över nyproduktionsmarknaden för flerbostadshus i Vaggeryd jämfört med övriga kommuner i Jönköpings län.

I Vaggeryds kommun har endast 8 nyproducerade lägenheter registrerats som sålda under perioden 2020 – januari 2025, vilket innebär ett begränsat underlag. I länet, exklusive Jönköpings tätort, har priserna legat stabilt kring 29 000 kr/kvm sedan 2022. Jönköpings tätort har haft en nedåtgående prisutveckling.

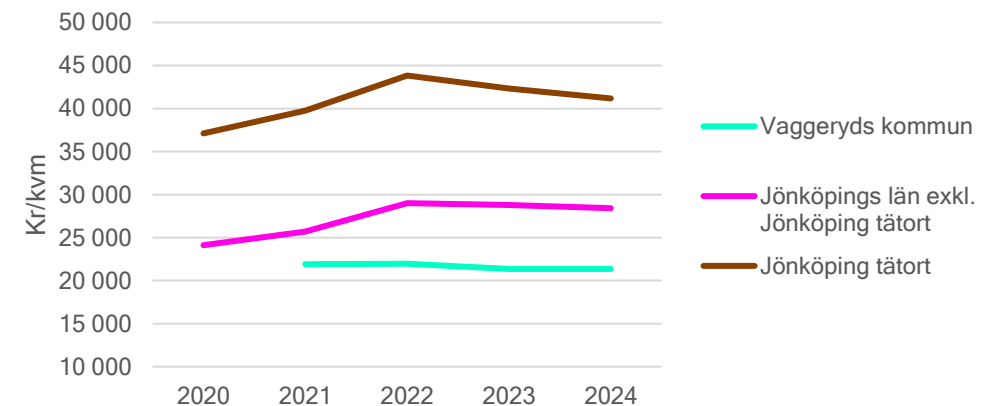
Prisuppgifterna i tabellen nedan till vänster avser priser för verifierat sålda objekt medan prisuppgifterna i det högra diagrammet avser priser för utannonserade objekt.

Nyproduktionsförsäljningar flerbostadshus, 2020-jan 2025, kommuner inom Jönköpings län.

Kommun	Utbud	Antal sålda	Kr/kvm snitt
Aneby	0	0	-
Eksjö	43	21	18 200
Gislaved	0	0	-
Gnosjö	13	0	-
Habo	283	195	30 000
Jönköping	1 215	716	38 500
Mullsjö	60	57	23 500
Nässjö	76	38	28 700
Sävsjö	13	0	-
Tranås	63	61	24 800
Vaggeryd	10	8	21 900
Vetlanda	16	15	24 500
Värnamo	149	49	33 200
Jönköpings län	1 951	1 168	34 400

Prisutveckling (utbudspriser) nyproduktion flerbostadshus

Marknaden för hyresbostäder

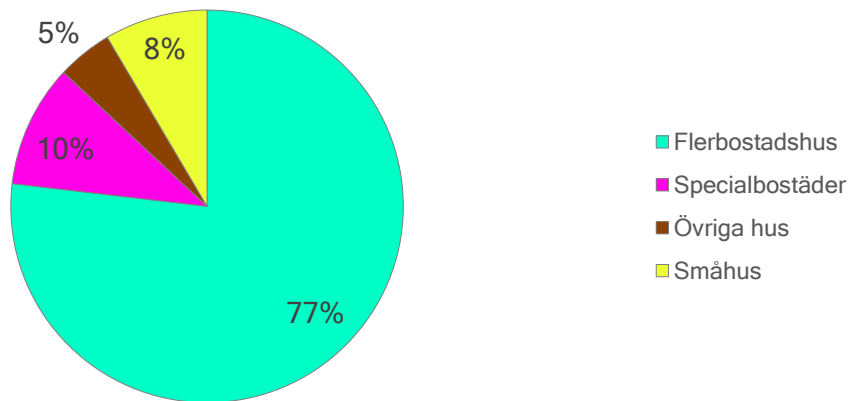
Översikt hyresbostäder

Vaggeryds kommun

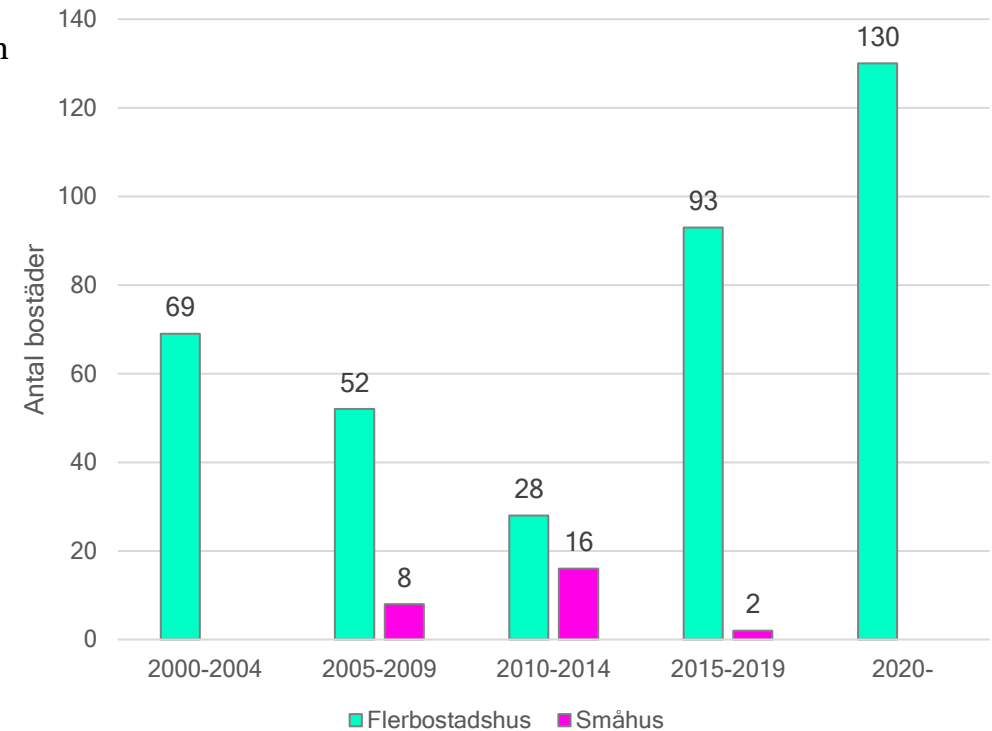
I diagrammet nedan visas fördelningen av kommunens ca 2 100 befintliga hyresrätter efter hustyp. I diagrammet till höger presenteras antalet färdigställda hyresrättsbostäder i flerbostadshus respektive småhus per femårsperiod sedan år 2000.

77 % av kommunens hyresbostäder är i flerbostadshus och denna hustyp utgör även en ännu större andel av de färdigställda bostäderna de senaste åren (93 %).

Fördelning av hustyper inom befintligt bestånd av hyresrätter, Vaggeryds kommun 2023

Färdigställda hyreslägenheter, 2000-2024, Vaggeryds kommun

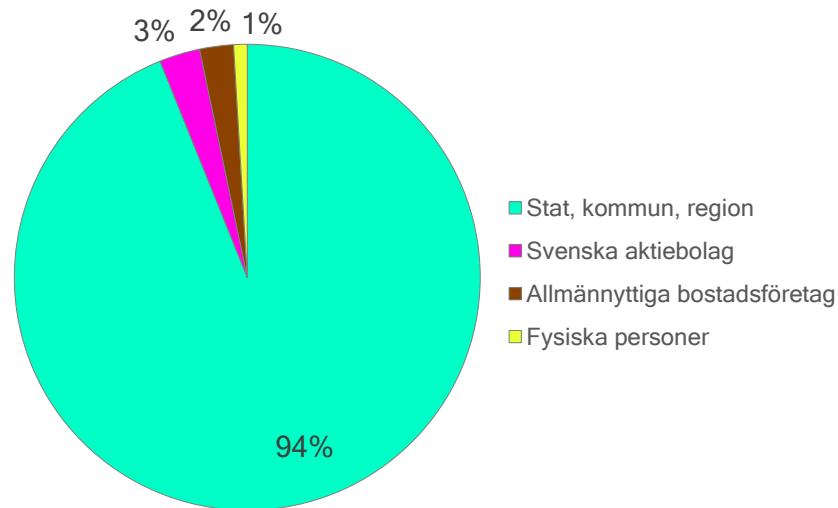
Andel hyresbostäder per ägarkategori

Vaggeryds kommun

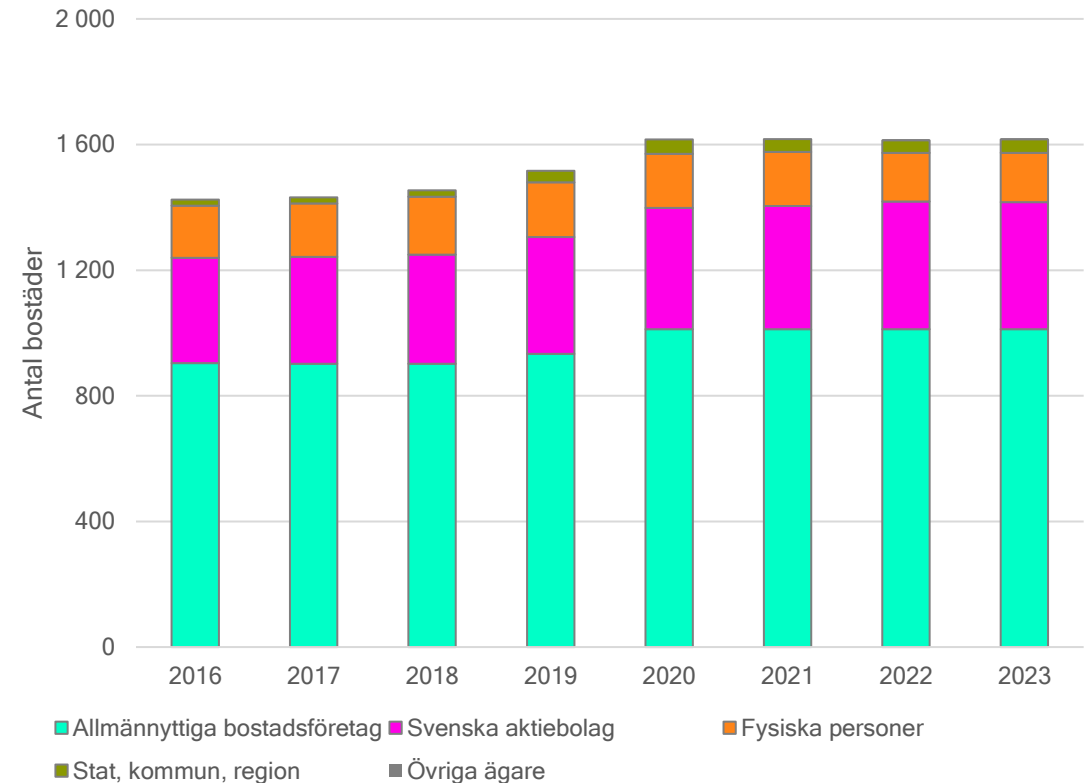
I diagrammet till höger visas den procentuella fördelning av hyresbeståndet i flerbostadshus per ägarkategori i kommunen. Över tid har det allmännyttiga bostadsbolagets ägandeandel legat omkring 63 %.

Nedan visas ägarstrukturen för kommunens ca 650 specialbostäder, de flesta ägs direkt av offentliga fastighetsägare.

Ägandefördelning av specialbostäder, 2023

Antal bostäder i flerbostadshus per ägarkategori (exkl. bostadsrätter & specialbostäder)

Översikt hyresbostadsfastigheter

Vaggeryds kommun

I tabellen nedan till vänster visas de 11 största ägarna av hyresfastigheter i Vaggeryds kommun. Allmännyttiga Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB (VSBo), äger med 912 hyresbostäder 59 % av hyresbeståndet i kommunen. Efter det förfogar Klarabo och Vaggeryds kommun över ca 8 % var.

Tabellen till höger visar hyresstatistik för Forum Fastighetsekonomis "Läge A"-kategori – i ett urval kommuner med jämförbara hyresmarknadsförutsättningar, där Vaggeryd ingår. Indelningen i kategorierna A, B och C har gjorts för kommuner med ett begränsat statistiskt underlag, och kategori A kännetecknas av högre hyror än de övriga. Andra närliggande kommuner i kategori A är Gnosjö, Tranås, Ulricehamn och Habo.

I kartorna till höger visas den geografiska fördelningen av hyresrättsfastigheter (markerat i rött) inom Vaggeryds kommun.

Fastighetsägare med fler än 10 hyresbostäder, Vaggeryds kommun

Fastighetsägare	Antal Lägenheter	Andel lägenheter
Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB	912	59%
Klarabo Vaggeryd AB	126	8%
Vaggeryds Kommun	124	8%
Ek-Hem Fastighets AB	46	3%
Hallemyr Fastighets Aktiebolag	35	2%
Procuria Fastighets AB	30	2%
Bofast AB	24	2%
VGD Fastighets AB	24	2%
PHL Fastigheter AB	22	1%
Privatperson	13	1%
Hallemyr Saturnus AB	12	1%
Alla ägare	1 545	100%

Hyresstatistik enligt Forum Fastighetsekonomis kommunklassificering (kategori A)

Värdeår	Årshyra kr/kvm			Dir. avkastningskrav			Vakans	
	Låg	Mid	Hög	Låg	Mid	Hög	Nuvarande	Långsiktigt
2016-	1 720	1 785	1 900	5,1%	5,6%	6,1%	3,0%	3,0%
2011-2015	1 405	1 525	1 655	4,8%	5,3%	6,0%	2,0%	2,0%
2006-2010	1 305	1 375	1 495	4,8%	5,3%	6,0%	2,0%	2,0%
2001-2005	1 225	1 285	1 365	4,8%	5,3%	6,0%	1,5%	1,5%
1996-2000	1 175	1 215	1 280	4,5%	5,0%	5,6%	1,5%	1,5%
1991-1995	1 125	1 185	1 240	4,5%	5,0%	5,6%	1,5%	1,5%
1986-1990	1 090	1 150	1 200	4,3%	4,8%	5,3%	1,0%	1,0%
1976-1985	1 050	1 125	1 175	4,3%	4,8%	5,3%	1,0%	1,0%
-1975	1 025	1 100	1 150	4,3%	4,8%	5,3%	1,0%	1,0%

Hyresrättsbestånd Vaggeryd

Hyresrättsbestånd Skillingaryd

Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB

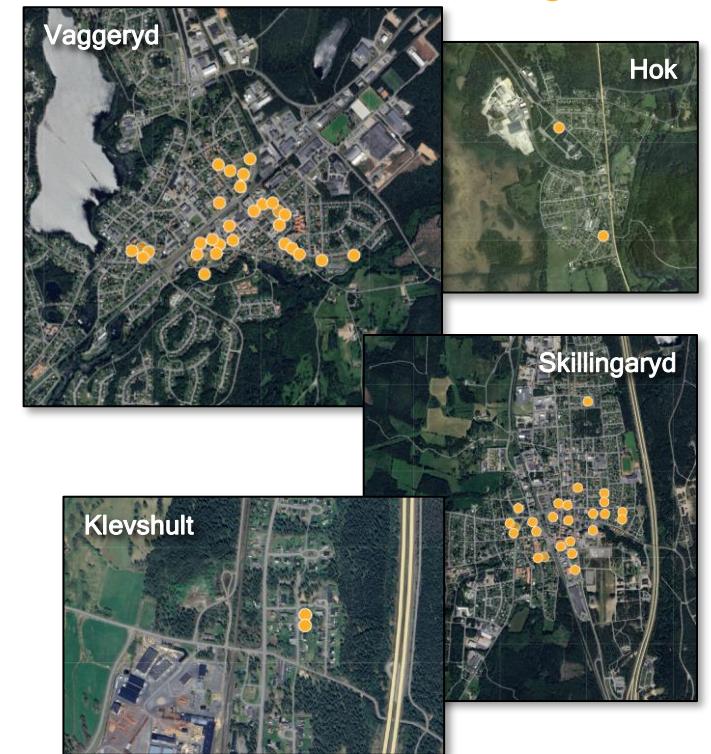
Allmännytta

Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB (VSBo) är Vaggeryds kommuns allmännyttiga bostadsbolag som förfogar över mer än 900 hyresbostäder. I kartan till höger visas fastigheternas lägen inom kommunen.

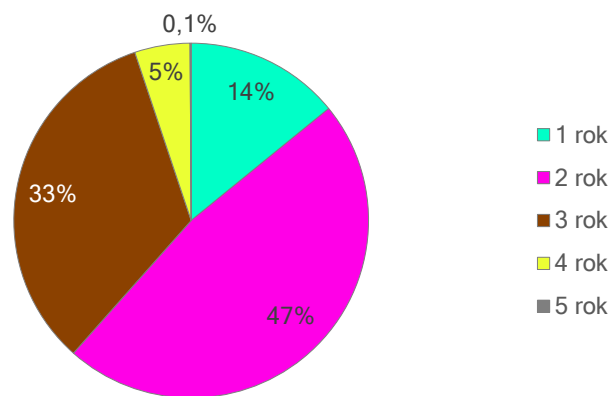
I diagrammet nedan visas lägenhetsfördelningen för VSBO:s bostadsfastigheter. 2 rok utgör den vanligaste lägenhetstypen, följt av 3 rok.

I diagrammet nedan till höger visas fördelningen av lägenheter efter fastigheternas värdeår. Den största andelen har värdeår från 60-talet. Enligt MSCI har inga lägenheter ett värdeår senare än 2020.

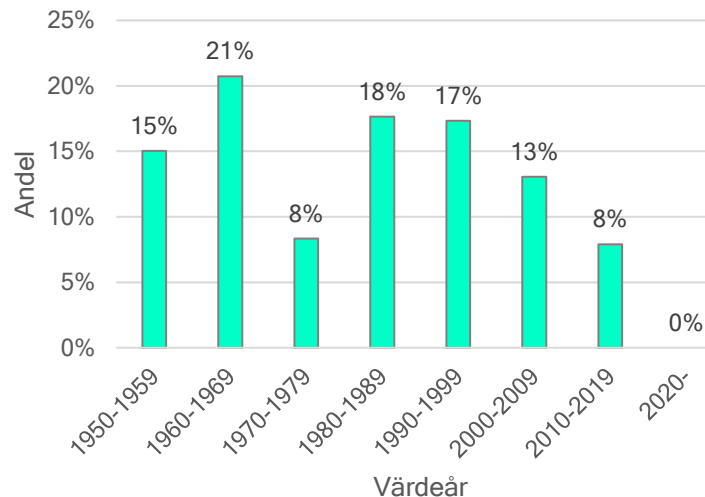
VSBo:s fastigheter i Vaggeryds kommun

Lägenhetsfördelning inom VSBo:s samtliga bostadsfastigheter

Andel lägenheter per värdeårsspann, VSBo

Planer framöver

Planerat byggande i kommunen

I kartan till höger visas pågående detaljplaner i kommunen. Grönmarkerade områden är detaljplaner som är under samråd och lilamarkerade områden är under granskning.

I dagsläget finns det ca 10 pågående detaljplaner som möjliggör för bostäder. Resterande detaljplaner på kartan möjliggör för industri, skola, och annan verksamhet. Enligt den nya översiktsplanen som antogs under år 2024 framgår att planerna möjliggör för ca 1 600 nya bostäder i kommunen.

Utvecklingsinriktning, från översiktsplan 2024

Bebyggelse

Förtätning och expansion i Vaggeryd, Skillingaryd, Hok och Klevshult med fokus på hållbarhet, service och gångvänliga miljöer.

Kommunikationer

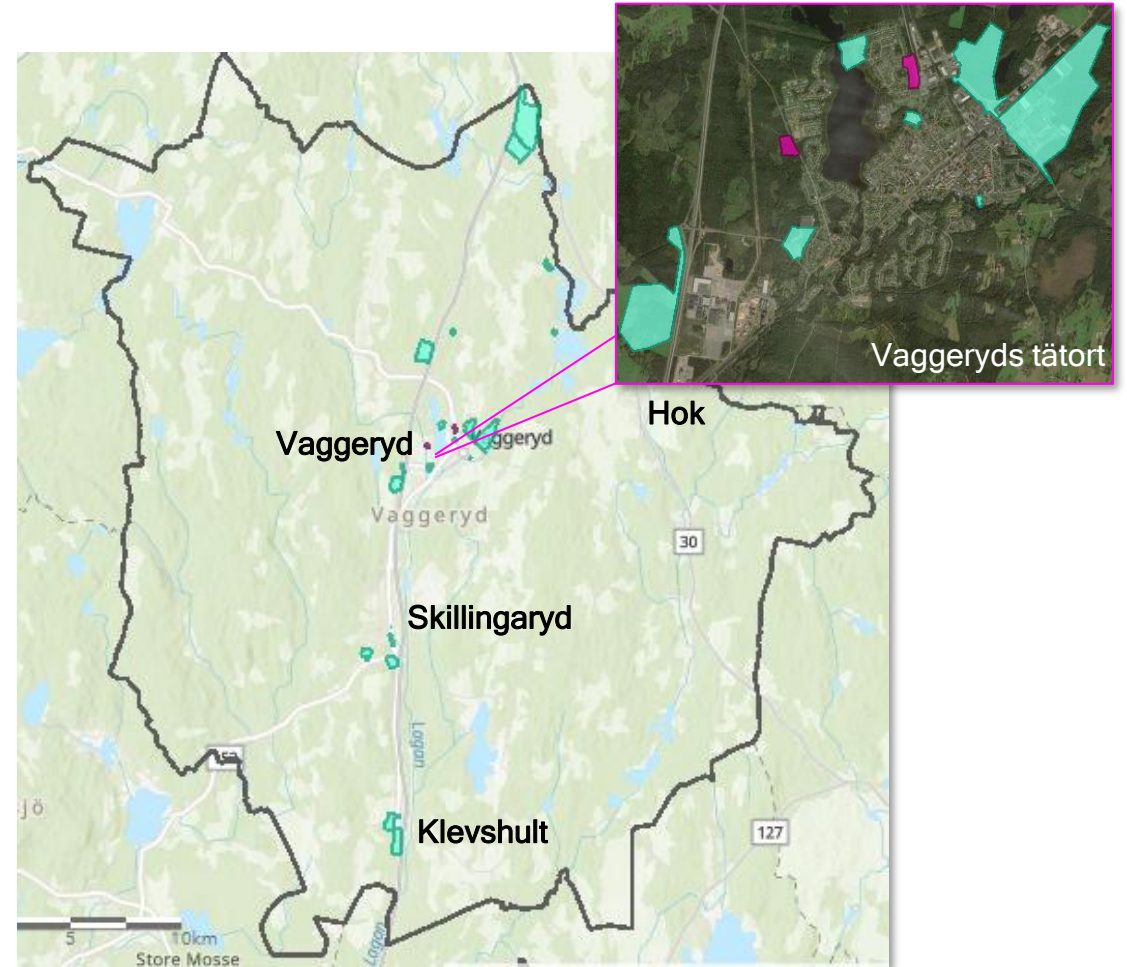
Satsningar på kollektivtrafik, järnväg och förbättrad infrastruktur för att minska bilberoende, och förbättra kommunikationsmöjligheter till och från bl.a. Jönköping.

Natur och friluftsliv

Bevarande av grönområden, biologisk mångfald och rekreativmiljöer.

Besöksmål

Varsam utveckling av Store Mosse nationalpark, Hooks Herrgård och Kyllåsbacken för turism och rekreation.

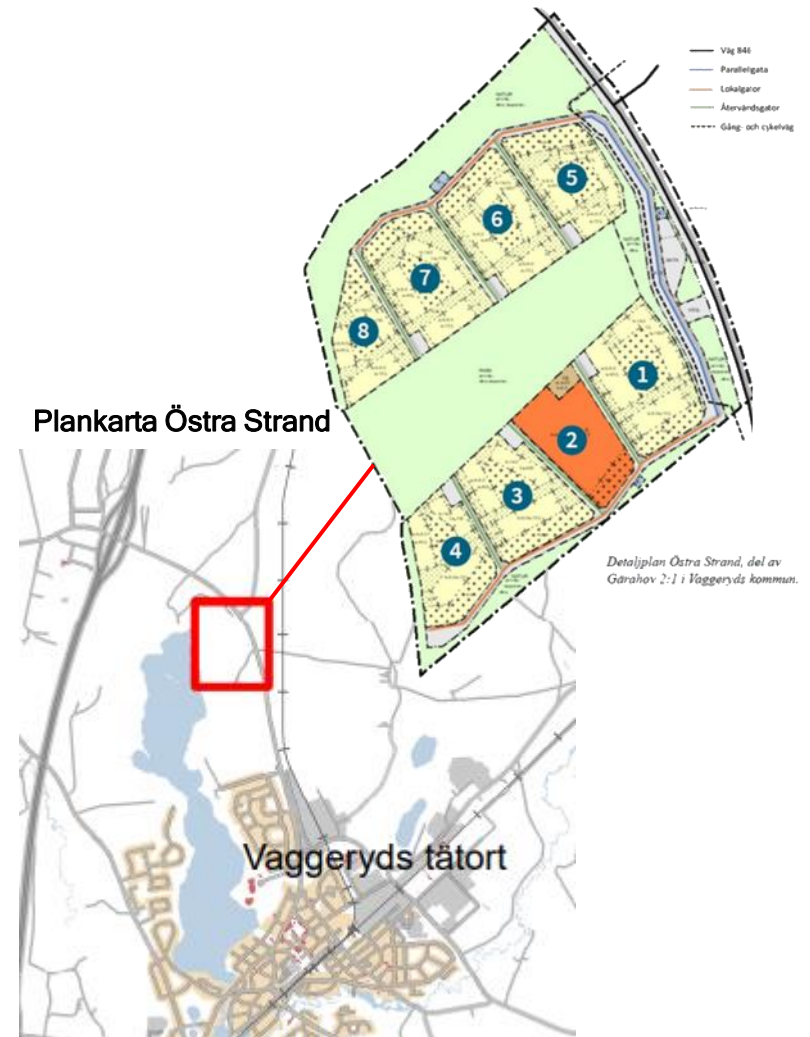
Planerat bostadsbyggande i kommunen

Östra strand - Vaggeryd

Vid slutet av 2024 vann GBJ Bygg markanvisning för Östra Strand i Vaggeryds kommun och ska utveckla ett av kvarteren i det planerade bostadsområdet. Området bygger på konceptet ”bo med skogen”, där arkitektur och materialval inspireras av naturen. Fokus ligger på hållbara livsmiljöer med grönskande gårdar och sociala mötesplatser, inklusive ”gläntan”, en gemensam yta för umgänge.

Östra Strand ligger 2,5 km norr om Vaggeryds centrum, nära väg 846, med goda pendlingsmöjligheter till Skillingaryd och Jönköping. Omgivningen präglas av närhet till Hjortsjön och skogsområden. Området ska utvecklas i flera bostadskvarter, inklusive en skolbyggnad. Antal bostäder är ej ännu bestämt.

Visionsbild Östra Strand, GBJ Bygg

Arbetsplatsetableringar & infrastruktursatsningar

Vaggeryds kommuns strategiska läge invid E4:an i kombination med kommunens satsningar för att möjliggöra för företag att etablera sig är en bidragande faktor till varför kommunen på senare tid blivit en attraktiv plats för bland annat företag inom lager och logistik. I kommunen finns ca 500 verksamma företag som sysselsätter ca 2 500 personer – att jämföra med Vaggeryds kommun ca 1 250 anställda som är den enskilt största arbetsgivaren i kommunen.

Samtidigt satsas det på infrastruktur i både kommunen och länet för att förbättra pendlingsmöjligheterna. Exempelvis har en ny busslinje mellan Jönköping och Vaggeryd förenklat pendlingen till Stigamo, där flera stora arbetsgivare återfinns. I början av 2025 blev det även klart att omfattande satsningar på järnvägsnätet i länet kommer att genomföras, vilket kommer öka rörligheten, främja tillväxten och effektivisera pendlingen – faktorer som ytterligare stärker Vaggeryds kommun som en attraktiv boendeort.

”Korta och effektiva vägar till beslut, bred kunskap om företagande bland tjänstemän och politiker, stora kontaktytor lokalt samt personlig och god service är några av sakerna som bidrar till ett bra företagsklimat.”

- citat från kommunens hemsida

Djupintervju med näringslivschef Johan Thorsell

I en djupintervju med kommunens näringslivschef, Johan Thorsell, framkommer det att kommunen har genomgått en positiv utveckling inom näringslivet de senaste åren. Flera stora etableringar har säkrats, och det finns planer på ytterligare expansion. Sedan 2020 har nyetableringarna skapat över 1 500 nya arbetstillfällen, och eventuella kommande nya etableringar och expansioner i befintligt näringsliv skapa ytterligare 500-1 000-talet arbetstillfällen kommande år.

Enligt näringslivschefen kommer de flesta anställda vid de nyetablerade företagen från Jönköping, där de flesta även är bosatta. Han berättar även att det är många unga som arbetar på företagen och flera som är nya på den svenska arbetsmarknaden. I takt med att de som arbetar på etableringarna blir äldre och bildar familj tror Johan att fler kan komma att bosätta sig i Vaggeryds kommun.

För att ytterligare stärka Vaggeryd som boendekommun i takt med att fler företagsetableringar kommer på plats anser Johan att bostadsbeståndet bland annat behöver kompletteras med bostäder i attraktiva lägen för att tilltala en bred målgrupp, exempelvis högutbildad arbetskraft och management. Han betonar också vikten av att öka rörligheten på bostadsmarknaden för att frigöra småhus till barnfamiljer.

Johan nämner Habo kommun som ett gott exempel där kommunen tillfört bostäder i attraktiva lägen och lockat nya invånare med högre tjänstepositioner som av naturliga skäl också är mer kapitalstarka.

Källa: Vaggeryds kommun, Trafikverket & Djupintervju med kommunens näringslivschef Johan Thorsell

A man and a woman are moving into a new home. The man is leaning over a cardboard box, and the woman is holding a baby. They are both smiling and looking at each other. The room has wooden floors, a white wall, and a white cabinet with drawers. There are several potted plants in the room.

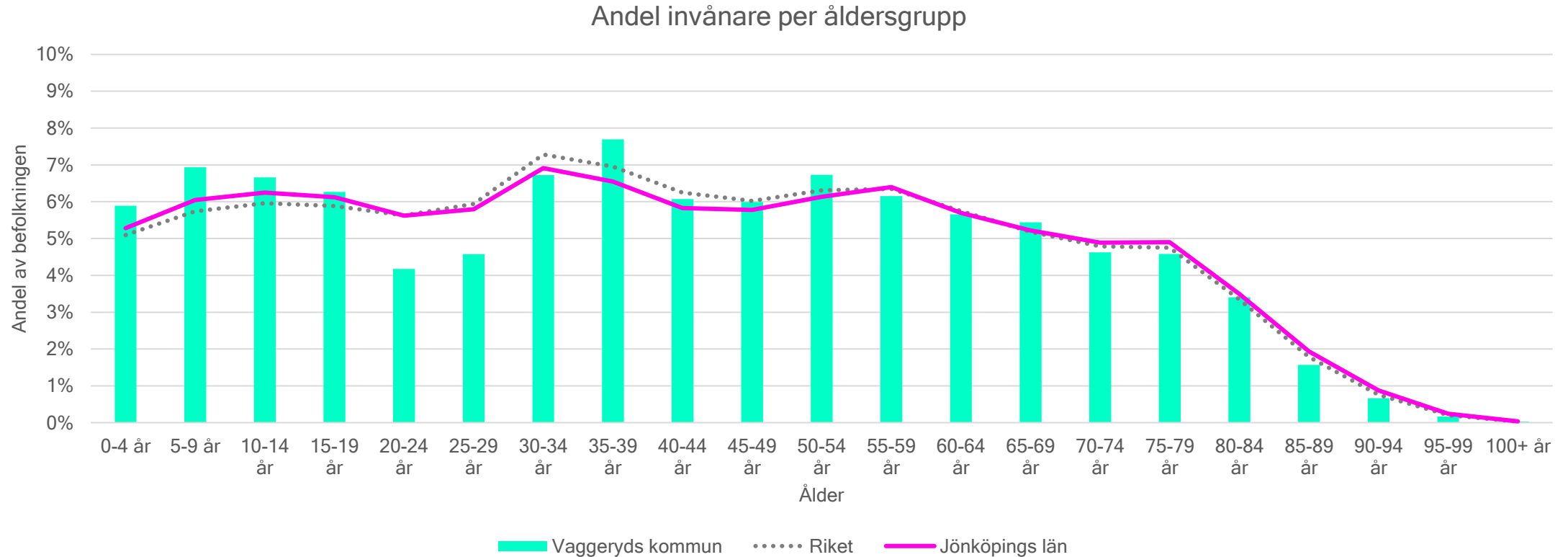
Del 1.2: Demografiska förutsättningar

Befolkning och åldersstruktur

Åldersstruktur i kommunen

Vaggeryds kommun, 2024

Nedan visas åldersstrukturen i Vaggeryds kommun i jämförelse med Jönköpings län och hela riket. Åldersstrukturen i Vaggeryd har en tydligt mindre andel unga vuxna (20-29 år) än referensområdena. Vaggeryd har också en större andel barn och 25-39-åringar, indikativt för en större andel av befolkningen i familjeliv.

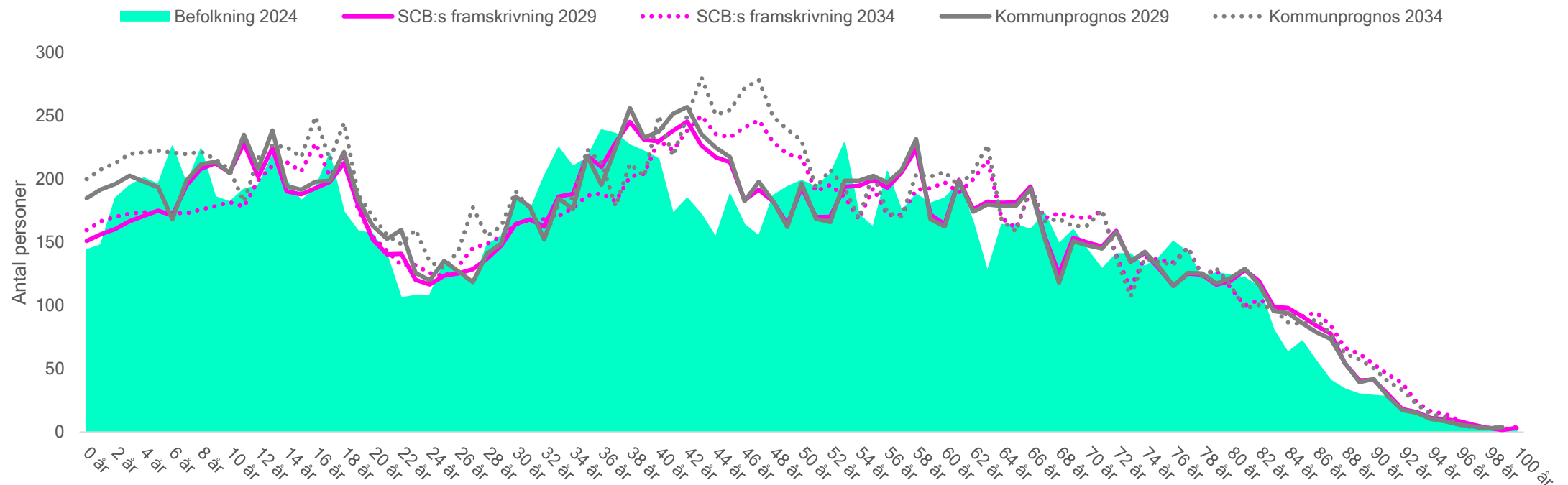
Befolkningsprognos/framskrivning

Vaggeryds kommuns egen prognos och SCBs framskrivning t.o.m. 2034

I diagrammet nedan visas Vaggeryds kommuns åldersstruktur för 2024 med prognoser för 2029 och 2034 framtagna av kommunen, respektive SCBs framskrivning. Kommunens egen prognos baseras bland annat på planerat byggande av bostäder, detta tas ej hänsyn till i SCBs framskrivning.

Såväl SCB som kommunens egen prognos uppvisar en ökning framöver av personer över 40 år. Kommunens egen prognos indikerar dock en större mängd nyfödda än SCB:s framskrivning. I november 2024 uppgick folkmängden till ca 14 800 personer. För 2034 visar kommunens egen prognos cirka 16 600 invånare, medan SCB uppskattar cirka 15 500 invånare.

Åldersstruktur & befolkningsprognos, Vaggeryds kommun 2024, 2029 & 2034

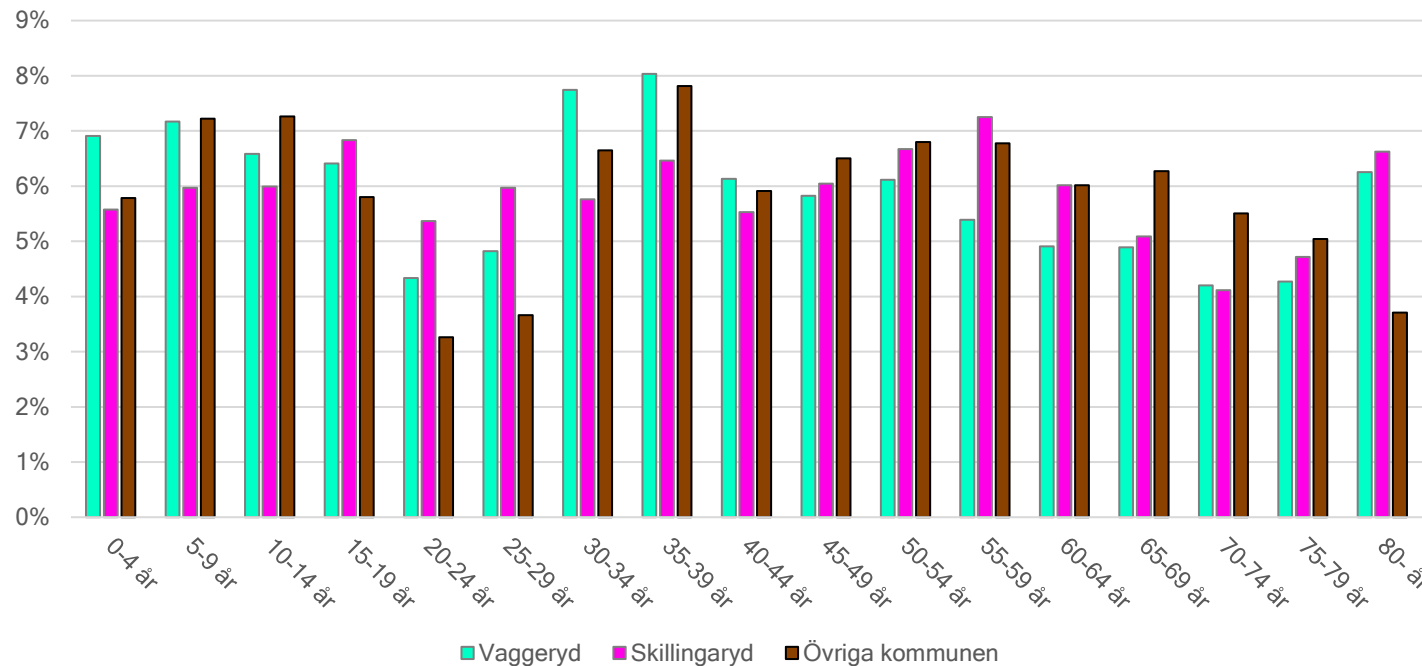

Åldersstruktur per område

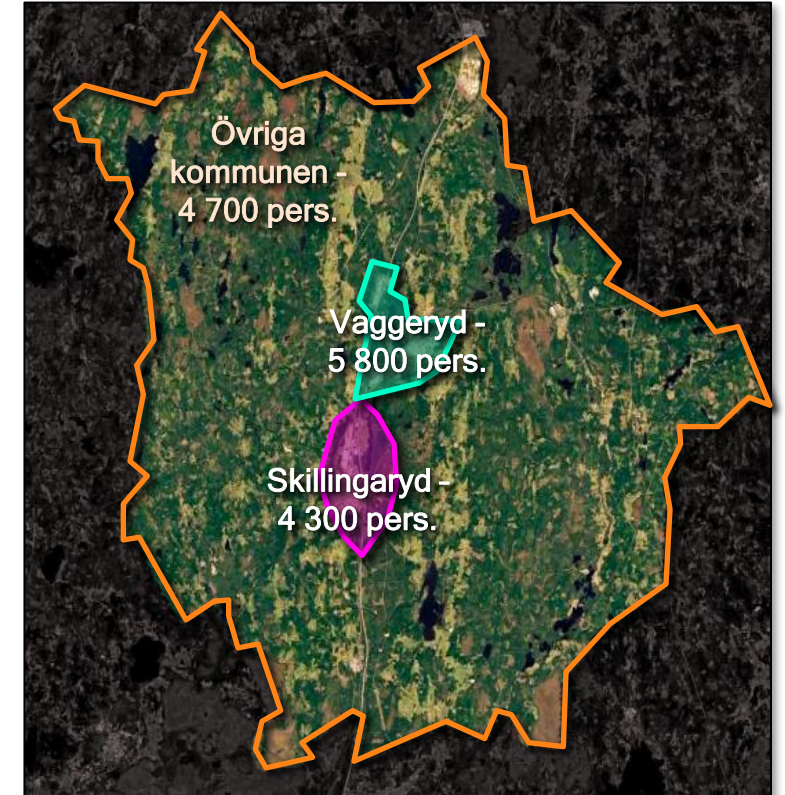
Vaggeryds kommun, 2023

Diagrammet nedan visar respektive centralorts och övriga kommunens befolkningsstruktur (2023) utifrån områdesindelningen i kartan till höger. Vaggeryd centralort har en tydligt större andel personer i familjeliv utifrån den stora andel 30+ och barn, medan Skillingaryd har en större andel unga vuxna.

Ålderstruktur per område, 2023

Antal invånare per område i kommunen, 2023

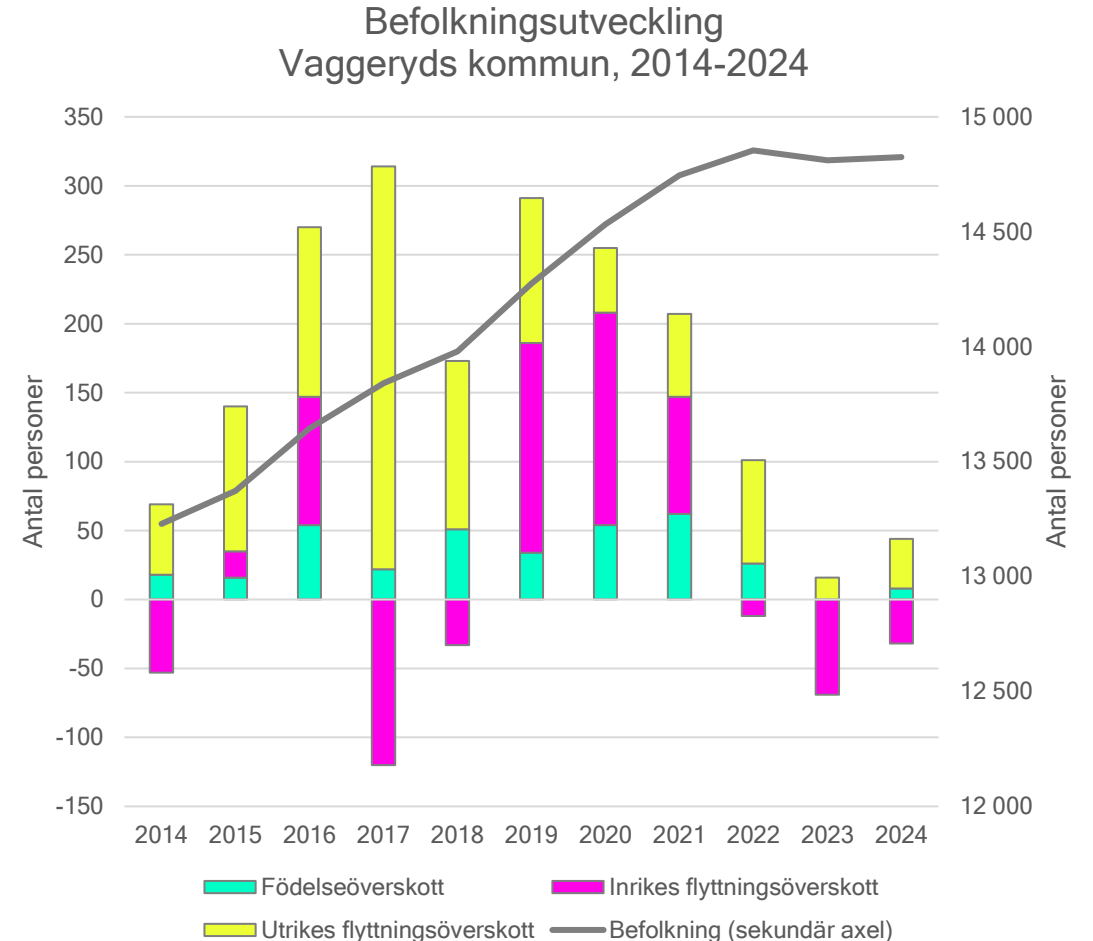
Befolkningsutveckling & dess sammansättning

Vaggeryds kommun, 2014-2024

Diagrammet till höger visar befolkningsutvecklingen i kommunen under 2014-2024 och dess beståndsdelar.

Sedan 2014 till och med 2024 ökade kommunens befolkning med ca 1 600 personer, vilket motsvarar en ökning om 1,1 % per år. Sedan 2022 har befolkningstillväxten varit svagare och under 2023 minskade befolkningen med 0,3 %, vilket drevs av inrikes utflyttning.

Den största drivkraften bakom befolkningsökningarna sedan 2014 har varit utrikes inflyttning (invandring). De senaste åren, i samklang med den nationella trenden, var både invandring och födelsenetto väsentligt lägre än tidigare år. Samtidigt skedde i snitt en större inrikes utflyttning än inflyttning från och till kommunen under 2022-2024.

Hushållens sammansättning och boende

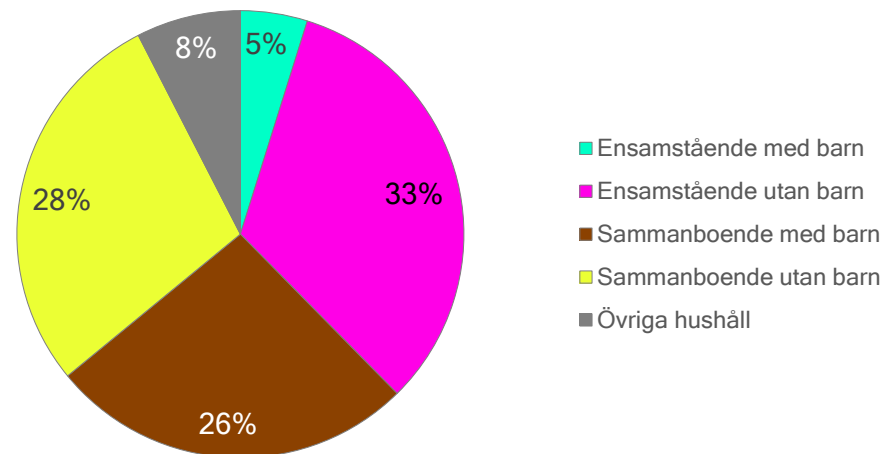
Hushållsstruktur i kommunen

Vaggeryds kommun, 2023

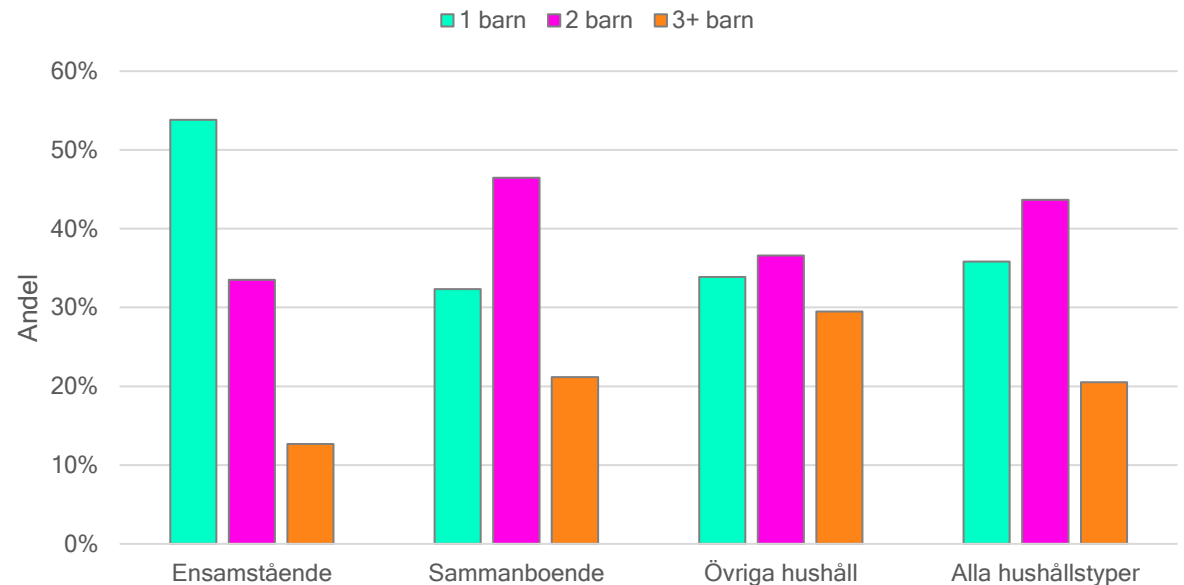
Av samtliga hushåll i Vaggeryds kommun utgörs 33 % av ensamstående utan barn. Bland dessa återfinns både äldre och yngre hushåll. Därefter utgör sammanboende, med och utan barn, 26 % respektive 28 %. Ensamboende med barn står för 5 % och till sist utgör gruppen övriga hushåll sammantaget 8 %. Övriga hushåll kan exempelvis vara syskonhushåll, flergenerationshushåll, kollektivboenden eller hushåll med inneboende.

Totalt summerar andelen barnfamiljer till ca 30 % av kommunens hushåll. Ett barn kan endast vara folkbokförd på den ena förälderns adress vid varannan-vecka-boende, vilket gör att andelen ensamboende med barn i praktiken oftast är något högre.

Andel hushåll per hushållstyp, hela kommunen, 2023

Fördelning av barnfamiljer per antal barn i hushållet, 2023

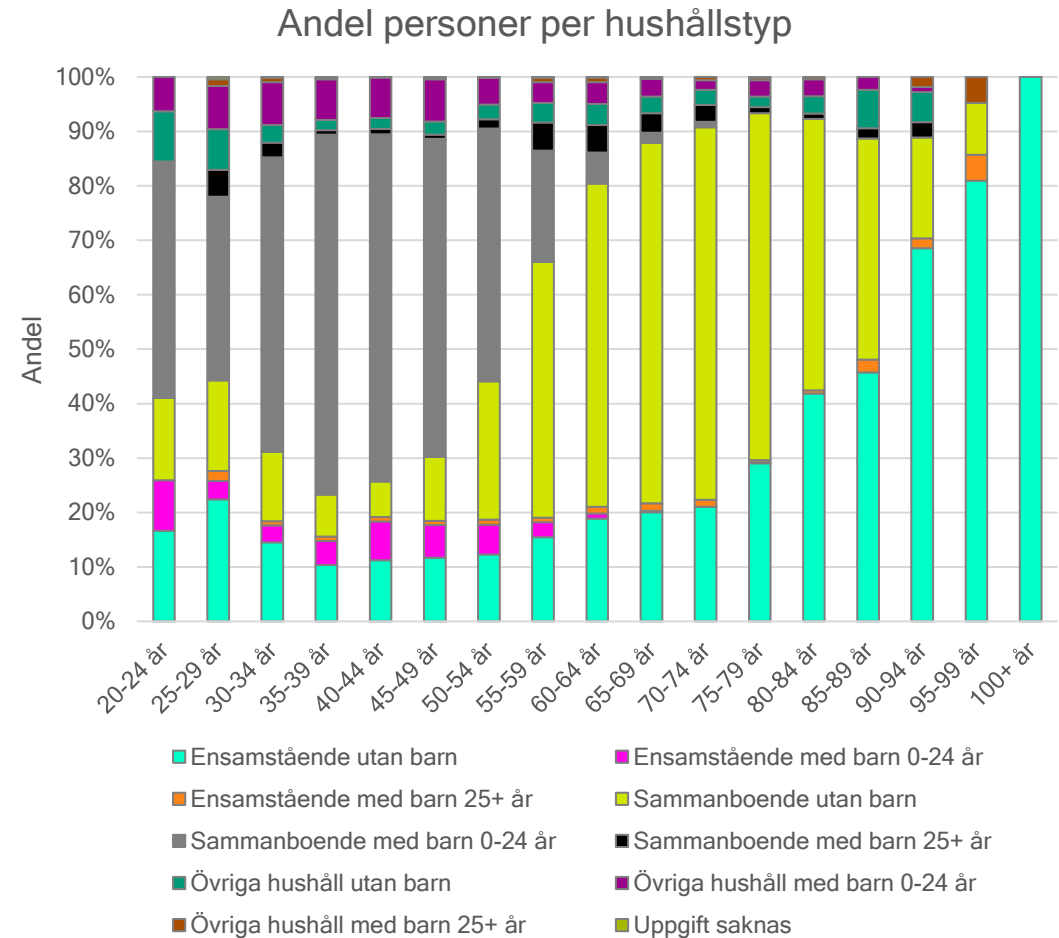

Hushållssammansättning per åldersgrupp

Vaggeryds kommun, 2023

Till höger visas hur de boende i kommunen fördelar sig per hushållstyp med hänsyn till ålder. I åldersgruppen 30-34 år ökar andelen sammanboende med barn (ljusgrått fält) vilket är den enskilt vanligaste hushållstypen i åldrarna 30-54 år. Att många unga vuxna 20-24 år kategoriseras som sammanboende med barn 0-24 år beror med största sannolikhet på att de fortfarande bor hemma hos sina föräldrar och själva identifieras som barn inom kategorin.

Från och med åldersspannet 50-54 år börjar återigen andelen sammanboende och ensamboende utan barn att öka vilket motsvarar tidpunkten då många barn flyttar hemifrån. Från och med 85 år överstiger andelen ensamstående hushåll de sammanboende av naturliga skäl.

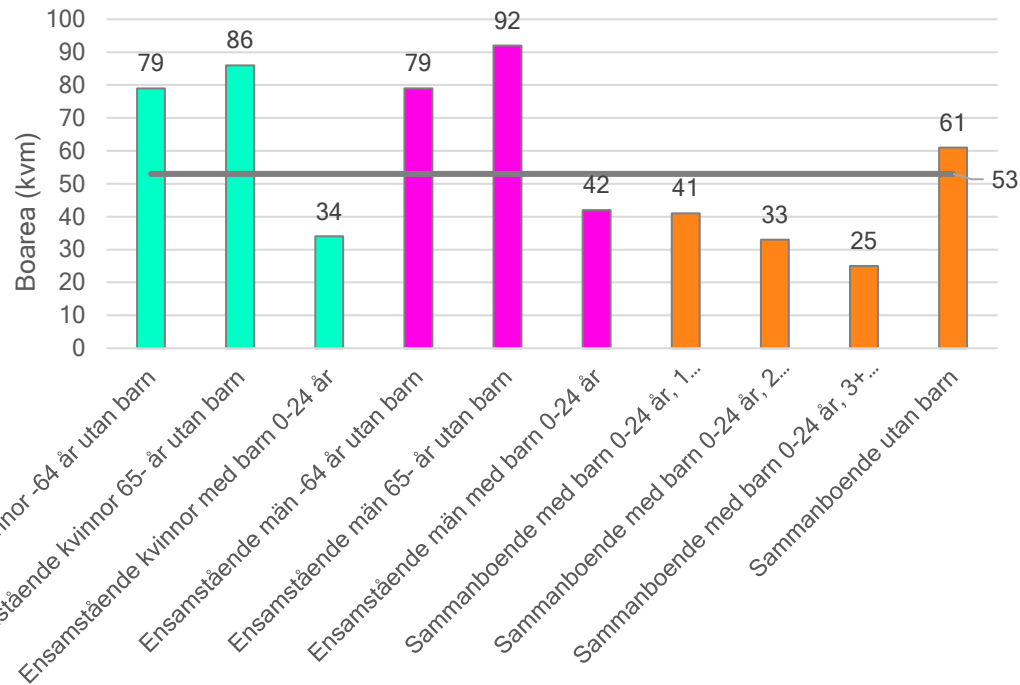

Hushållens boarea

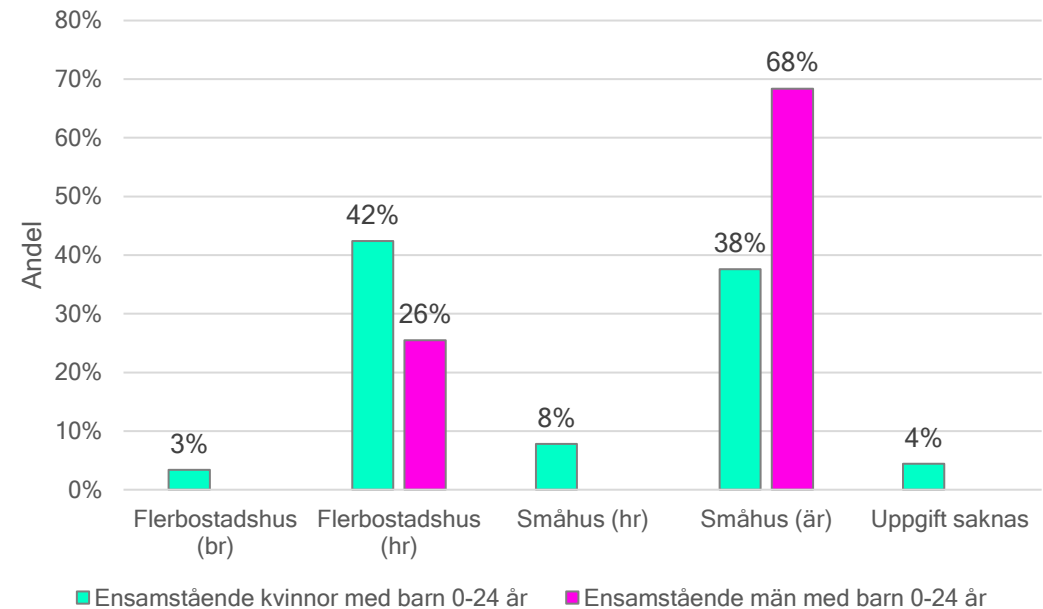
Vaggeryds kommun, 2023

Stapeldiagrammet nedan till vänster visar genomsnittlig boarea per person i olika hushållstyper. Diagrammet till höger visar andelen av kommunens hushåll per boendeform för ensamstående män med barn respektive ensamstående kvinnor med barn. Som går att notera i grafen föreligger en skillnad mellan könen. Ensamstående män med barn 0-24 år bor i högre utsträckning i småhus med äganderätt och kvinnor i högre utsträckning i flerbostadshus med hyresrätt.

Genomsnittlig boarea per person och hushållstyp

Andel hushåll per boendeform fördelat på ensamstående kvinnor och män med barn

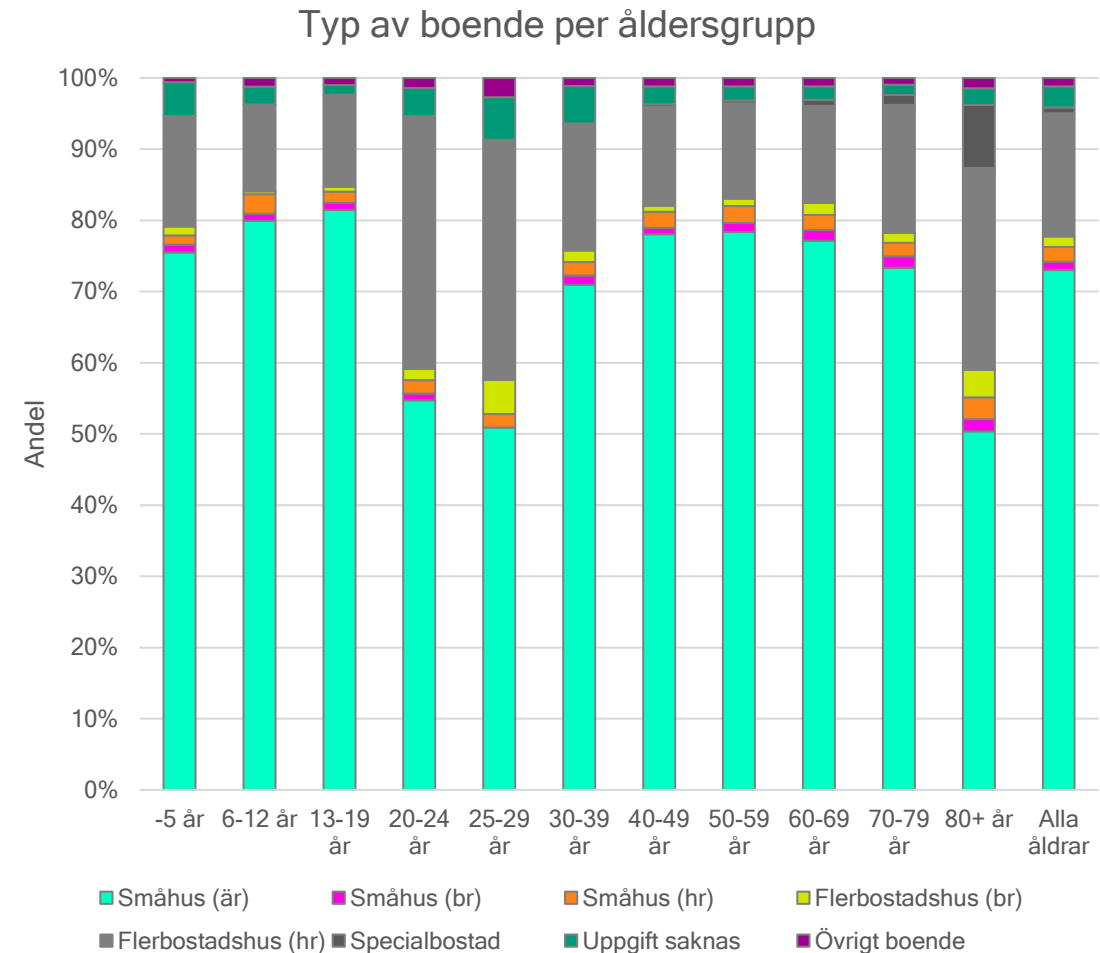

Hushållsstorlek och bostadstyp

Vaggeryds kommun, 2023

Stapeldiagrammet till höger visar hur invånarna i Vaggeryds kommun bor fördelat på hustyp, upplåtelseform samt åldersgrupp.

Ser man till kommunen totalt är ungefär 75 % av invånarna boende i småhus och knappt 20 % i flerbostadshus. Bland flerbostadshusen är det betydligt fler som bor i hyresrätt än i bostadsrätt, ca 90 % respektive 8 %. Andelen boende i småhus är störst bland barnfamiljer samt i åldrarna 40-69 år.

Hushållens inkomstnivå

Vaggeryds kommun, 2023

År 2023 uppgick disponibel hushållsinkomst (median) till 518 tkr/år i hela kommunen vilket är över snittet i länet och riket.

För olika hushållstyper finns betydande skillnader i inkomstnivå. Hushållsinkomsten är naturligt lägre för ensamstående hushåll och högre för sammanboende hushåll. Som högst är hushållsinkomsten i samboende hushåll med kvarboende unga vuxna 20-29 år. Lägst inkomstnivå har ensamstående hushåll utan barn, en hushållsgrupp som domineras av unga vuxna och äldre.

Bland de ensamstående hushållen observeras en viss skillnad i inkomstnivå med hänsyn till kön.

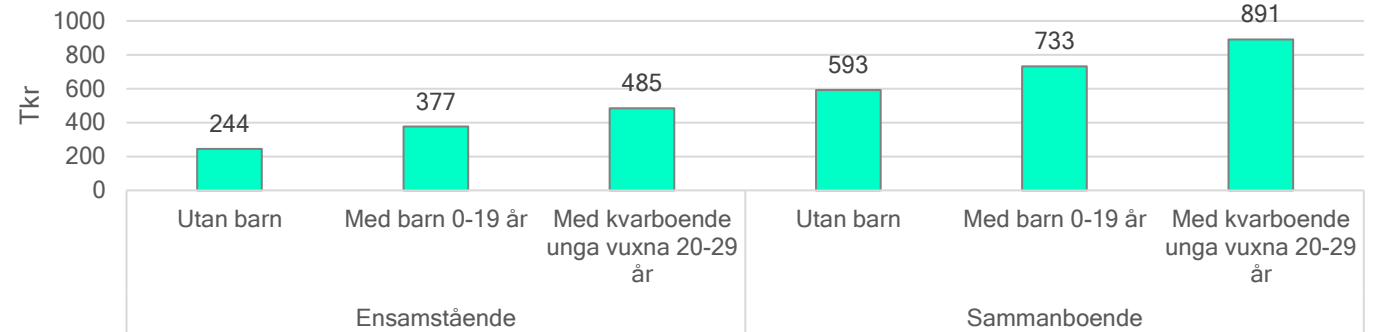
Inkomstskillnaden i absoluta tal och procentuellt är som störst mellan ensamstående kvinnor och män utan barn och med kvarboende barn 0-19 år.

Det är stora skillnader i hushållsinkomst mellan olika åldersgrupper. Generellt sett är inkomsterna högst i åldrarna 50-64 år och lägst bland 18-29-åringar och 80+ åringar.

Disponibel hushållsinkomst (median) 18+ år, 2023

Vaggeryd	Jönköping	Länet	Riket
518 tkr	444 tkr	447 tkr	451 tkr

Disponibel hushållsinkomst (median) per hushållstyp, 18+ år

Disponibel hushållsinkomst (median) 2023

Hushållstyp		18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	80+ år
Ensamstående kvinnor	Utan barn	270	250	294	219	203
	Med barn 0-19 år	293	346	380	-	-
	Med kvarboende unga vuxna 20-29 år	-	441	524	-	-
Ensamstående män	Utan barn	281	314	320	232	222
	Med barn 0-19 år	528	404	496	286	-
	Med kvarboende unga vuxna 20-29 år	472	-	440	-	-
Ensamstående	Utan barn	279	296	310	224	207
	Med barn 0-19 år	312	362	438	421	-
	Med kvarboende unga vuxna 20-29 år	472	476	514	-	-
Sammanboende	Utan barn	567	671	676	527	401
	Med barn 0-19 år	587	724	853	674	-
	Med kvarboende unga vuxna 20-29 år	862	932	893	760	-

Källa: SCB

Medianinkomst och inkomstfördelning per åldersgrupp

Vaggeryds kommun, 2023

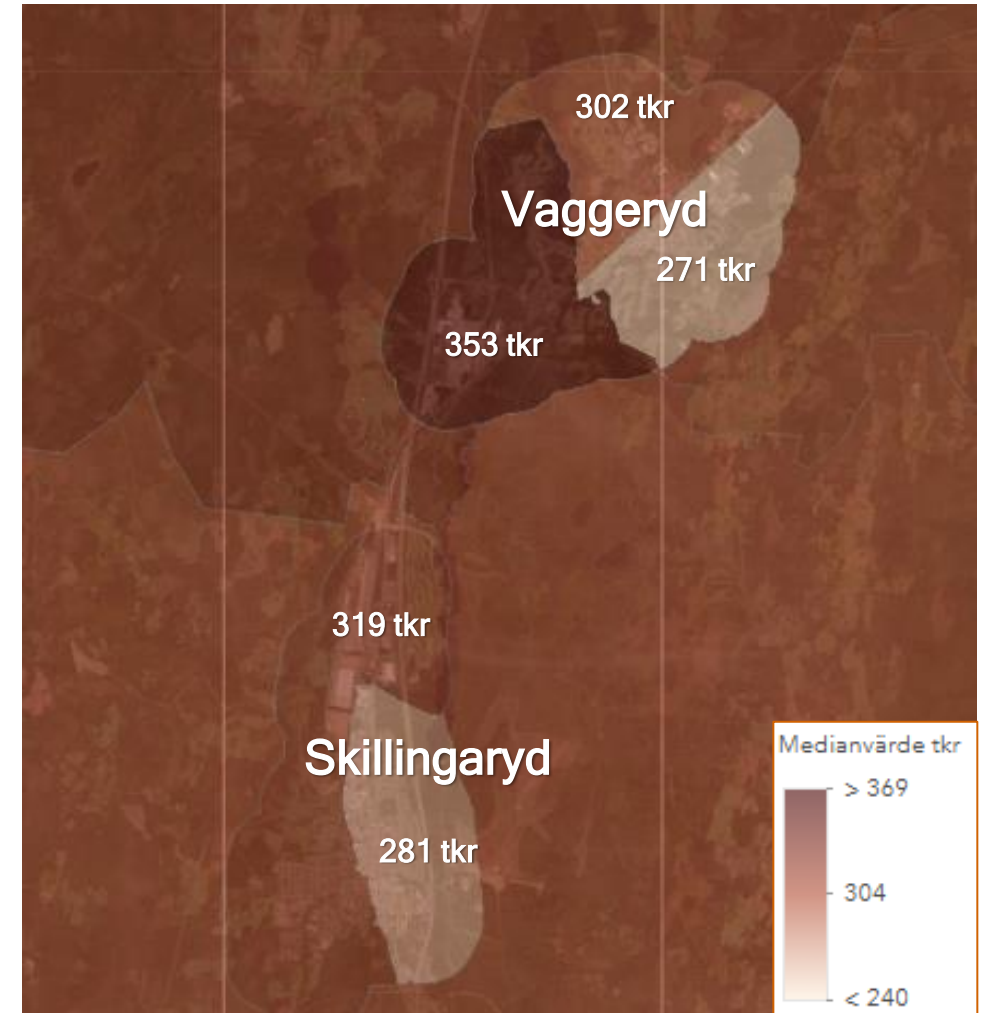
Tabellen visar inkomststrukturen i kommunen för individer som är 20 år och äldre. Färgerna indikerar hur stor andel inom respektive åldersgrupp som uppnår en viss inkomstnivå. Inkomstnivån är som högst i åldrarna 45-54 år vilket framgår av både medianinkomsten och att mer än hälften har en inkomst som är högre än 400 tkr om året. Unga vuxna, 20-29 år, och äldre, 70+, år har betydligt lägre inkomster än övriga åldersgrupper.

Ålder	Medianinkomst 2023	≥0	≥1 tkr	≥20 tkr	≥40 tkr	≥60 tkr	≥80 tkr	≥100 tkr	≥120 tkr	≥140 tkr	≥160 tkr	≥180 tkr	≥200 tkr	≥220 tkr	≥240 tkr	≥260 tkr	≥280 tkr	≥300 tkr	≥320 tkr	≥340 tkr	≥360 tkr	≥380 tkr	≥400 tkr	≥500 tkr	≥600 tkr	≥800 tkr	≥1000 tkr
20-24 år	260	100%	96%	94%	90%	85%	83%	80%	76%	70%	66%	63%	59%	56%	52%	50%	45%	41%	34%	29%	22%	16%	13%	2%	0%	0%	0%
25-29 år	319	100%	97%	94%	92%	90%	89%	88%	88%	85%	82%	81%	77%	74%	70%	66%	63%	57%	50%	44%	37%	31%	25%	8%	2%	0%	0%
30-34 år	363	100%	98%	97%	96%	94%	93%	93%	92%	91%	89%	87%	84%	83%	80%	77%	74%	69%	64%	58%	51%	43%	36%	14%	5%	1%	0%
35-39 år	390	100%	98%	97%	96%	95%	95%	95%	94%	94%	91%	90%	89%	87%	85%	83%	80%	77%	73%	66%	60%	53%	48%	23%	10%	1%	0%
40-44 år	406	100%	99%	98%	98%	98%	97%	97%	96%	95%	94%	93%	91%	89%	87%	84%	82%	78%	73%	68%	63%	58%	53%	25%	11%	2%	1%
45-49 år	422	100%	98%	97%	97%	97%	97%	96%	96%	96%	94%	93%	92%	90%	89%	87%	85%	82%	80%	75%	70%	62%	57%	30%	16%	4%	2%
50-54 år	421	100%	98%	97%	97%	97%	97%	96%	95%	94%	92%	92%	90%	89%	88%	86%	84%	81%	78%	74%	70%	64%	56%	31%	17%	4%	2%
55-59 år	391	100%	98%	97%	97%	96%	96%	96%	96%	95%	93%	91%	88%	87%	85%	83%	80%	78%	74%	69%	63%	55%	48%	25%	13%	4%	3%
60-64 år	384	100%	98%	97%	96%	96%	96%	96%	96%	95%	92%	89%	88%	86%	83%	81%	78%	75%	69%	66%	59%	53%	44%	23%	11%	3%	2%
65-69 år	345	100%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	96%	94%	90%	90%	85%	79%	71%	66%	61%	57%	51%	46%	42%	23%	12%	1%	0%
70-74 år	258	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	97%	93%	88%	82%	74%	63%	56%	49%	40%	32%	28%	25%	22%	19%	18%	9%	4%	1%	0%
75-79 år	236	100%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	98%	94%	89%	81%	71%	58%	48%	38%	30%	23%	19%	15%	13%	11%	10%	6%	4%	1%	0%
80-84 år	225	100%	98%	97%	96%	96%	96%	96%	95%	92%	87%	79%	67%	54%	42%	32%	23%	18%	14%	11%	9%	7%	6%	3%	1%	0%	0%
85+ år	209	100%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	96%	90%	78%	66%	55%	40%	25%	15%	7%	4%	3%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%
Alla åldrar	349	100%	98%	97%	97%	96%	95%	95%	94%	92%	89%	86%	82%	78%	74%	70%	65%	61%	57%	52%	47%	42%	37%	18%	9%	2%	1%

Medianinkomst per demografiskt statistikområde

Vaggeryds kommun, 2021

På kartan visas inkomststrukturen (medianinkomsten) för respektive DeSo (demografiskt statistikområde) i Vaggeryds kommun. Som tidigare nämnt uppgick disponibel hushållsinkomst (median) till 518 tkr/år i hela kommunen (2023). På individnivå var medianinkomsten 349 tkr/år, på kartan visas hur denna varierar inom de olika demografiska statistikområdena i kommunen. **Notera att inkomststatistiken per DeSo är från år 2021.**

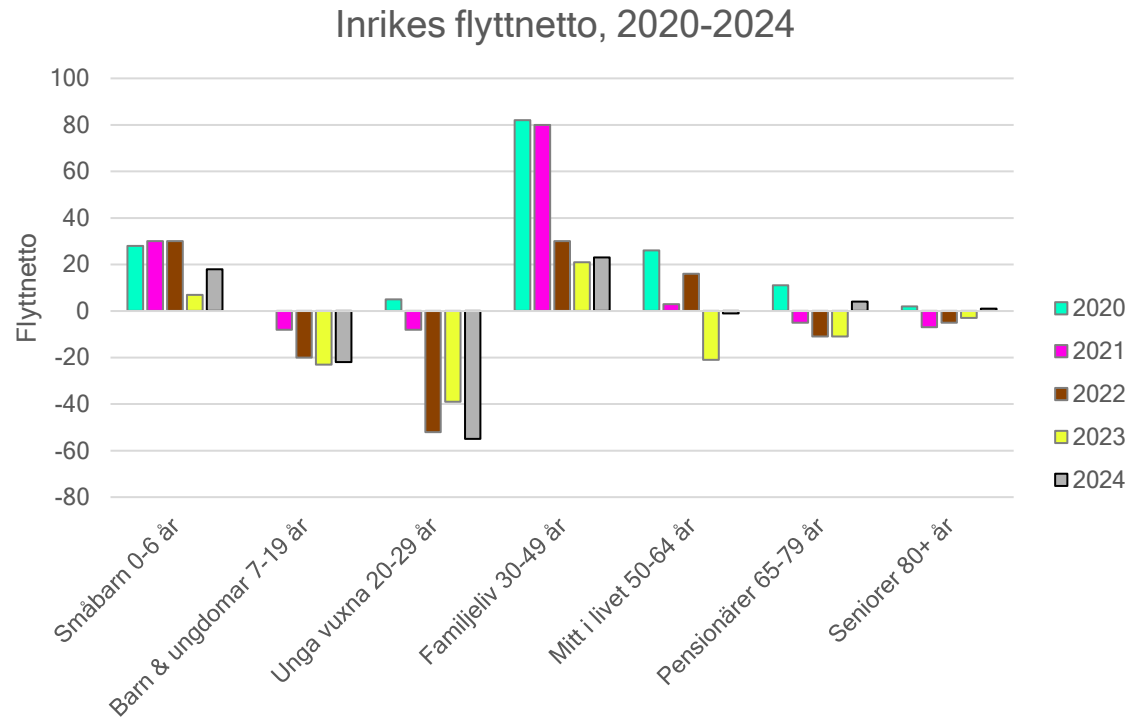

Flyttströmmar

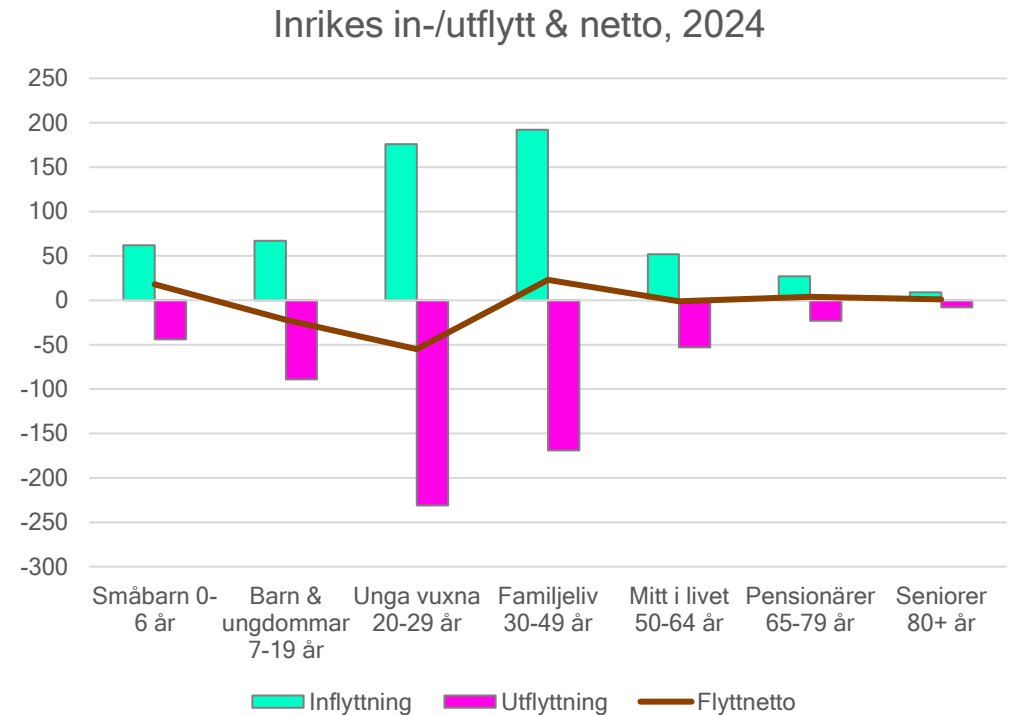
Flyttströmmar

Vaggeryds kommun

I grafen till vänster visas hur flyttnettot för Vaggeryds kommun har förändrats över tid för olika livsfaser. Tydligt är att unga vuxna i högre grad flyttar ifrån kommunen medan personer i familjeliv flyttar till kommunen, med en korresponderande inflyttning av småbarn.

I grafen till höger visas det årliga genomsnittet för antalet in- och utflyttningar samt flyttnettot till och från Vaggeryds kommun för åren 2021-2023 per åldersgrupp. Diagrammet visar att omflyttningen, både in och ut, varit som störst bland unga vuxna och personer i familjeliv.

Flyttar till Vaggeryd från andra kommuner

Till Vaggeryds kommun, 2022-2023

I tabellen nedan visas åldersfördelningen bland de inflyttade från såväl de tio främsta inflyttningkommunerna som för samtliga kommuner 2022-2023. Som visas skedde de i särklass flesta inflyttningarna till Vaggeryd från Jönköpings kommun, i genomsnitt 293 personer per år. Bland dessa är det främst personer i åldern 20-29 och 30-39 år som flyttat in. Övriga kommuner hade i snitt betydligt färre som flyttade till Vaggeryd. Baserat på andelen barn och 30-39-åringar hade inflyttningarna från Mullsjö, Göteborg och Nässjö störst andel inflyttade barnfamiljer, medan Universitetsstaden Växjö hade störst andel inflyttade unga vuxna (återvändande studenter) till Vaggeryd kommun.

Utflyttningkommun	Genomsnittligt antal inflyttade per år till Vaggeryd kommun (2022-2023)	0-10 år	11-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70-79 år	80-89 år
Jönköping	293	14%	7%	33%	25%	11%	6%	3%	2%	0%
Värnamo	32	16%	3%	39%	22%	8%	2%	8%	2%	2%
Nässjö	24	15%	13%	17%	23%	9%	13%	9%	2%	0%
Göteborg	21	27%	7%	22%	34%	7%	2%	0%	0%	0%
Gislaved	15	7%	10%	31%	24%	10%	7%	3%	0%	7%
Sävsjö	15	10%	7%	38%	14%	7%	10%	10%	3%	0%
Gnosjö	14	11%	19%	33%	11%	15%	7%	0%	0%	4%
Växjö	10	5%	0%	68%	16%	5%	0%	0%	5%	0%
Stockholm	8	6%	0%	44%	25%	19%	0%	0%	6%	0%
Mullsjö	7	21%	14%	36%	14%	0%	0%	0%	14%	0%
Alla kommuner	615	13%	7%	32%	23%	10%	7%	4%	3%	1%

Flyttar från Vaggeryd till andra kommuner

Från Vaggeryds kommun, 2022-2023

Nedan visas vilka kommuner befolkningen i Vaggeryd som flyttat till en annan kommun främst flyttat till under åren 2022-2023. De i särklass flesta frånflyttningarna skedde till Jönköpings kommun, 275 stycken i snitt, dit huvudsakligen unga vuxna flyttade. Flyttningarna till övriga kommuner är betydligt färre. Baserat på andelen frånflyttade barn och 30-39-åringar har Mullsjö, Sävsjö och Habo haft störst andel inflyttade barnfamiljer från Vaggeryds kommun.

Inflyttningskommun	Genomsnittligt antal utflyttade per år från Vaggeryd (2022-2023)	Åldersgrupper								
		0-10 år	11-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70-79 år	80-89 år
Jönköping	275	10%	9%	42%	17%	10%	4%	5%	1%	1%
Värnamo	53	8%	8%	35%	13%	14%	7%	6%	6%	4%
Göteborg	31	2%	15%	48%	15%	8%	5%	2%	5%	2%
Nässjö	28	13%	7%	27%	25%	13%	7%	9%	0%	0%
Gislaved	15	7%	14%	24%	21%	10%	10%	10%	3%	0%
Gnosjö	14	14%	11%	14%	25%	7%	4%	4%	18%	4%
Sävsjö	13	12%	20%	16%	20%	4%	20%	4%	4%	0%
Habo	11	23%	0%	14%	32%	14%	9%	9%	0%	0%
Växjö	11	0%	14%	73%	5%	5%	5%	0%	0%	0%
Mullsjö	8	13%	25%	6%	19%	6%	13%	0%	19%	0%
Alla kommuner	657	10%	10%	37%	18%	9%	6%	5%	3%	1%

Flyttkedjor

Forskning om rörlighet på bostadsmarknaden

Om begreppet flyttkedjor

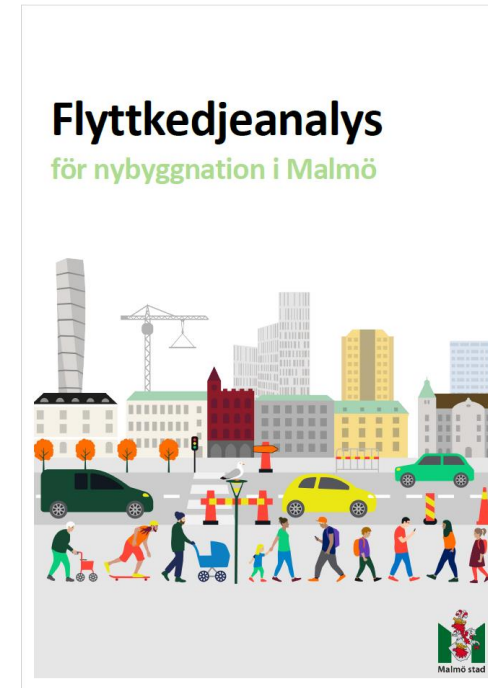
Flyttkedjor är ett centralt begrepp inom bostadsforskning och bostadspolitik i Sverige. Det beskriver hur en förändring i bostadsbeståndet, till exempel genom att nyproducerade bostäder kommer ut på marknaden, kan skapa en kedja av flyttar där olika hushåll byter bostad. Syftet med detta avsnitt är att sammanfatta aktuell forskning och utredningar om flyttkedjor samt belysa olika gruppers bostadsbehov och efterfrågan.

Flyttkedjor: Begrepp och betydelse

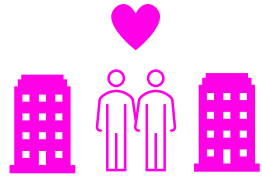
Flyttkedjor uppstår när en person eller ett hushåll flyttar till en ny bostad, vilket frigör deras tidigare bostad för ett annat hushåll. Långtgående flyttkedjor kan leda till effektivare utnyttjande av bostadsbeståndet och minska bostadsbristen i vissa segment. Forskningen visar att flyttkedjor är särskilt viktiga i områden med hög bostadsbrist och låg rörlighet på bostadsmarknaden. Nyproduktion av bostäder i attraktiva områden kan leda till att mer bostäder blir tillgängliga för dem med lägre inkomster eller andra behov.

Kartläggning av forskningen om flyttkedjor

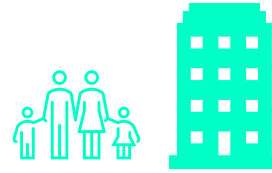
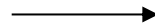
Enligt tillgänglig forskning och rapporter är flyttkedjor en viktig mekanism för att skapa rörelse på bostadsmarknaden. Nyproduktion spelar en avgörande roll i att starta dessa kedjor, särskilt när det gäller bostadsrätter och hyresrätter i storstadsområdena. Forskning pekar också på att flyttkedjor kan bidra till att öka tillgängligheten på bostäder för äldre, vilket i sin tur frigör större familjebostäder. Rapporterna visar dock också att det är en stor utmaning att nå längre flyttkedjor - i synnerhet mellan olika upplåtelseformer.

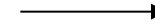
Exempel på en flyttkedja

Ett ungt par som idag har varsin 1 rok vill flytta ihop. Gärna till en 3 rok.

En familj som vuxit ur sin 3 rok söker ett prisvärt småhus. Familjen har ej råd med nyproducerat.

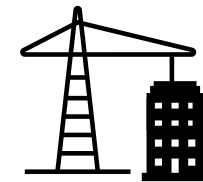
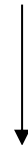
Äldre person som bott i sitt småhus i många år söker en modern och lättskött bostad.

Den unga vuxna börjar känna sig redo att flytta hemifrån.

En flyttkedja kan initieras på flera olika sätt, och oftast är den inte särskilt lång. Exempelvis kan den initieras genom tillförsel av nyproducerade bostäder i bostadsbeståndet som i det här exemplet kan frigöra ett småhus där en **äldre person** bor idag. Detta kan i sin tur skapa en kedjeeffekt likt illustrationerna ovan, där **barnfamiljen** flyttar in i småhuset, det **unga paret** flyttar in i barnfamiljens 3 rok, och den **unga vuxna** personen som bor hemma hos föräldrarna kan flytta in i en av de unga parens 1 rok.

Det är dock viktigt att poängtera att forskningen visar att en sådan lång flyttkedja som ges i exemplet ovan är svår att få till. Oftast sker förflyttningen snarare i en "länk" än i en lång kedja. Det blir därför viktigt att fokusera på de små länkarna, snarare än de långa kedjorna för att öka rörligheten.

Nyproducerade, lättsköta och moderna bostäder

A man and a woman are in a room, likely a nursery or a room being prepared for a baby. The man, wearing a green t-shirt, is leaning over a cardboard box and holding a brown stuffed monkey. The woman, wearing a grey t-shirt and blue jeans, is holding a baby in her arms. The baby is wearing a pink top and grey pants. The room has white walls, a wooden floor, and several potted plants. In the background, there are white lockers or storage units. The overall atmosphere is warm and focused on the new arrival.

Del 2: Bostadsbehov och nyproduktionsefterfrågan

Två olika beräkningsmetoder - med två olika syften

Beräkningsmetoderna som används i denna rapport har olika syften och tillvägagångssätt. **Hushållskvotsmetoden**, även kallad demografiskt drivet bostadsbehov, är den metod som bl.a. används av Boverket för att beräkna framtida byggbehov. Den bygger endast på om befolkningen ökar eller minskar. Minskar befolkningen ger metoden ett negativt resultat/teoretiskt en rivning av bostäder.

Marknadsdjupet, även kallad **potentiell köpkraftig efterfrågan för nyproduktion**, utgår istället från den köpkraftiga efterfrågan i *hela* befolkningen och den efterfrågan som kan finnas från de befintliga invånarna. Marknadsdjupet beräknas genom Juni Strategis beräkningsmodell.

Såväl hushållskvotsmetoden som Juni Strategis metod har sina begränsningar. Metoderna bygger på statistik och nyckeltal, som per definition alltid är historia oavsett om de är en timme eller en vecka gamla. Av den anledningen blir inte hänsyn tagen till framtida förändrade lokala förutsättningar, så som förändrad infrastruktur eller förändrade arbetsmarknadsregioner och pendlingsmönster. Sådana framtida förändringar kan däremot analyseras i en scenarioanalys.

Befolkningsprognoser som ligger till grund kan ändras framöver

Lokala förutsättningar kan inte helt fångas upp i en generell metod

Framtida stora förändringar (ex ny infrastruktur) fångas inte upp i de matematiska metoderna

Parameter	Hushållskvotsmetoden- demografiskt drivet bostadsbehov	Metodik för beräkning av marknadsdjup
Invånarantal vs befolkningsförändringar	Metoden tar enbart hänsyn till senaste årets befolkningsförändringar. Har det skett en befolkningsminskning visar därmed modellen att bostäder behöver rivas.	Modellen tar hänsyn till hela befolkningen. Även om flyttnettot varit negativt kan det finnas behov av exempelvis nya flerbostadshus för äldre villaägare att flytta till.
Marknadsfaktorer	Modellen tar ej hänsyn till rådande prisnivåer och betalningsförmåga.	Modellen tar såväl priser som betalningsförmåga i beaktande. Långt ifrån alla har möjlighet att efterfråga en nyproducerad bostad.
Invånarnas preferenser	Modellen tar ej hänsyn till preferens för nyproduktion.	Invånarnas preferenser vad gäller nyproduktion tas i beaktande.
Bostadspolitik och belåningsmöjligheter	Liksom för marknadsfaktorerna tas detta ej i beaktning.	Såväl räntenivåer som amorteringsregler ingår i modellen.
Läge, målgrupp, bostadsprodukt, prisnivå	Tas inte i beaktning.	För att resultatet ska vara giltigt krävs att de bostäder som utvecklas också efterfrågas av befolkningen. Dvs, byggs det nyproduktion i ett önskat läge, riktat till fel målgrupp, till en för hög prisnivå så finns inte efterfrågan.

Beräkning av demografiskt drivet bostadsbehov

Metod för beräkning av demografiskt drivet bostadsbehov

På kommande sidor presenteras beräkningar av Vaggeryds kommuns demografiskt drivna bostadsbehov.

För att uppskatta det framtida bostadsbehovet utgår Juni Strategi från hur kommunens befolkning bor idag i olika åldersgrupper för att sedan koppla det till den specifika åldersgruppens prognosticerade förändring – enligt modellen nedan. Beräkningen genomförs utifrån såväl kommunens egen befolkningsprognos som SCBs befolkningsframskrivning för åren 2024-2034.

Beroende på vilken livsfas (ålder) en person är i ser bostadsbehov olika ut, och detta speglas i hur befolkningen bor idag. Generellt så bor barnfamiljer i högre utsträckning i småhus, medan unga vuxna och äldre i högre utsträckning bor i flerbostadshus. Förändringar i hur vi bor i olika livsfaser är relativt trögrörliga, dvs om invånarnas boende efter ålder undersöks, sker det inte några stora förändringar över tid.

Observera att beräkningen av *bostadsbehov* ej går att likställa med *bostadsefterfrågan*!

Behovsberäkningen tar inte hänsyn till ekonomiska faktorer, boendepreferenser, rörligheten inom kommunen eller infrastruktursatsningar. Det kan således finnas såväl en större som mindre efterfrågan på bostäder än vad behovsberäkningen visar.

Resultat, demografiskt drivet bostadsbehov

Baserat på SCBs befolkningsframskrivning för 2025-2034

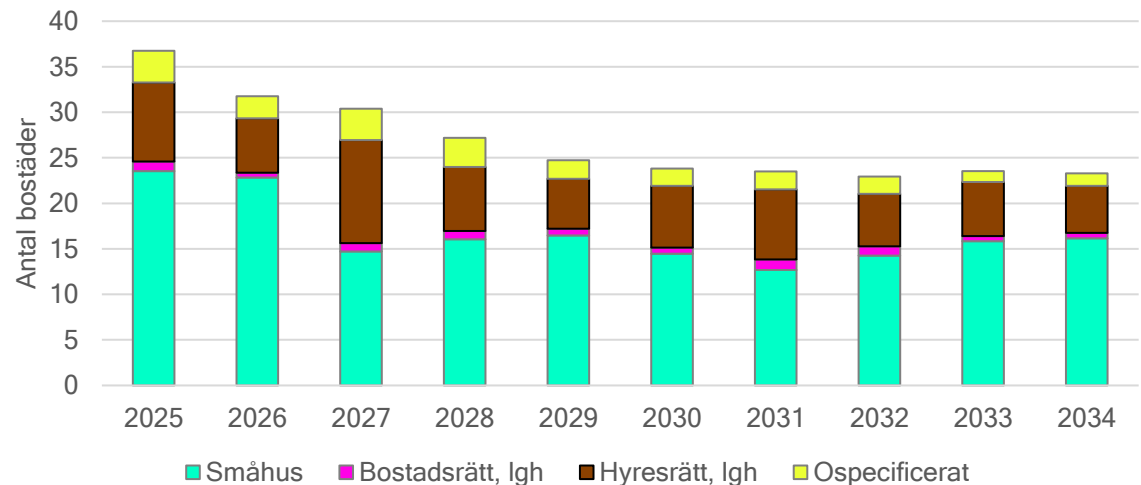
I tabellen till höger redovisas det beräknade bostadsbehovet totalt och i genomsnitt per år baserat på SCBs befolkningsframskrivning på 10 års sikt.

SCBs framskrivning ger ett beräknat bostadsbehov om 27 bostäder per år på 10 års sikt, totalt ca 270 bostäder fram till 2034. Behovet är som störst på kort sikt med ett beräknat behov av 37 bostäder år 2025. På lång sikt avtar behovet något.

I stapeldiagrammet visas vidare det beräknade bostadsbehovet för varje enskilt år, samt hur det fördelar sig mellan olika bostadstyper. Det uppskattade behovet utgörs av småhus till 62 %, medan flerbostadshus utgör 29 % av det beräknade behovet. Bostadsrättslägenheter utgör endast 3 % av det beräknade behovet, anledningen till att beräkningen visar ett lågt behov av bostadsrätter i flerbostadshus, är att dessa utgör en väldigt liten andel av beståndet i kommunen idag.

Bostadstyp	Totalt bostadsbehov (antal bostäder) 2025-2034	Snitt per år (antal bostäder)	Andel av bostadsbehov
Småhus	167	17	62%
Flerbostadshus (br)	8	1	3%
Flerbostadshus (hr)	70	7	26%
Ospecificerat	23	2	9%
Summa	268	27	100%

Demografiskt drivet bostadsbehov enligt SCB:s befolkningsframskrivning

Resultat, demografiskt drivet bostadsbehov

Baserat på kommunens egen befolkningsprognos för 2025-2034

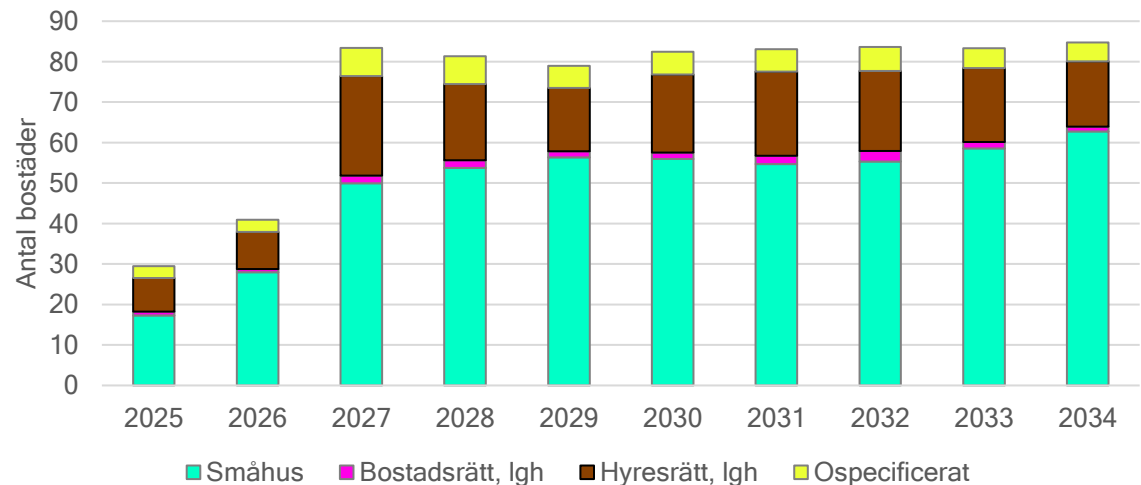
I tabellen till höger redovisas det beräknade bostadsbehovet totalt och i genomsnitt per år baserat på befolkningsprognosen som kommunen låtit ta fram. Observera att denna prognos delvis är baserad på planerat byggande.

Prognosen ger ett beräknat bostadsbehov om 73 bostäder per år på 10 års sikt (att jämföra med 27 bostäder om SCBs befolkningsframskrivning används), totalt ca 730 bostäder fram till 2034. Behovet är väsentligt lägre de första två åren och ökar sedan till en nivå omkring 85 bostäder per år från och med 2027.

I stapeldiagrammet visas vidare det beräknade bostadsbehovet för varje enskilt år, samt hur det fördelar sig mellan olika bostadstyper. Det uppskattade behovet utgörs av småhus till 67 %, medan flerbostadshus utgör 25 % av det beräknade behovet. Bostadsrättslägenheter utgör endast 2 % av det beräknade behovet. Anledningen till att beräkningen visar ett lågt behov av bostadsrätter i flerbostadshus (2 %), är att dessa utgör en väldigt liten andel av beståndet i kommunen idag.

Bostadstyp	Totalt bostadsbehov (antal bostäder) 2025-2034	Snitt per år (antal bostäder)	Andel av bostadsbehov
Småhus	493	49	67%
Flerbostadshus (br)	16	2	2%
Flerbostadshus (hr)	171	17	23%
Ospecificerat	52	5	7%
Summa	731	73	100%

Demografiskt drivet bostadsbehov enligt kommunens befolkningsframskrivning

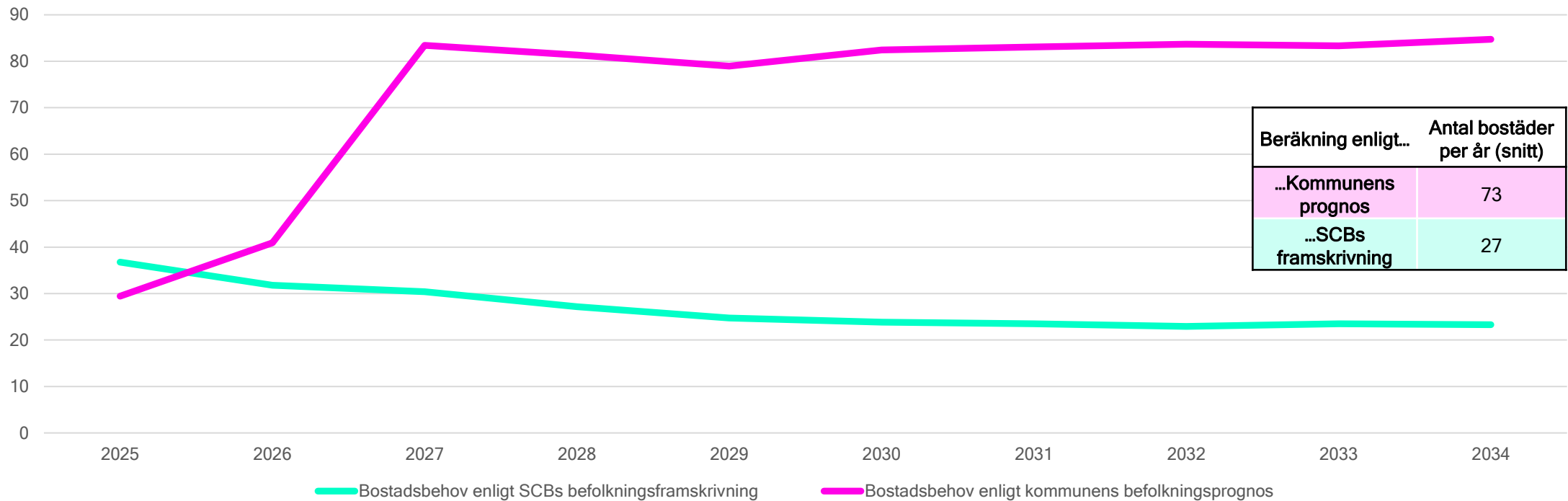

Framtida bostadsbehov utifrån olika prognoser

Vaggeryds kommun, 2025-2034

Nedan visas hur det beräknade bostadsbehovet för samtliga bostadstyper kommer utvecklas över tid givet att befolkningsutvecklingen sker i enlighet med respektive befolkningsprognos. Kommunens prognos medger ett lägre bostadsbehov än SCBs prognos år 2025, men därefter ett väsentligt högre behov för tidsperioden sammanlagt.

Årligt bostadsbehov utifrån respektive prognos

Beräkning av efterfrågan på nyproduktion

Metod för beräkning av efterfrågan på nyproduktion

En beräkning som genomförs i flera steg

1. Antal invånare och hushåll

Beräkningen av den årliga efterfrågan på nyproduktion i kommunen, s.k. marknadsdjup, genomförs i flera steg och utgår först och främst ifrån Vaggeryds kommuns befolkningsstorlek och struktur (ensam- och sammanboende hushåll) för invånare 20+ år för år 2024.

2. Flyttfrekvens

För att ta hänsyn till bostadsmarknadens naturliga rörlighet används sedan kvoten för flyttfrekvens, dvs hur stor del av populationen som årligen flyttar och därmed söker bostad/får ett förändrat bostadsbehov.

3. Andel som har ekonomisk möjlighet att efterfråga nyproduktion

I nästa steg undersöks inkomstfördelningen för att beräkna hur stor del av hushållen som har ekonomiska förutsättningar att kunna efterfråga nyproducerade bostäder av olika typ.

4. Preferenstal

Till sist används talet för nyproduktionspreferens, dvs hur stor andel som föredrar att flytta till just nyproduktion för olika upplåtelseformer. Preferenstalet baseras på Juni Strategis tidigare erfarenhet från undersökningsstudier i samma ämne som genomförts i 20 olika kommuner över hela Sverige. Resultatet från enkätstudier visar på att ca 15-20% av tillfrågade kommuninvånare som har en flyttintention också vill flytta till just nyproduktion.

5. Resultat

Beräkningen ger ett resultat som visar antalet efterfrågade nyproducerade bostäder fördelat på hyres-, bostads- och äganderätter (såväl småhus som flerbostadshus) i kommunen.

Beräkning av nyproduktionspriser

Vaggeryds kommun

För att uppskatta den potentiella efterfrågan på nyproducerade bostäder i Vaggeryds kommun behövs ett underlag för nyproduktionspriser. Eftersom endast 23 nyproduktionsförsäljningar har registrerats de senaste fem åren är det statistiska underlaget för litet för att ge en tillförlitlig bild av prisnivån.

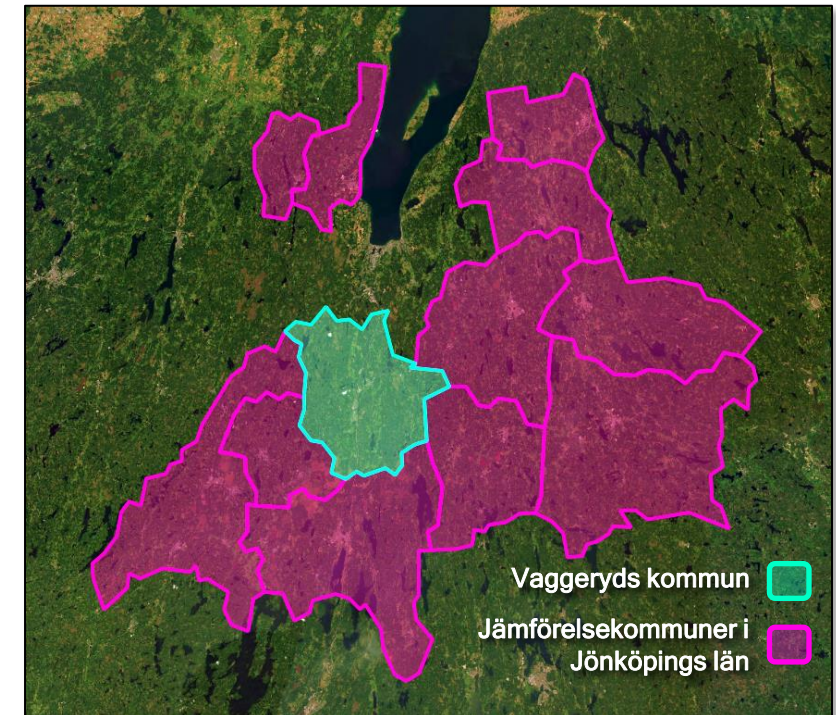
Prisskillnaden mellan sålda objekt på nyproduktionsmarknaden och successionsmarknaden för ett urval av jämförelsekommuner ger en nyproduktionspremie för den aktuella geografien, som sedan appliceras på successionsmarknadspriserna för Vaggeryds kommun, vilket i sin tur resulterar i ett skattat nyproduktionspris. Beräkningen presenteras i tabellen nedan, med ett skattat nyproduktionspris för småhus om 28 000 kr/kvm.

Prisuppskattning i Kr/kvm för nyproduktion inom Vaggeryds kommun

Bostadstyp	Jämförelsekommuner			Vaggeryds kommun	
	Succession	Nyproduktion	Nyproduktionspremie	Succession	Skattat nyproduktionspris
Småhus	19 200	30 700	60%	17 500	28 000
Bostadsrätt 1-2 rok	16 000	32 800	105%	12 500	25 600
Bostadsrätt 3-4 rok	16 100	31 600	97%	14 500	28 600

I kartan nedan visas de kommuner som ingår i beräkningen (markerat i rosa). Dessa utgörs av samtliga kommuner inom Jönköpings län, exklusive Jönköpings kommun.

Jämförelsekommuner inom Jönköpings län

Ingående antaganden och nyckeltal i beräkningarna

Pris- och hyresuppgifter för nyproduktion

För att genomföra beräkningen av möjlig bostadsefterfrågan på nyproduktion inom kommunen har Juni Strategi gjort en bedömning av genomsnittliga pris- och hyresnivåer för nyproduktion i olika boendeformer. Bedömningen av nyproduktionspriser för ägda bostäder presenterades på föregående sida. För hyresrätter används den lägre gränsen av Forum fastighetsekonomis hyresbedömning, som presenterades i avsnittet om hyresmarknaden. I tabellen till höger visas de nivåer som ligger till grund för beräkningen. Priserna, för både ägda och hyrda bostäder, ska spegla ett genomsnitt för nyproduktion i hela kommunen.

Inkomstkrav

Beräkning av inkomstkrav för boende i respektive boendeform och hushållstyp har genomförts med hjälp av en marknadsmässig KALP-kalkyl, likt bankernas motsvarande beräkning vid bolåneansökningar. För hyresrätter har Juni Strategi beräknat den inkomst som krävs för att täcka årshyran plus en schablonkostnad som skattats per hushållstyp av Finansinspektionen. Inkomstkraven ställs sedan mot inkomststrukturen för olika åldersgrupper i kommunen. Därtill görs antagandet att hushållen i beräkningen belånar 85 procent av bostadens värde.

Flyttfrekvens & preferenstal

Flyttfrekvensen som tillämpas visas per åldersgrupp i tabellen till höger, och utgör snittet på riksnivå för 2023. Preferenstalen beskriver andelen personer som efterfrågar varje given upplåtelseform som också föredrar att flytta till nyproduktion före en gammal bostad.

Ingående pris och hyresuppgifter i beräkningen

Upplåtelseform	Hushållstyp och efterfrågad bostadsstorlek	Pris/hyra
<i>Lägenhet (br)</i>	Ensamstående 1-2 rok, 50 kvm	1,3 mkr
	Sammanboende 3-4 rok, 80 kvm	2,3 mkr
<i>Lägenhet (hr)</i>	Ensamstående 1-2 rok, 50 kvm	7 200 kr/mån
	Sammanboende 3-4 rok, 80 kvm	11 500 kr/mån
<i>Småhus (är)</i>	Småhus, 120 kvm	3,4 mkr

Andel som flyttar årligen

Åldersgrupp	Flyttfrekvens
20-29	38%
30-44	18%
45-59	8%
60-79	5%
80+	8%

Nyproduktionspreferens

Bostadstyp	Preferenstal
Hyresrätt, lägenhet	3%
Bostadsrätt, lägenhet	5%
Äganderätt, småhus	9%

Resultat beräknad potentiell efterfrågan för nyproduktion

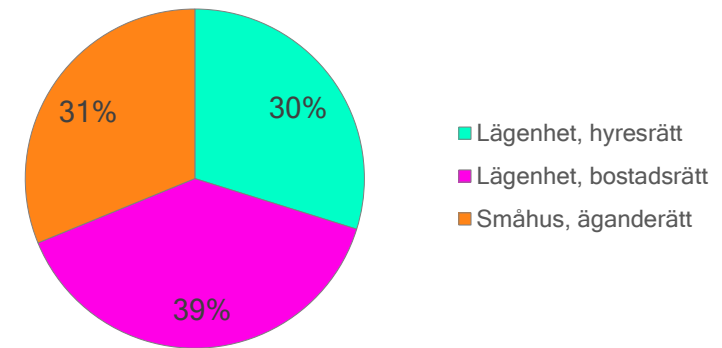
Vaggeryds kommun

Nedan presenteras det beräknade marknadsdjupet för nyproduktion per livsfas och upplåtelseform. Beräkningsmodellen baseras, som tidigare angivits, på kommunens befolkningsantal, flyttfrekvens, preferenstal, inkomstfördelning, inflyttning från andra kommuner samt antaganden om genomsnittliga pris- och hyresnivåer för nyproduktion i kommunen.

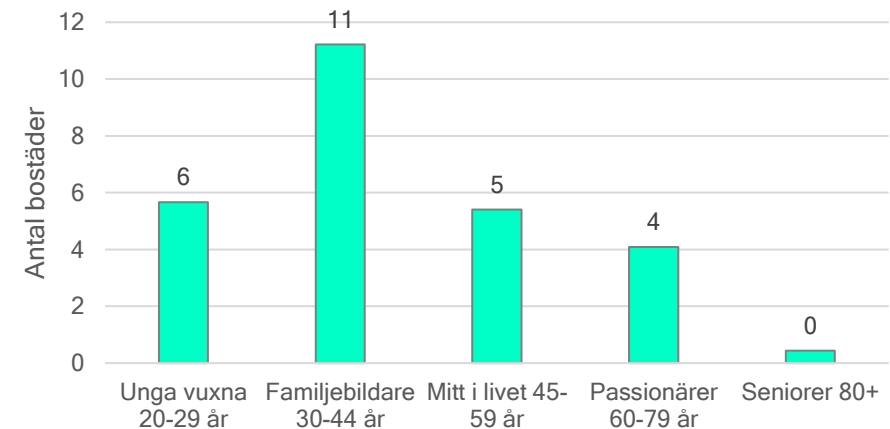
Beräkningen mynnar ut i ett mått på kommunens årliga teoretiska absorptionsförmåga för nyproduktion till tidigare presenterade hyres- och prisnivåer, i detta fall ca 70 bostäder årligen. Observera att denna beräkning ger en volymuppskattning utifrån ett efterfrågeperspektiv.

I Vaggeryds kommun är det teoretiska marknadsdjupet för nyproduktion som störst för småhus och bostadsrättslägenheter, medan antalet potentiellt efterfrågade hyresrätter är något färre.

Störst efterfrågan på äganderätter

Störst efterfrågan bland familjebildare

Livsfas	Lägenhet (hr)	Lägenhet (br)	Småhus (är)	Totalt
Unga vuxna 20-29 år	4	5	4	13
Familjebildare 30-44 år	7	11	13	31
Mitt i livet 45-59 år	3	5	7	16
Passionärer 60-79 år	2	3	3	8
Seniorer 80+	1	0	0	1
Totalt	17	24	28	69

A man and a woman are moving into a new home. The man is leaning over a cardboard box, and the woman is holding a baby. They are both smiling and looking at each other. The room has wooden floors, a white wall, and a white cabinet. There are several potted plants in the room.

Del 3: Nulägesanalys: Grupper utanför den ordinarie bostadsmarknaden

Utsatta grupper på bostadsmarknaden

Metodik

Inom ramen för denna bostadsmarknadsanalys har grupper som står utanför den ordinarie bostadsmarknaden också studerats. För en del av grupperna finns bristande statistik och därför har djupintervjuer genomförts med företrädare från kommunen samt det kommunala bostadsbolaget VSBo. De olika företrädarna arbetar på ett eller annat sätt strategiskt med någon eller flera av nedan grupper, och i flera fall träffar dem genom sitt arbete.

Grupper som står längre från bostadsmarknaden som undersöks inom ramen för detta uppdrag är:

- Personer med funktionsnedsättning
- Ofrivilligt hemmaboende unga vuxna samt studenter
- Personer och familjer med låg betalningsförmåga
- Hemlösa
- Nyanlända och ensamkommande barn och ungdomar
- Personer med behov av skyddat boende
- Äldre

Kvalitativ studie

Grupper utanför ordinarie bostadsmarknad

Kvalitativa intervjuer

Grupper som står längst bort från bostadsmarknaden (såsom personer som bor i andra, tredje eller fjärde hand, personer som inte är folkbokförda, trångbodda) är sällan representerade i statistiken och dessutom svåra att träffa genom enkätundersökningar. Därför har djupintervjuer med företrädare för olika förvaltningar på Vaggeryds kommun, samt det kommunala bostadsbolaget VSBo, genomförts. Intervjuerna har varit ca 40 minuter långa och genomfördes under februari 2025. De som intervjuats är:

Anna Gradeen – Områdeschef, Arbetsmarknadsenheten

Lotta Damberg – Socialchef, Socialförvaltningen

Margareta Hansson & Ann-Louise Hansson – Uthyrare, VSBo

Intervjuguide

2024

Inledning och bakgrund om studien. Beskrivning om att denna intervju främst handlar om de grupper som står längst ifrån bostadsmarknaden.

Intervjuperson:
Roll:

Kort om din roll och dina ansvarsområden:

Allmän uppfattning om Sundbybergs bostadsmarknad

1. Vad är din allmänna uppfattning om Sundbybergs bostadsmarknad?

Utsatta grupper

2. Vilka utsatta grupper stöter du och din verksamhet/organisation på i ert arbete?
3. Hur uppfattar du att bostadssituationen är för dessa grupper?
4. Vilka är de största utmaningarna och hindren?
5. Framgångsfaktorer? Framgångshistorier?
6. Vilken är den enskilt viktigaste faktorn för att underlätta för de personer du/ni träffar/har ansvar för så att de får tillgång till en bostad?
7. Hur uppfattar du att utvecklingen varit de senaste 3-5 åren?
8. Hur fungerar samarbetet mellan era enheter, verksamheter och allmännyttan?

Framtida utveckling

9. Utifrån ditt perspektiv var tycker du fokus bör ligga framöver för att lösa bostadsutmaningarna för utsatta grupper?
10. På lång sikt?/ Kort sikt?
11. Har du något ytterligare medskick/kommentar/insikt att delge oss?
12. Finns det några utredningar kopplat till bostadsperspektivet som du tror kan vara av betydelse för oss?

Övriga frågor allmännyttan

- Godkänns ekonomiskt bistånd som inkomst?
- Arbetar ni med några proaktiva insatser för att fler ska kunna få bostad? T.ex. bostad först? Vräkningsförebyggande?
- Utsatta grupper och främsta orsaker till att man inte har en permanent bostad?
- Hur ser situationen ut med Trångboddhet i beståndet? Skillnad för olika områden?
- Studentbostäder

Situationen idag

Resultat djupintervjuer

När sammanställning och analys av djupintervjuerna gjorts så uppträder en samstämmig bild av hur situationen är idag och hur den har utvecklats, för de grupper som av olika anledningar inte har tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden.

Vanliga bakomliggande orsaker till att en del individer står utanför den ordinarie bostadsmarknaden är ofta kopplade till en missbruksproblematik, ekonomiska aspekter eller en bakomliggande ohälsa.

Det finns ett bra samarbete mellan kommunens olika förvaltningar och det kommunala bostadsbolaget VSBo, men det är viktigt att det samarbetet och samverkan fortsätter att utvecklas och stärkas. Det finns en önskan att vissa processer och riktlinjer mellan förvaltningarna skulle kunna uppdateras och/eller förtydligas.

Förutsättningar för grupper som står utanför ordinarie bostadsmarknad i Vaggeryds kommun

Det finns en upplevelse av att personer som lider av psykisk ohälsa har ökat de senaste åren, framför allt bland yngre. En första indikation brukar vara att personer får svårt att betala hyran.

Det finns ett väl fungerande samarbete mellan allmännyttan och kommunens förvaltningar. Det finns en önskan om att vissa riktlinjer och processer kan uppdateras och/eller förtydligas.

I kommunen bedrivs ett proaktivt arbete för att så många som möjligt ska kunna få en permanent bostadslösning. Exempelvis arbetar kommunen vråkningsförebyggande och tillämpar en så kallad "boendetrappa".

Kommunen började för flera år sedan tillföra icke biståndsbedömda trygghetsbostäder vilket bidragit med flera positiva effekter, så som ökad rörlighet på bostadsmarknaden.

Förutsättningar för särskilda grupper

Resultat djupintervjuer med representanter på kommunen

I intervjuerna framkommer både utmaningar och möjligheter vad gäller personer som av olika anledningar står utanför den ordinarie bostadsmarknaden.

Möjligheter för särskilda grupper

- + Allmännyttan har mycket låg vakansgrad i sitt bestånd och kan utöver det tillgodose det behov av bostäder som finns från exempelvis socialförvaltningen.
- + Kommunen arbetar med proaktiva insatser för att underlätta bostadssituationen för särskilda grupper, exempelvis genom vräkningsförebyggande arbete.
- + Kommunen tillämpar också en "Boendetrappa" som innebär att individer utanför ordinarie bostadsmarknad får tillgång till en bostad beroende på omständigheterna. Boendetrappan består av flera olika typer av kontrakt och steg, exempelvis träningslägenhet, jourlägenhet och socialt kontrakt. Syftet är att individen på sikt ska kunna ta över lägenheten och bo under självständiga former.
- + Det finns ett väl fungerande samarbete mellan allmännyttan och de olika förvaltningarna på kommunen. Instanserna har återkommande möten där det finns möjlighet att diskutera och lyfta olika aktuella punkter.
- + Kommunen började för flera år sedan tillföra icke bostadsbedömda trygghetsbostäder vilket bidragit med flera positiva effekter så som ökad rörlighet på bostadsmarknaden.
- + Framöver uttrycks en önskan om att utreda förutsättningarna för att tillämpa konceptet "Bostad först" i kommunen. I dagsläget finns det dock ingen fastställd plan att utreda detta.

Utmaningar för särskilda grupper

- Stigande hyror och pressad ekonomisk situation påverkar i princip alla olika hushållstyper. Allmännyttan märker en ökning av hushåll som under de senaste åren söker mindre och därigenom billigare lägenheter vilket också skapar en trångboddhet bland vissa hushåll.
- I dagsläget är det ovanligt många som står i allmännyttans bostadskö, över 15 000 köande. Det är både bluffkonton och sajter som tar betalt för att registrera bostadssökande i flera kommuner. Allmännyttan och kommunen är medvetna och arbetar för att få bukt med det.
- Ansvaret i de olika stegen av kommunens "Boendetrappa" delas mellan Socialförvaltningen och Arbetsmarknadsenheten. Riktlinjer för när en person ska ta ett "kliv upp i trappan" är inte helt tydliga i alla lägen och inte heller i vilket steg i trappan en individ ska gå in på. Rutinerna upplevs inte lika vedertagna när ansvaret är fördelat mellan två förvaltningar. Detta riskerar att individer faller mellan stolarna.
- Det finns vissa områden i kommunen som upplevs som segregerade. Det beror delvis på att nyanlända har placerats i områden med lägre hyra - för att ha bättre förutsättningar att klara av att betala den - vilket gjort att det är svårt att få spridning på var nyanlända placeras i kommunen.
- Bostadsbehovet för äldre i kommunen tillgodoses i dagsläget genom olika typer av boenden som trygghetsbostäder och särskilda bostäder. Däremot bedöms behovet framöver se annorlunda ut och ställer krav på mer moderna fastigheter som även möjliggör för mer avancerad medicinsk vård.

Kvantitativ studie

Grupper utanför ordinarie bostadsmarknaden

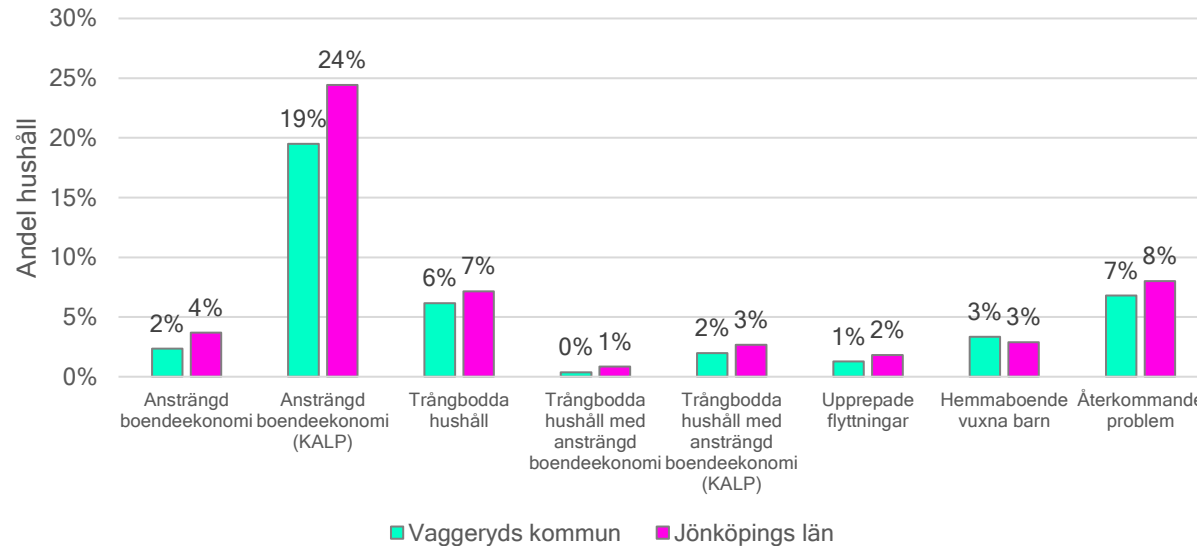
Boverkets olika mått på bostadsbrist

Andelen trångbodda med ansträngd boendeekonomi har minskat

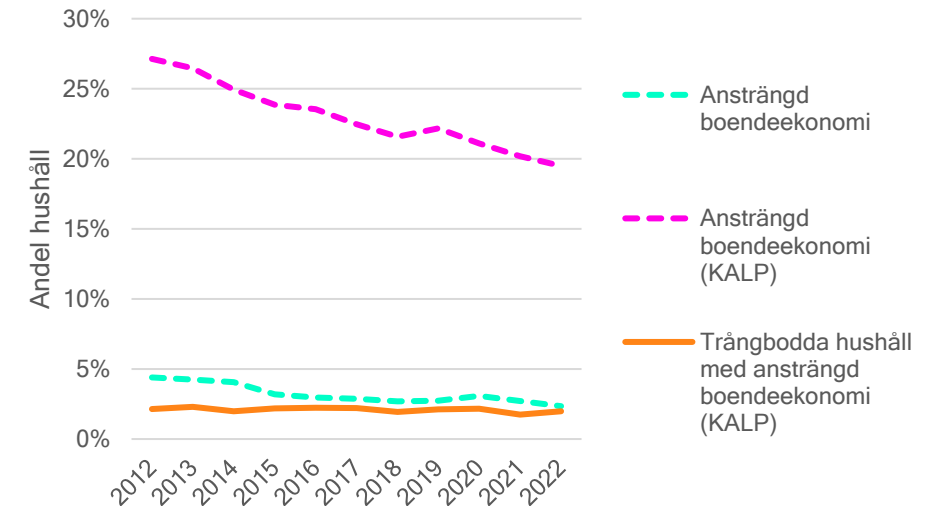
För att analysera resurssvaga hushåll har Boverkets underlag och statistik använts. Statistiken visar bland annat hur många hushåll som lever i en utsatt ekonomisk situation och/eller trångboddhet. Observera att senaste statistiken endast omfattar tidsperioden t.o.m. år 2022. I statistikunderlaget klassificeras många studenter och en del äldre som hushåll med ansträngd boendeekonomi. Det bör därför poängteras att dessa grupper i relativt hög grad bor i specialbostäder och ofta redan står under bostadsförsörjningsåtgärder.

Under 2022 låg andelen trångbodda *och* ekonomiskt ansträngda hushåll på 2 % i Vaggeryd. Från och med 2012 har denna andel legat förhållandevis stabilt mellan 1,7 till 2,3 %. Nedan i tabellen visas samtliga mått i Boverkets statistik för Vaggeryds kommun och Jönköpings län.

Boverkets olika mått på bostadsbrist i Vaggeryds kommun i jämförelse med länet, 2022

Utveckling i andel med ansträngd boendeekonomi samt trångboddhet, Vaggeryds kommun

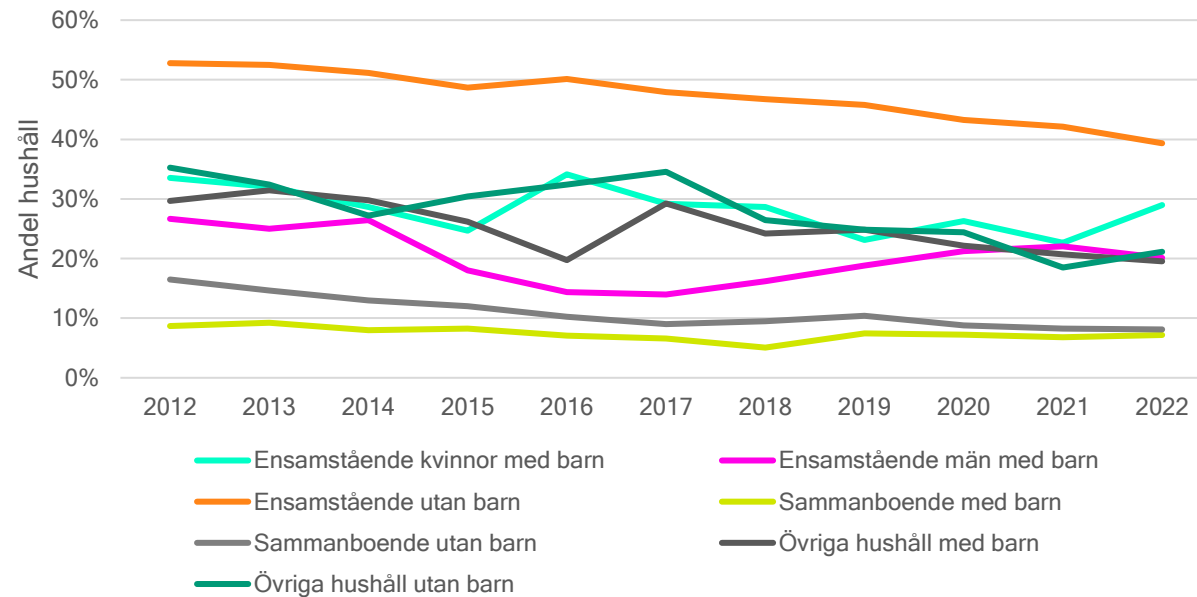

Trångboddhet & ekonomiskt utsatta hushåll

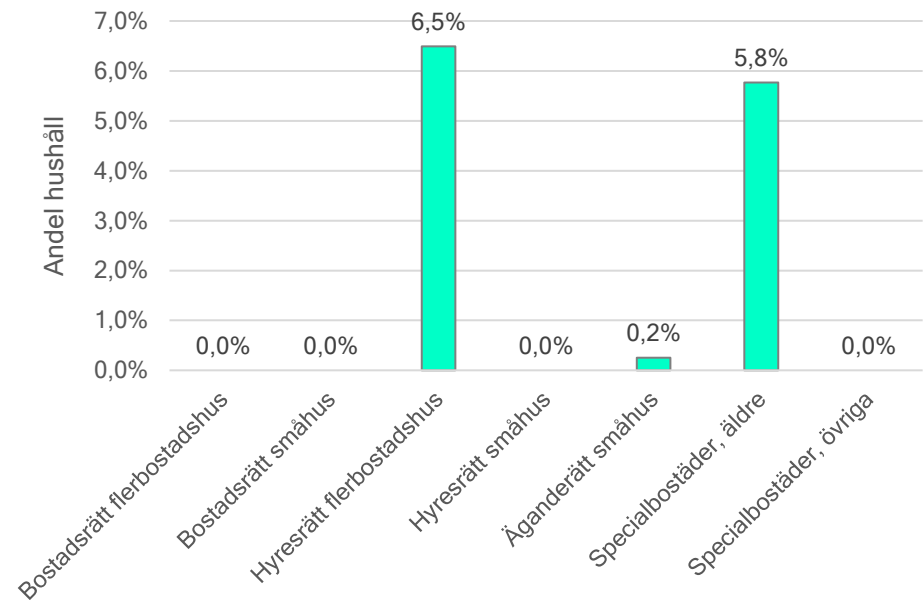
Per hushåll och boendetyper, Boverkets underlag för bostadssociala frågor

Den största andelen trångbodda med en ansträngd boendekonomi representeras av hushållstypen ensamstående utan barn. Denna andel har med tiden minskat från strax över 50 % under 2012, till strax under 40 % 2022. Samtliga hushållskategorier hade en lägre andel i trångboddhet under 2022, i jämförelse med 2012.

Andel trångbodda hushåll med ansträngd boendekonomi (KALP), 2012-2022

Andel trångbodda hushåll med ansträngd boendekonomi (KALP), 2022

Övriga hushåll: hushåll med fler än två vuxna personer (där minst en vuxen saknar sambo- eller barnrelation med de andra)

Hushåll med hemmaboende unga vuxna

Hemmaboende unga vuxna

År 2022 var det enligt Boverket 207 hushåll som hade hemmaboende unga vuxna 24 år och äldre i Vaggeryd. Detta motsvarar 3,3 % av alla hushåll (vilket är högre än länsgenomsnittet, 2,9 %). Andelen har legat relativt stabilt sedan de senaste tio åren, medan antalet i absoluta termer har fluktuerat. Notera att frivillighet ej framgår i statistiken.

Vad gäller läget för ungdomar på bostadsmarknaden anger kommunen i bostadsmarknadsenkäten för 2024 att det råder underskott på bostäder för ungdomar, med den angivna anledningen att lediga bostäder är för dyra för målgruppen.

Personer i behov av skyddat boende

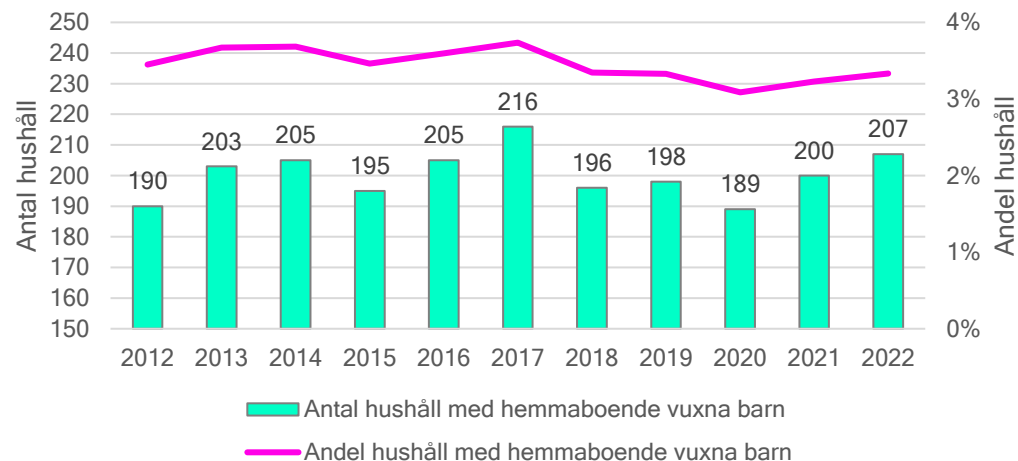
Det finns ingen samlad offentlig statistik över antalet personer som är i behov av skyddat boende av olika orsaker i Sverige. En vanlig anledning är dock våld i nära relationer i hemmet, framförallt med kvinnliga offer.

Den 1 april 2024 trädde lagändringar ikraft som innebär att skyddat boende blivit en ny placeringsform som omfattas av tillståndsplikt och kvalitetskrav.

Reformen som trädde ikraft innebär bland annat att:

- Skyddat boende införs som en ny boendeinsats i socialtjänstlagen
- Varje kommun ansvarar för att det finns tillgång till skyddade boenden
- Barnrättsperspektivet stärks: barn som följer med en vårdnadshavare ska få egna beslut om insatser, ökad rätt till skolgång samt möjlighet till hälsoundersökning
- Insatsen skyddat boende ska vara av god kvalitet
- Privata utförare som driver skyddade boenden måste ha tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommuner som driver skyddat boende ska anmäla det till IVO.

Antal och andel hushåll med hemmaboende vuxna barn (24 år och äldre)

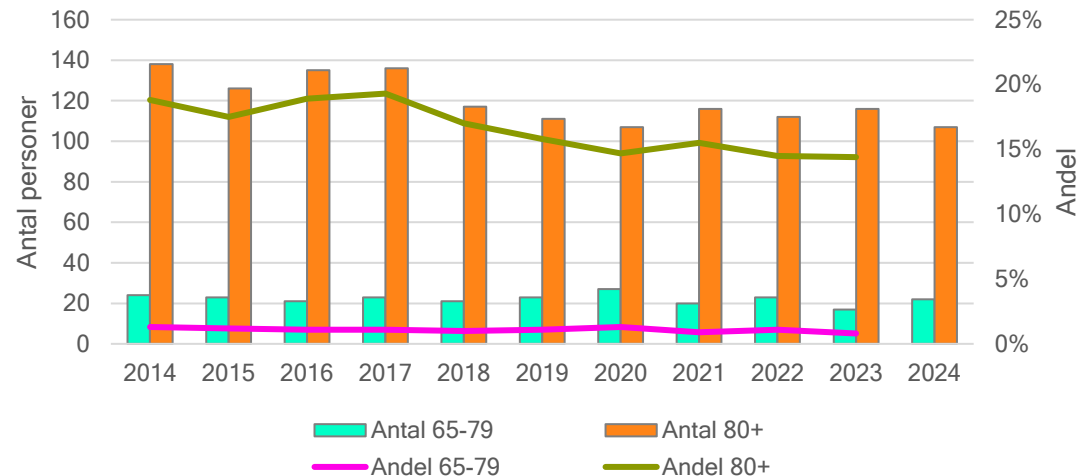
Särskilt boende för äldre

Enligt Socialstyrelsen fanns ca 129 individer i åldrarna 65+ år som under en genomsnittlig månad bodde i permanent särskilt boende i Vaggeryds kommun under år 2023. Av dessa var drygt 80 % äldre än 79 år. I relation till kommunens samtliga invånare som är 80+ år var det år 2023 ca 14 % som hade beslut om permanent särskilt boende.

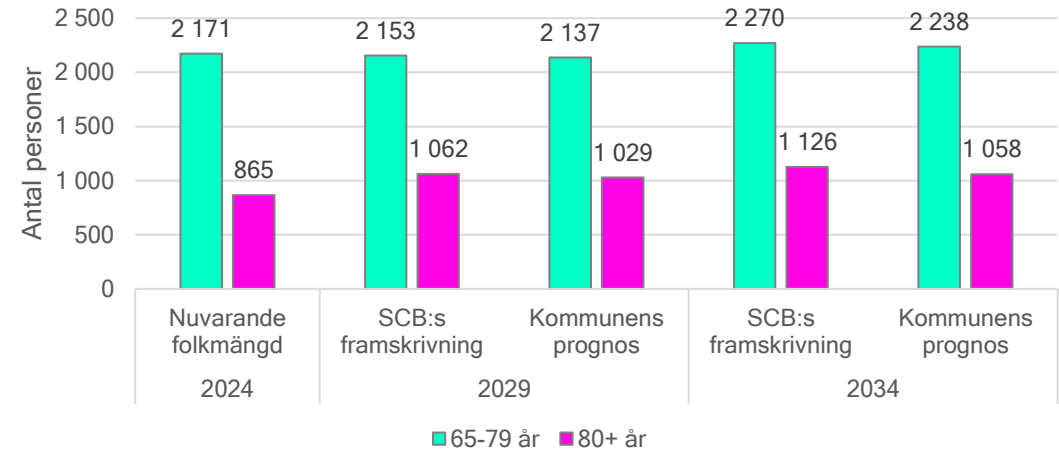
I dagsläget har kommunen ca 112 bostäder/platser i särskilt boende för äldre. I Boverkets bostadsmarknadsenkät för 2024 uppger kommunen att det i dagsläget råder balans av platser i särskilt boende för äldre i relation till behov, och behovet bedöms vara täckt på två och fem års sikt. Över de senaste tio åren har vidare såväl andelen som antalet personer i denna bostadstyp minskat, och detta gäller i synnerhet för de över 80 år.

Antalet personer i åldersgrupper från 65 år och uppåt förväntas 2034 totalt bli fler enligt såväl kommunens egen prognos som SCBs framskrivning. Om *andelen* boende i särskilda boenden inom dessa åldersgrupper är konstant över tid innebär detta ett behov om färre än 5 tillkommande särskilda bostäder för äldre per år.

Personer som bor i permanent särskilt boende, Vaggeryds kommun, 2014-2024

Prognosticerat antal äldre utifrån respektive prognos/framskrivning

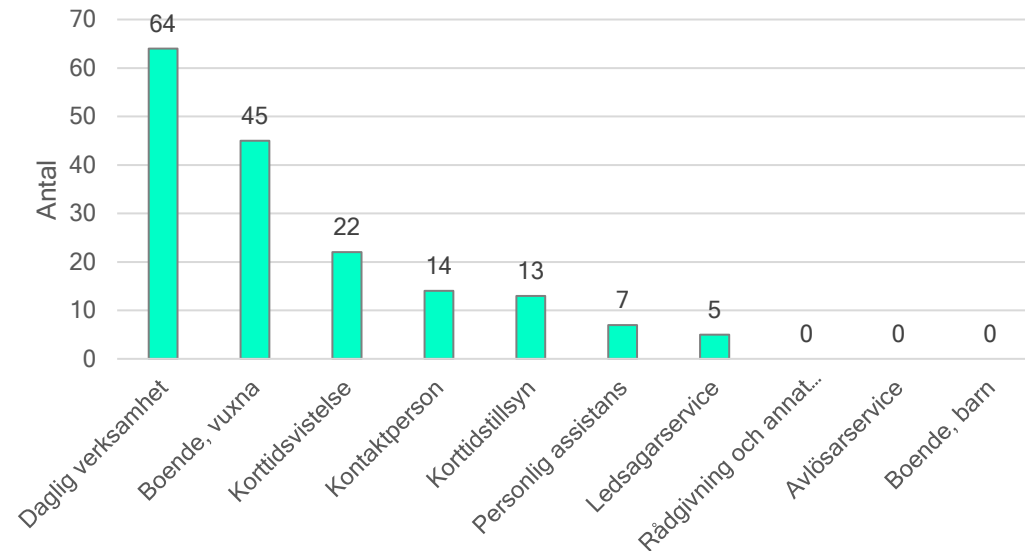
Källor: Socialstyrelsen & SCB

Särskilt boende för personer med funktionsnedsättning

Totalt är det 113 individer som har någon typ av insats enligt LSS i Vaggeryds kommun. I relation till befolkningmängden är det förhållandevis jämnt med länet i stort, 76 i jämförelse med 78 personer per 10 000 invånare.

Vaggeryds kommun uppger i bostadsmarknadsenkäten för 2024 att det i dagsläget finns ett tillräckligt utbud av bostäder för personer med funktionsnedsättning och som är i behov av särskilt boende enligt LSS.

Antal insatser per insatstyp, Vaggeryds kommun, 2024

Antal individer med insats enligt LSS per personkrets, Sundbyberg stad 2023

Grupp 1	104
Grupp 2	X
Grupp 3	X
Samtliga	113
Per 10 000 inv.	76 (78 i länet)

Förklaring från Socialstyrelsen

Grupp 1 omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.

Grupp 2 omfattar personer med betydande och bestående begävningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

Grupp 3 omfattar personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

I huvudsak beskrivs tre former av bostäder i förarbetena till lagstiftningen: Gruppboende och serviceboende - båda med fast bemanning och omvårdnad eller annan särskilt anpassad bostad.

Vaggeryds kommun enligt Boverkets Bostadsmarknadsenkät 2024

Hur är utbudet i kommunen av bostäder för personer med funktionsnedsättning?	Kommer behovet av särskilda boendeformer för personer med funktionsnedsättning att vara täckt om 2 år?	Kommer behovet av särskilda boendeformer för personer med funktionsnedsättning att vara täckt om 5 år?	Hur är utbudet i kommunen av gruppboende?	Hur är utbudet i kommunen av serviceboende?
Balans	Ja	Nej	Balans	Balans

Källor: Socialstyrelsen & Boverket

Hemlöshet

Socialstyrelsen genomför årligen en nationell hemlöshetskartläggning som syftar till att jämföra utvecklingen av hemlösheten över tid samt eventuella skillnader mellan demografiska grupper. Från 2017 till 2023 ökade det totala antalet hemlösa per 10 000 invånare i Vaggeryds kommun från 4,4 till 14,8 personer (oberoende hemlöshetssituation). Motsvarande siffror i Jönköpings län har gått från 24,5 till 27,1 personer. Antalet akut hemlösa i kommunen uppgick till 7 personer 2023, och utgjorde ca 5 procent av det totala antalet hemlösa.

Vaggeryds kommun arbetar för att förebygga och motverka hemlöshet. Detta sker bl.a. genom kommunalt efterlevda hyresgarantier, rådgivning och särskilda insatser för att förebygga vräkningar, andrahandsuthyrning för personer med försörjningsstöd från socialnämnden, samt erbjudande av tillsvidarekontrakt till anvisade nyanlända. Vaggeryds allmännyttiga VSBo används också för att i, samverka med kommunen, tillhandahålla bostäder till hushåll som ej själva kan anskaffa permanent boende.

Socialstyrelsens fyra hemlöshetssituationer

1. **Akut hemlöshet.** Sover ute, offentliga platser, garage, vind, härbärge, vandrarhem, jourboende, skyddat boende, akut boende.
2. **Utan eget boende efter kommande flytt/avslutad vistelse på institution o liknande.** Boende med stöd, SiS, HVB, familjehem, heldygnsvård, anstalt, häkte (inom tre månader).
3. **Långsiktiga boendelösningar med bistånd enligt Socialtjänstlagen, SOL.** Socialt kontrakt, träningslägenhet, försökslägenhet, andrahandskontrakt utan besittningsrätt.
4. **Eget ordnat tillfälligt boende.** Bor ofrivilligt hos familj/bekant eller privatperson utan kontrakt eller kort andrahands- eller inneboende hos privatperson (maximalt tre månader)

Källa: Socialstyrelsen.

Antal hemlösa i Vaggeryds kommun per hemlöshetssituation, 2023

	Antal per hemlöshetssituation					Antal hemlösa per 10 000 invånare*	
	1	2	3	4	Totalt	2023	2017
Vaggeryds kommun	1	2	3	4	Totalt	2023	2017
Antal personer	9	X	X	8	22	14,8	4,4

*Antal hemlösa per 10 000 invånare baseras på det totala antalet hemlösa oavsett hemlöshetssituation,

A man with a beard, wearing a green t-shirt, is leaning over a cardboard box and holding a brown stuffed monkey. A woman in a grey t-shirt and blue jeans is holding a baby in a pink outfit. They are in a room with wooden floors, white walls, and several potted plants. In the background, there are white lockers. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

Del 4: Slutsatser och rekommendationer

Särskilda grupper

Övergripande slutsatser

Grupper utanför den ordinarie bostadsmarknaden

Unga ofrivilligt hemmaboende: År 2022 fanns det enligt Boverket 207 hushåll i Vaggeryds kommunen som hade hemmaboende unga vuxna (24 år och äldre, frivillighet framgår ej). Detta motsvarade 3,3 % av alla hushåll vilket var högre än i länet som helhet.

Utmaningar för den yngre gruppen har varit högre tröskel in på bostadsmarknaden när boendekostnader ökat, och ett allmänt större tryck på mindre lägenhetstyper i samband med att större sådana blivit för dyra bland hushåll överlag. Andra utmaningar är en ökad psykisk ohälsa bland unga vuxna i kommunen.

Personer med funktionsnedsättning: Antalet i behov av boende inom ramen för LSS växer i takt med befolkningen i stort. Vaggeryd uppger i intervjuer och i Bostadsmarknadsenkäten att det i dagsläget finns ett tillräckligt utbud för att möta behovet och att detta gäller även två år framåt. Om fem år bedöms utbudet dock vara litet.

För personer med diagnoser är det enklare att planera över tid för ett kommande bostadsbehov, då de ofta har identifierade utmaningar tidigt i livet.

Äldre: På 5 års sikt prognosticeras antalet 65-79 i kommunen att minska något, medan antalet 80+ prognosticeras att öka med omkring 200 personer. Bägge grupper prognosticeras öka på 10 års sikt.

I intervju med kommunen framgår att bostadsbehovet för äldre tillgodoses i dagsläget genom olika typer av boenden som trygghetsbostäder och särskilda bostäder. Däremot bedöms behovet framöver se annorlunda ut och ställer krav på mer moderna fastigheter som även möjliggör för mer avancerad medicinsk vård.

Hemlösa: Antalet hemlösa, enligt socialstyrelsens hemlöshetsdefinitioner, per 10 000 invånare i Vaggeryds kommun ökade från 4,4 till 14,8 under 2017-2023.

Kommunen arbetar aktivt för att underlätta för hemlösa att få boende, bl.a. genom den s.k. boendetrappan. Kommunen vidtar också aktivt åtgärder för att motverka vräkningar.

Nyanlända: Antalet nyanlända har varit väsentligt lägre de senaste åren i jämförelse med tidigare år. Kommunen samarbetar med allmännyttan och privata fastighetsägare för att tillgodose behovet av bostäder för nyanlända och bedömer att det finns en god möjlighet att tillgodose det behov som finns för gruppen.

I intervju belyses att segregation inom kommunen har uppstått på grund av framför allt ekonomiska förutsättningar.

Resurssvaga hushåll: Störst andel låginkomsttagare återfinns bland ensamstående hushåll. Denna grupp har också störst andel med ansträngd boendeekonomi. En grupp som dock totalt sett minskat i kommunen de senaste åren. Det finns ett behov av åtkomliga billigare bostäder inom det befintliga beståndet i olika bostadsstorlekar och i olika lägen för att möta dessa grupperns behov.

Personer i behov av skyddat boende: Kommunen samverkar med andra kommuner i länet för att tillgodose behovet av skyddat boende.

Ordinarie bostadsmarknad

Sammanfattande slutsatser ordinarie beräkningar

Vaggeryds kommun

Bostadsbehov och efterfrågan

Det demografiskt drivna bostadsbehovet för kommunen skiljer sig kraftigt beroende på vilken befolkningsprognos/framskrivning som utgör underlag för beräkningen. Skillnaden uppgår till ca 40 bostäder per år. Medan SCBs framskrivning är tillbakablickande, utgår kommunens prognos från ett antagande om framtida byggande. Skillnaden i tillvägagångssätt är viktig att beakta när resultatet ska tolkas, där SCBs framskrivning bör ses som ett grundscenario.

Det beräknade marknadsdjupet om ca 70 bostäder för 2024, ligger volymmässigt högre än den historiska byggtakt om ca 50 nya bostäder per år som kommunen haft. Resultatet visar alltså att det kan finns större möjlighet för utveckling av nyproduktion än utnyttjats tidigare år.

Marknadsdjupsberäkningen medger också en väsentligt större potentiell efterfrågan på bostadsrättslägenheter (24 st. per år) än vad det demografiskt drivna bostadsbehovet påvisar. Detta beror på att kommunens aktuella bostadsbestånd, som har en mycket liten andel bostadsrättslägenheter, utgör beräkningsgrund för bostadsbehovet, medan marknadsdjupet enbart påvisar befolkningens betalningsförmåga för olika boendeformer. Resultatet visar att det kan finnas möjlighet för utveckling av bostadsrättslägenheter i kommunen.

Bostadstyp	Årligt demografiskt drivet bostadsbehov 2024-2034 (snitt per år)		Marknadsdjup 2024
	Baserat på SCBs framskrivning 2024-2034	Baserat på kommunens hushållsbehovsprognos 2024-2034	Potentiell nyproduktions-efterfrågan 2024
Småhus	17	49	28
Bostadsrätt, lägenhet	1	2	24
Hysesrätt, lägenhet	7	17	17
Specialbostäder och övrigt boende	2	5	-
Summa (totalt)	27	73	69

*T.o.m. 2040 uppgår behovet till ca 200 bostäder per år, för att sedan avta över tid

Övergripande slutsatser

Generella möjligheter & utmaningar

Vaggeryds kommun är en kommun som under den senaste 10-årsperioden till stor del har präglats av en växande befolkning, främst drivet av ett positivt inrikes- och utrikes flyttöverskott. Från år 2022 har tillväxten stannat av något, vilket till stor del beror på en minskad inflyttning av barnfamiljer.

Framöver blir det viktigt för kommunen att ta tillvara på möjligheterna; att kunna erbjuda goda bostadsförutsättningar för t.ex. barnfamiljer för att stärka inflyttningen till kommunen. Men, lika viktigt blir det att möjliggöra för befintliga invånare att bo kvar i kommunen när deras bostadsbehov förändras.

De senaste årens företagsetableringar i kommunen innebär stora möjligheter för befolkningstillväxt. Konsekvenserna som följer består av ökat framtida bostadsbehov, infrastruktur och samhällsservice - komponenter som blir viktiga för att ytterligare stärka kommunen som en attraktiv boendekommun.

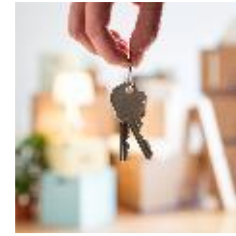

Demografiska möjligheter & utmaningar

En relativt hög andel äldre i kommunen kommer innebära ett förändrat bostadsbehov på sikt. De äldsta målgrupperna tenderar att flytta korta sträckor, om de flyttar överhuvudtaget. I kombination med en låg flyttfrekvens är, framförallt ensamboende äldre hushåll, ofta resurssvaga. En mycket hög andel av kommunens 70+ åringar bor i ett småhus.

Enligt kommunens befolkningsprognoser finns det en kraftigt förväntad ökning av småbarnsfamiljer i kommunen. Vaggeryds kommun har historiskt präglats av ett positivt födelseöverskott senaste 10 åren, även om det minskade under år 2023.

I Sverige (och även internationellt) har dock barnafödandet minskat sedan 2010 och det finns ingenting som visar på att trenden kommer att vända i närtid. Uppfylls inte prognosen om en förväntad kraftig ökning av småbarnsfamiljer kan bostadsbehovet och efterfrågan komma att se annorlunda ut i kommunen.

Bostadsmarknaden möjligheter & utmaningar

Kommunen har under den senaste tioårsperioden haft ett tillskott av bostäder om ca 50 enheter per år. Ca 50% av det som tillkommit har varit småhus med äganderätt, och 40 % flerbostadshus med hyresrätt. Mycket få flerbostadshus med bostadsrätt har byggts i kommunen senaste 10-årsperioden.

För att tillgodose bostadsefterfrågan hos fler målgrupper finns det potential att bredda det befintliga bostadsbeståndet med både flerbostadshus med bostadsrätt och småhus i olika upplåtelseformer och hustyper. Här finns möjlighet att se över hur kommunens två orter Vaggeryd och Skillingaryd kompletterar varandra sett till utbud av bostäder, service och lägen.

Att bygga bostadsrättslägenheter i attraktiva lägen, med hiss, och som är smart planerade med exempelvis god förvaring och gäst-wc kan locka flera äldre målgrupper, exempelvis villasäljare. De kan därmed potentiellt skapa rörelse och flyttkedjor inom det befintliga bostadsbeståndet. En utmaning kan dock vara lönsamhet i projekten och investeringsvilja från aktörer då byggnadskostnader ökat avsevärt och andra marknader har en högre prisbild än Vaggeryd kommun.

Viktiga målgrupper

Baserat på Vaggeryds kommunprognos år 2025-2034

För att kunna tillgodose flera målgruppers behov och efterfrågan är det av stor vikt att förutom nyproduktion även arbeta med rörligheten inom befintligt bostadsbestånd; att exempelvis kunna hjälpa och möjliggöra för äldres flytt från småhus till ett bättre anpassat boende och således möjliggöra generationsskifte i villabebyggelsen.

Vaggeryds kommun har haft en växande befolkning under många år och i takt med bland annat arbetsetableringar i kommunen finns en förväntan om att den stagnerande trenden i befolkningsökningen som varit under de senaste åren kommer att börja öka igen på sikt. För barnfamiljer kommer det vara viktigt att kunna erbjuda ett nästa steg i boendet, eller andra kvaliteter som gör att de fortsatt väljer att bo i kommunen. En utmaning, och möjlighet, framöver för kommunen blir att ta tillvara på potentiella generationsskiften inom det befintliga småhusbeståndet.

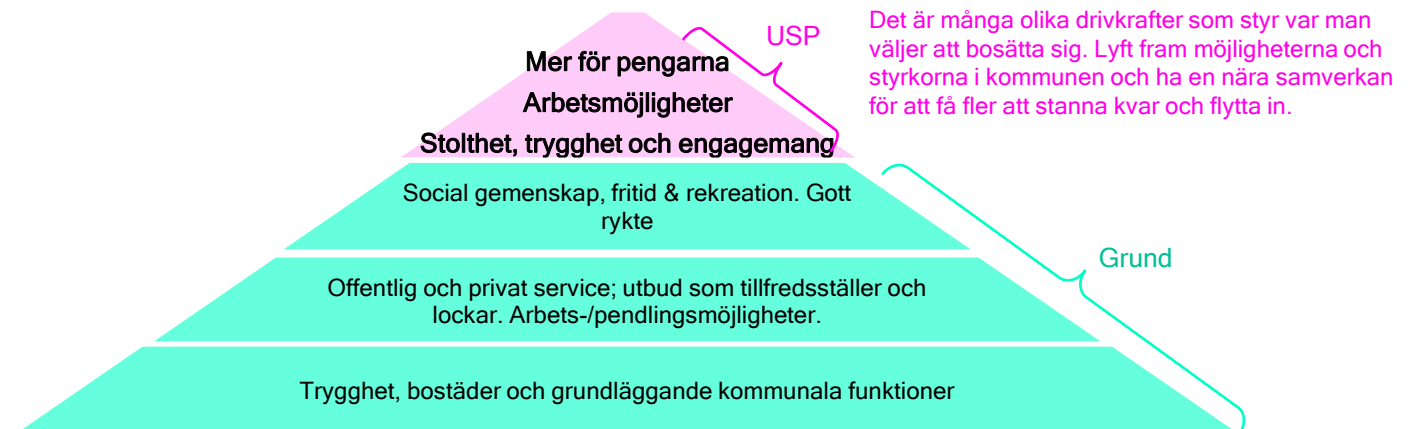
	Unga vuxna 20-29 år	Familjebildare 30-44 år	Mitt i livet 45-59 år	Pensionärer 60-79 år	Seniorer 80+ år
Befolkningsförändring Vaggeryds kommuns prognos, 2025-2034	Målgruppen prognosticeras att öka under perioden	Ökar på kort och lång sikt, vilket drivs av en prognosticerad ökning av invånare 40-44 år snarare än 30-39 år.	Den målgrupp som prognosticeras att öka kraftigast under perioden.	Målgruppen prognosticeras att öka under perioden.	Målgruppen prognosticeras att öka under perioden.
Potentiell efterfrågan av nyproducerade bostäder	Trots hög flyttfrekvens är efterfrågan för nyproduktion lägre, främst pga. höga inkomstkrav för nyproducerade bostäder.	Viktigt att attrahera och möjliggöra för målgruppen att bo kvar när familjen växer. Prioriterad målgrupp för nyproduktion.	Målgruppen söker ofta flerbostadshus med bostadsrätt eller småhus i enplan. Bostäder i attraktiva lägen.	Prioriterad målgrupp för ökad rörlighet på bostadsmarknaden. Efterfrågar lättsköta och moderna bostäder i ett plan eller flerbostadshus.	Prioriterad målgrupp för ökad rörlighet på bostadsmarknaden. Efterfrågar lättskött, modernt boende med hiss, anpassat för att åldras.
Rekommendation för målgruppen, rörlighet och flyttkedjor	Viktigt att möjliggöra för målgruppen att kunna genomföra första flytten hemifrån samt erbjuda prisvärda bostäder för de som vill bilda familj så småningom. Även om utflyttningen är högre än inflyttningen är denna målgrupp den näst största målgruppen som flyttar in till kommunen.	Befintligt bestånd kan kompletteras med exempelvis småhus med hyresrätt/bostadsrätt. Flerbostadshus med "småhuskaraktär". En målgrupp vars bostadsbehov delvis kan tillgodoses genom flyttkedjor där äldre personer lämnar småhuset. Här finns möjlighet att stärka den inrikes inflyttningen av målgruppen som tidigare år också varit stark.	Generellt en kräsen målgrupp som vill bo i attraktiva lägen, gärna med det lilla extra. Har oftast möjlighet att vänta ut det "perfekta boendet". Finns "rätt" produkt kan flyttkedjor initieras.	Viktig målgrupp för att öka rörligheten. En mycket hög andel bor kvar i småhus och det kommer behövas riktade insatser för att skapa flyttkedjor. Utöver att det finns bra boendalternativ kan kommunen förse med information och erbjuda flyttlots.	Viktig målgrupp för att öka rörligheten. Riktade insatser som flyttlots och informationskvällar. Bjud in medborgare och berätta vad som finns och kommer finnas gällande nyproduktion.

Efterfrågade lägeskvaliteter - ordinarie bostadsmarknad

Genom att balansera näringslivets behov med bostadsbyggande och samhällsservice kan Vaggeryds kommun förbli en attraktiv plats för både företag och invånare. Detta stärks även av höga inkomstnivåer jämfört med flera av grannkommunerna och förbättrade kollektiva förbindelser mellan kommunen och arbetsplatsetableringar.

Till höger presenteras efterfrågade lägeskvaliteter beroende på målgrupp. För unga vuxna är det extra viktigt att ha nära till kommunikationer, gärna i centralare delar, medan barnfamiljer framför allt prioriterar närhet till skola/förskola i bostadsområden med andra barnfamiljer.

En rekommendation till kommunen är att hitta synergier i efterfrågan hos olika målgrupper. Efterfrågan på nyproducerade bostäder är som störst bland barnfamiljer och som lägst bland äldre hushåll. De förstnämnda är en viktig målgrupp att skapa attraktiva bostäder till för att kunna behålla befintliga och attrahera nya invånare och den sistnämnda är en viktig nyckel för att skapa flyttkedjor.

Insatser för att öka rörligheten inom befintligt bostadsbestånd

Arbeta med befintligt bostadsbestånd

Att tillföra nya bostäder blir av extra stor vikt för att möta ett ökat bostadsbehov som följer när befolkningen växer. Men, därtill blir det också viktigt att arbeta med det befintliga bostadsbeståndet i Vaggeryds kommun – till exempel genom att skapa rörlighet för att frigöra småhus.

Främja ökad rörligheten

Ett sätt att initiera ökad rörlighet, och därmed få en bättre användning av bostadsbeståndet, är att utveckla bostäder som attraherar äldre målgrupper att flytta från sitt småhus till en mindre, och för dem mer funktionell, bostad.

Hur?!

Utmaningen är dock att flyttfrekvensen bland äldre målgrupper enbart är ca 6%. Att få dem att flytta är med andra ord inte helt enkelt utan det krävs ett medvetet arbete från kommunen.

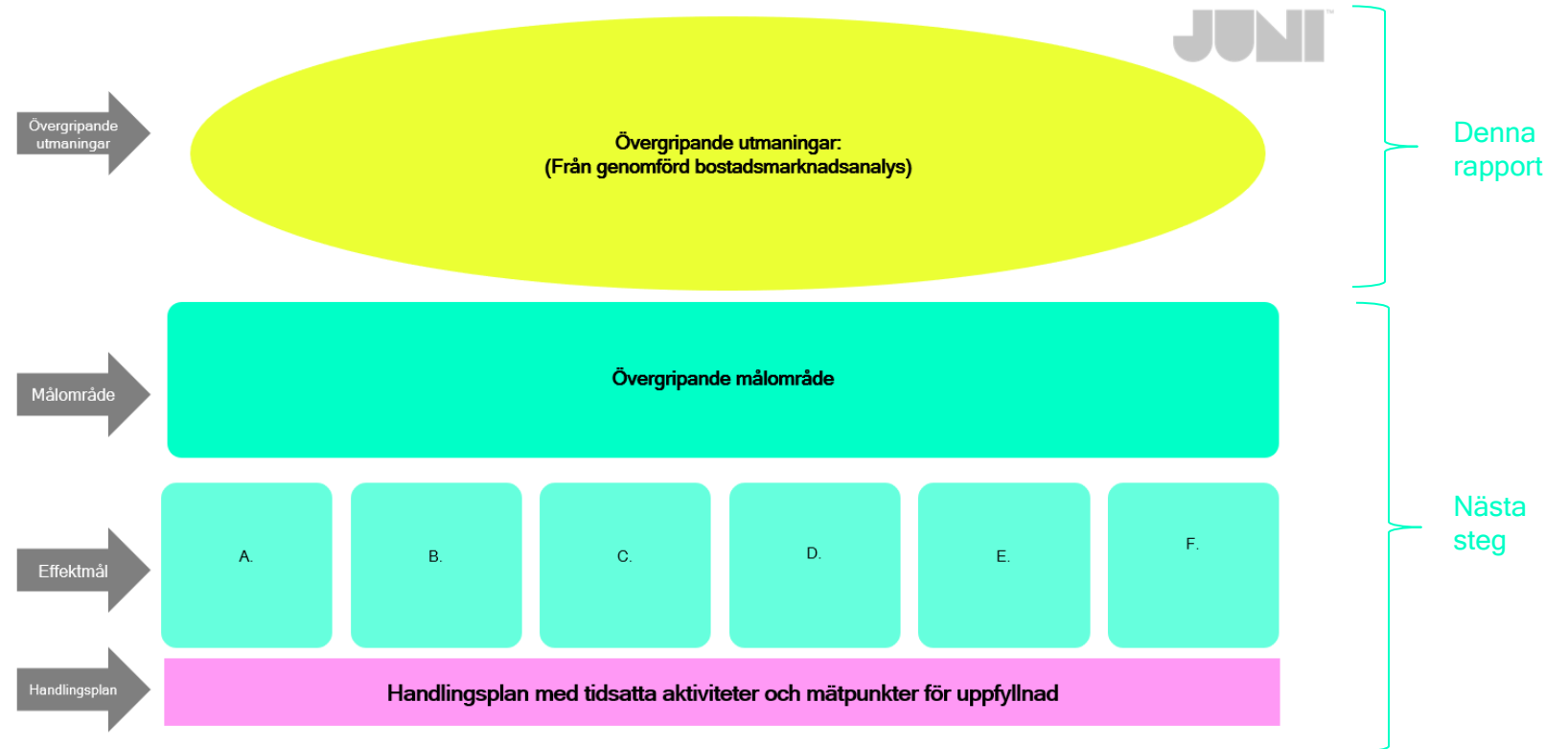
Rekommendationer för att främja ökad rörlighet i Vaggeryds kommun:

- Tänk i olika steg och börja litet för att på sikt öka. De flesta äldre som bor i villa kommer inte vilja flytta och allt kan inte lösas på en gång.
  - Planera småskaligt för att få igång rörligheten. Det innebär att planera för ett mindre antal enheter i, för målgruppen, attraktiva lägen på olika ställen för att få bästa spridning. Se över hur kommunens två huvudorter kompletterar varandra.
  - Låt dem som faktiskt flyttar agera som goda ambassadörer bland deras vänner och bekanta. Vi människor tenderar att göra som andra. Genom att få de första att flytta, kommer det att påverka och öka efterfrågan hos fler i samma livsfas. De som flyttar blir goda ambassadörer!
  - Lär känna målgruppen. Vad är det de faktiskt efterfrågar? Vilka bostadskvaliteter blir viktiga, vilka lägen är attraktiva, och vilka typer av boenden är det målgruppen vill bo i?
  - Erbjud kringtjänster som flyttlots, flytthjälp, flyttstäd, tillfälliga förvaringsmöjligheter.
  - Utnyttja flyttfönstret (60-67 år) och rikta marknadsföring vid tillförsel av nya bostadsprojekt.
- Fokus innebär snarare att initiera och påbörja en liten förändring som på sikt kommer skapa ringar på vattnet.**

Nästa steg i arbetet med handlingsplan för bostadsförsörjning

I analysens sammantagna resultat blir det tydligt att kommunen bör främja flyttkedjor, bredda det befintliga bostadsutbudet och värna om näringslivet genom en bostadsförsörjning som stöttar utvecklingen.

Nästa steg för Vaggeryds kommun blir att förankra resultatet av bostadsmarknadsanalysen i bostadspolitiska mål. I bilden till höger visas Juni Strategis modell för effektmål till Handlingsplan för bostadsförsörjning.

Tack!
www.junistrategi.se

Användning av information

Uppdragsgivarens roll och ansvar

- Uppdragsgivaren ansvarar för att Juni Strategi har blivit informerad/delgiven för uppdagsgivaren känd information om projektet som kan ha påverkan för marknadsprissättning och övriga rekommendationer.
- Uppdragsgivaren äger rätten att använda informationen i rapporten som uppdagsgivaren önskar och fritt sprida den i sin helhet inom sin organisation och till sina samarbetspartners.
- Uppdragsgivaren svarar själv fullt ut för konsekvenserna av de beslut och åtgärder som vidtas utifrån information och rekommendation i rapporten, samt eventuell rådgivning i samband med presentation av densamma.

Juni Strategis roll och ansvar

- Juni Strategi ansvarar för att uppdraget har genomförts på ett professionellt sätt och enligt god sedvänja i branschen.
- Juni Strategi ansvarar för att, av uppdagsgivaren, angivna anvisningar har följts.
- Juni Strategis sekretess innefattar information delgiven om uppdagsgivarens verksamhet samt rekommendationer som framgår i rapporten. Sekretessen inkluderar inte den publika statistik som finns redovisad.
- Juni Strategis rekommendationer bygger på den publika fakta som finns redovisad i rapporten. Ingen hänsyn har tagits till eventuellt andra parametrar eller riskfaktorer.
- Juni Strategi äger rätten till marknadsanalysens disposition och layout.

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum
2026-04-08

§82

Beslut om remiss av handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034 (KS 2024/114)**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att handlingsplanen för bostadsförsörjning 2026-2034 skickas ut på remiss.

Kommunstyrelsen beslutar att remiss även skickas till bolag, hyresvärdar, samhällsföreningar, samt mäklare som är etablerade och registrerade i Vaggeryds kommun.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen föreslår besluta att remittera förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034. Remissen pågår under fyra veckor med start i april 2026 och riktas till länsstyrelsen, regionen, grannkommuner, nämnder och partigrupper. Efter remisstidens slut sammanställs synpunkterna och handlingsplanen revideras inför antagande i kommunfullmäktige efter sommaren 2026.

Yrkanden

Magnus Thelin (L) föreslår ändringsyrkandet att ordet "hyresgäster" ändras till "hyresvärdar".

Kenth Williamsson (S) föreslår bifall till arbetsutskottets förslag.

Propositionsordning

Ordförande frågar om kommunstyrelsen kan bifalla arbetsutskottets förslag med Magnus Thelin (L) ändringsyrkande och finner det bifallet.

Expedieras till

Diariet

Beslutsunderlag

- §63 KSAU Beslut om remiss av handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2026-03-18
- Förslag till handlingsplan för bostadsförsörjning 2026-2034

Paragrafen är justerad

§ 3

Avtal med PostNord rörande hantering av förtidsröster**Beslut**

Valnämnd beslutar

att valnämndens ordförande får i uppdrag att teckna avtal med PostNord för hantering av förtidsröster i samband med det allmänna valet 2026.

att hos kommunstyrelsen begära 160 000 kronor för att säkerställa en god och rättssäker administration av förtidsröstningen.

Ärendebeskrivning

Inför valet till riksdag, region och kommun 2026 presenterades nyheten om digital förtidsröstning. Detta har medfört att Valmyndigheten, tillsammans med PostNord, har utvecklat ett förslag med syftet att framtidssäkra en modern, effektiv och säker hantering och distribution av förtidsröster. En unik digital kod på varje förtidsröst möjliggör maskinell sortering av förtidsrösterna.

PostNord hanterar alltid de kommunexterna förtidsrösterna enligt avtal med Valmyndigheten. Kommunen väljer själv hur de kommuninterna rösterna ska hanteras.

Förvaltningen föreslår att avtal tecknas med PostNord för hantering av samtliga förtidsröster. Hämtning av förtidsrösterna kommer ske direkt i förtidsröstningslokalerna vid stängning och PostNord kommer säkert transportera och förvara förtidsrösterna i deras terminal fram till och med valdagen. PostNord kommer även sortera förtidsrösterna per valdistrikt och röstlängdsordning samt leverera förtidsrösterna till respektive valdistrikt på valdagen.

I en offert från PostNord beräknas kostnaden för sortering och förvaring av de kommuninterna förtidsrösterna uppgå till 12 kronor/förtidsröst och kostnaden för hämtning samt utkörning på valdagen beräknar uppgå 38,225 kronor

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Avtal med PostNord rörande hantering av förtidsröster.

Beslut skickas till: Kommunstyrelsen

Ansökan från Forshedabygdens näringsliv om handels- och attraktivitetsbidrag 2026

Ärendebeskrivning

Forshedabygdens Näringslivsförening är en ideell förening vars främsta syfte är att medverka i utvecklingen av Forshedabygden och dess näringsverksamheter. Utöver det kan FBN också ses som en samhällsförening som tillsammans med andra föreningar och organisationer i bygden arbetar för att öka bygdens attraktivitet för näringsverksamheter, föreningar och invånare.

I skrivelse från den 19 november 2026 ansöker föreningen om 100 000 kronor i kommunalt bidrag för 2026. Detta för att föreningen ska kunna fortsätta arbetet med att öka såväl samhällets som bygdens dragningskraft och attraktivitet vad gäller boende, företagsetablering, turism, med mera. För 2026 planeras att fortsätta arbetet runt den nya dammen vid Kolabo med grillplats och vindskydd, samt fortsätta bidra till hembygdsföreningen, Bollagården, Stiftelsen Forshedabadet samt Aktiva Forshedas olika aktiviteter. Föreningen kommer även bidra till Kärdebabygdens intresseförenings arbete med en ny aktivitetsyta. Detta enligt Riktlinjer för handels- och attraktivitetsbidrag till näringslivs- och samhällsföreningar i Värnamo kommun. Maxbeloppet 100 000 kr uppräknas efter konsumentprisindex utifrån oktobernivå, vilket blir 124 000 kr 2026.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att bevilja Forshedabygdens Näringslivsförening 124 000 kronor för aktiviteter under år 2026, ur anslaget bidrag Handel och attraktivitet, kransorterna.

Karin Fritz
Teamledare, destinationsenheten

Emma Gröndahl
Kommundirektör

Beslutsunderlag

Ansökan om bidrag från Forshedabygdens Näringsliv
2025-11-19

Forsheda 2025-11-19

Till: Kommunstyrelsen i Värnamo kommun

Ärende: **Ansökan om kommunalt bidrag för 2026.**

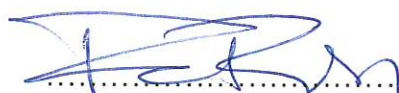
Från: Forshedabygdens Näringslivsförening

Forshedabygdens Näringsliv (FBN) är en ideell förening vars främsta syfte är att medverka i utvecklingen av Forshedabygden och dess näringsverksamheter. Utöver det kan FBN också ses som en samhällsförening som tillsammans med andra föreningar och organisationer i bygden arbetar för att öka bygdens attraktivitet för näringsverksamheter, föreningar och invånare. FBN har för närvarande c:a 60 medlemmar.

FBN är också som förening medlem i Värnamo Näringsliv och samverkar också med Värnamo Näringsliv genom regelbundna ordförande träffar och kontakter med dess personal.

FBN ansöker om 100 000 kronor i kommunalt bidrag för 2026 (exklusive Indexuppräknat). Detta för att föreningen ska kunna fortsätta arbetet med att öka såväl samhällets som bygdens dragningskraft och attraktivitet vad gäller boende, företagsetablering, turism m.m. För 2026 planerar vi för att fortsätta arbetet runt området vid den nya dammen vid Kolabo med grillplats och vindskydd, fortsätta bidra till Hembygdsföreningen och Bollagården och Stiftelsen Forshedabadet. Kommer även bidra till Kärda intresseförenings arbete med ny lekplats intill aktivitetsområde.

Forsheda 2025-11-19

Erik Forsberg
Ordförande

Kjell Hillblom
Sekreterare

Ansökan från Bors näringslivsföreningen om handels- och attraktivitetsbidrag 2026

Ärendebeskrivning

Bors näringslivsförening är en ideell förening vars främsta syfte är att göra Bors samhälle attraktivt att arbeta, bo och leva i. Föreningen omstartades under 2019, efter ett antal år som vilande förening.

I skrivelse från 13 april 2026 ansöker föreningen om 100 000 kronor i kommunalt bidrag för 2026. Föreningen vill fortsätta med, och utveckla, de aktiviteter och projekt som är påbörjade såsom planteringar, utsmyckningar, knutsdans, samhällsaktiviteter (exempelvis tips- och bingorundor), Borbärdagen, höstmarknad samt julmarknad. Föreningen vill även satsa på aktiviteter som gynnar barn- och ungdomsverksamhet. Detta enligt Riktlinjer för handels- och attraktivitetsbidrag till näringslivs- och samhällsföreningar i Värnamo kommun. Maxbeloppet 100 000 kr uppräknas efter konsumentprisindex utifrån oktobernivå, vilket blir 124 000 kr 2026.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att bevilja Bors näringslivsförening 124 000 kronor för aktiviteter under år 2026, ur anslaget bidrag Handel och attraktivitet, kransorterna.

Karin Fritz
Teamledare, destinationsenheten

Emma Gröndahl
Kommundirektör

Beslutsunderlag

Ansökan om handels- och attraktivitetsbidrag från Bors näringslivsförening

Bor 2025-04-13

Ansökan om handels- och attraktivitetsbidrag från Bors näringslivsförening

Bors näringslivsförening ansöker härmed om 100 000kr, med önskan om indexuppräknning enligt tidigare avtal, i handels- och attraktivitetsbidrag för året 2026.

Vi har för avsikt att fortsätta med, och utveckla, de aktiviteter och projekt som är påbörjade. Fortsätta att satsa på aktiviteter som gynnar barn och ungdomsverksamhet.

Planteringar/ Säsongsrelaterade och fasta samhällsutsmäckningar

Knutdans

Samhällsaktiviteter ex. tips/bingorundor, kosläpp

Borbärandag

Höstmarknad

Julmarknad

Med vänlig hälsning

Bors näringslivsförening

Peter Fast Ordf.

Ansökan från Näringslivsföreningen i Lanna och Bredaryd om handels- och attraktivitetsbidrag 2026

Ärendebeskrivning

Bidraget skall användas för att främja attraktivitet och utveckling av Lanna och Bredaryd. Näringslivsföreningen använder en del av bidraget till flaggning, information, julbelysning med mera. I övrigt delas det ut till bygdens föreningar genom att de kan ansöka om medel hos Lanna-Bredaryds Näringslivsförening för arrangemang eller liknande aktiviteter. Ett exempel på detta är Bredaryds Marknad.

I skrivelse från den 15 april 2026 ansöker föreningen om 100 000 kronor i kommunalt bidrag för 2026. Bidraget skall användas i syfte och enligt de kriterier som beskrivs i kommunens riktlinjer för bidraget. Maxbeloppet 100 000 kr uppräknas efter konsumentprisindex utifrån oktobernivå, vilket blir 124 000 kr 2026.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att bevilja Lanna-Bredaryds näringslivsförening 124 000 kronor för aktiviteter under år 2026, ur anslaget bidrag Handel och attraktivitet, kransorterna.

Karin Fritz
Teamledare, destinationsenheten

Emma Gröndahl
Kommundirektör

Beslutsunderlag

Ansökan om handels- och attraktivitetsbidrag från Lanna-Bredaryds Näringslivsförening 2026-04-15.

Till Kommunstyrelsen, Värnamo Kommun

Ansökan om handel och attraktivitetsbidrag för att främja tillväxten i Lanna – Bredaryd

Lanna-Bredaryds Näringslivsförening ansöker om handels och attraktivitetsbidrag.

Bidragsansökan avser år 2026 med 100 000:-/år med önskan om indexuppräknning enligt tidigare avtal.

Bidraget skall användas för att främja attraktivitet och utveckling av Lanna och Bredaryd.

Näringslivsföreningen använder en del av bidraget till flaggning, information, julbelysning mm. I övrigt delas det ut till bygdens föreningar genom att de kan ansöka hos oss om medel för arrangemang eller liknade aktiviteter. Ett exempel på detta är Bredaryds Marknad.

Föreningarna i Lanna och Bredaryd har en oerhört viktig roll för områdets attraktivitet. Som näringslivsförening ser vi det av stor vikt att vi kan samarbeta med dessa genom både ekonomiskt stöd och gemensamma aktiviteter. Bidraget möjliggör detta och vi kan i vissa fall även skjuta till egna medel då det finns ett gemensamt intresse för orternas och näringslivets utveckling.

Bidraget skall användas i syfte och enligt de kriterier som beskrivs i kommunens riktlinjer för bidraget.

För Näringslivsföreningen i Lanna-Bredaryd 2026-04-15

.....
Petra Mehtola, Ordförande
Genom Thomas Sköld, kassör

Ansökan från Näringslivsföreningen Tvenne Torn Horda och Rydaholm om handels- och attraktivitetsbidrag 2026

Ärendebeskrivning

Bidraget ska användas till att främja en positiv utveckling för Horda och Rydaholms samhällen och verka för att det finns en positiv och respektfull miljö att lära, leva, arbeta och bo i. Föreningen ska även stötta en levande lokal handel, olika arrangemang samt integration i området.

I skrivelse från 30 mars 2026 ansöker föreningen om 100 000 kronor i kommunalt bidrag för 2026. Bidraget skall användas i syfte och enligt de kriterier som beskrivs i kommunens riktlinjer för bidraget. Maxbeloppet 100 000 kr uppräknas efter konsumentprisindex utifrån oktobernivå, vilket blir 124 000 kr 2026.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att bevilja Näringslivsföreningen Tvenne Torn Horda/Rydaholm 124 000 kronor för aktiviteter under år 2026, ur anslaget bidrag Handel och attraktivitet, kransorterna.

Karin Fritz
Teamledare, destinationsenheten

Emma Gröndahl
Kommundirektör

Beslutsunderlag

Ansökan om bidrag från Näringslivsföreningen Tvenne Torn Horda/Rydaholm 2026-03-30

Ansökan om ekonomiskt bidrag från Värnamo kommun

Tvenne Torn, Horda/Rydaholm

För främjandet av en fortsatt positiv utveckling för Horda och Rydaholms samhällen söker Tvenne Torn handels och aktivitetsbidrag för 2026.

I syfte att främja attraktiva orter, stötta en levande lokal handel och olika lokala arrangemang samt integration i vårt område. Allt detta enligt kommunens riktlinjer och kriterier.

Vi erhåller ett stort engagemang från våra trogna medlemmars ekonomiska stöd genom medlemsavgifter men är också beroende av kommunalt stöd.

Kommunen är en viktig partner och stödjare för att vi tillsammans verkar för en positiv respektfull miljö att lära, leva, arbeta och bo i.

För att kunna täcka våra kostnader 2026 ansöker vi därför om ett kommunalt bidrag på 100 000 etthundratusen kronor med önskan om indexuppräknning enligt tidigare avtal.

Med vänliga hälsningar

Rydaholm 2026-03-30

Styrelsen gm

Vise ordf. Stefan Henriksson

Fördelning av ersättning för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap

Ärendebeskrivning

Myndigheten för civilt försvar har inrättat en ny ersättning för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap. Investeringarna ska syfta till att stärka arbetet med civilt försvar och öka förmågan att utföra sina uppgifter under höjd beredskap. Till Värnamo kommun har 1 357 740 kronor fördelats. Kommunledningsförvaltningen föreslår att dessa tilldelas trygghets- och säkerhetsenheten.

Beslutsförslag

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att fördela den statliga ersättningen för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap till trygghets- och säkerhetsenheten.

att trygghets- och säkerhetsenheten samordnar användningen av den statliga ersättningen i nära samarbete med förvaltningarna.

Frida Adelbrant
Säkerhetssamordnare

Emma Gröndahl
Kommundirektör

Beslutsunderlag

Myndigheten för civilt försvar har inrättat en ny ersättning för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap. Ersättningen fördelas automatiskt till kommunerna, för investeringar i materiel i syfte att stärka arbetet med civilt försvar och öka förmågan att utföra sina uppgifter under höjd beredskap och ytterst krig. Ersättningen ska finansiera direkta investeringar i försörjningsberedskap eller ha en nära koppling till försörjningsberedskap. Investeringarna ska även omfattas av den politiska *Överenskommelse om försvaret* från år 2025, om upprustning av totalförsvaret. Denna omfattar:

- Investeringar i fysisk infrastruktur.
- Lager för drivmedel, inklusive reservkraft och bränsletillgång.
- Lager för livsmedel och kritiska förnödenheter.
- Lager för försörjning av sjukvårdsprodukter.

Till Värnamo kommun har Myndigheten för civilt försvar fördelat 1 357 740 kronor för investeringar i decentraliserad försörjningsberedskap år 2026.

Trygghets- och säkerhetsenheten samordnar frågor rörande upprustningen av totalförsvaret inom Värnamo kommun. Sedan år 2026 har kommunfullmäktige avsatt en investeringsbudget om 7 miljoner kronor årligen de närmaste fem åren för ökad trygghet och beredskap. Fördelningen av dessa medel samordnas också av trygghets- och säkerhetsenheten, i nära dialog med förvaltningarna. En femårig plan för hur medlen kan komma att användas har tagits fram. Planen går i linje med gällande åtgärdsplan civil beredskap samt övriga behov som förvaltningarna lyft. Utifrån respektive förvaltningsbehov beaktas ett kommunövergripande perspektiv kring vilka investeringar som bör ske samt när.

2025-12-16 beslutade kommunstyrelsen hur den budgeten skulle fördelas 2026. Redan i tjänsteskrivelsen (KS.2025.926) signalerade förvaltningen att upprustningen av totalförsvaret sannolikt skulle komma att innebära flera statsbidrag för beredskapshöjande åtgärder, att det skulle kunna generera ett överskott i kommunen planering för sådana åtgärder samt att omplanering av avsatta medel kan komma att ske.

Vid beslutet om fördelningen tilldelades kommunledningsförvaltningen investeringsmedel för materiel som kan komma att fördelas ut och nyttjas inom hela kommunorganisationen. Genom att det nu utbetalde statsbidraget för decentraliserad försörjningsberedskap fördelas till trygghets- och säkerhetsenheten kan omfördelning och omplanering ske på ett relativt smidigt sätt. Investeringar som planerats till senare kan tidigareläggas och medel kan omfördelas internt. Hur det skett kommer redovisas för i den återsrapportering till kommunstyrelsen som kommer ske för år 2026.